

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA FAKULTA STROJNÍ

EDUBASE 3 - TVORBA A EDITACE TEMATICKÝCH CELKŮ

Bc. Petr Slípek

Ing. Hana Slípková

Ostrava 2013

Tento studijní materiál vznikl za finanční podpory Evropského sociálního fondu (ESF) a rozpočtu České republiky v rámci řešení projektu: CZ.1.07/2.2.00/15.0463, MODERNIZACE VÝUKOVÝCH MATERIÁLŮ A DIDAKTICKÝCH METOD

Název: EDUBASE 3 - TVORBA A EDITACE TEMATICKÝCH CELKŮ

Autoři: Bc. Petr Slípek, Ing. Hana Slípková

Vydání: první, 2013

Počet stran: 185

Náklad:

Jazyková korektura: nebyla provedena.

5

Tyto studijní materiály vznikly za finanční podpory Evropského sociálního fondu a rozpočtu České republiky v rámci řešení projektu Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

Název:

Modernizace výukových materiálů a didaktických metod

CZ.1.07/2.2.00/15.0463

Realizace:

Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava

© Bc. Petr Slípek, Ing. Hana Slípková

© Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava

ISBN 978-80-248-3184-8

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA FAKULTA STROJNÍ

EDUBASE 3 - TVORBA A EDITACE TEMATICKÝCH CELKŮ

Příprava Tematických celků

Bc. Petr Slípek Ing. Hana Slípková

Ostrava 2013

© Bc. Petr Slípek, Ing. Hana Slípková © Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava ISBN 978-80-248-3184-8

Tento studijní materiál vznikl za finanční podpory Evropského sociálního fondu (ESF) a rozpočtu České republiky v rámci řešení projektu: CZ.1.07/2.2.00/15.0463, MODERNIZACE VÝUKOVÝCH MATERIÁLŮ A DIDAKTICKÝCH METOD Powered by EduBase

1. Příprava Tematických celků

OBSAH KAPITOLY:

Knihovna výukových objektů Export a import tematických celků Systém výměny tematických celků

MOTIVACE:

Tematický celek je v EduBase soubor výukových objektů, které se vztahují k jednomu tématu. Všechny tematické celky jsou uloženy v přehledné struktuře knihovny a je možné je přemisťovat či nad/podřazovat. Tematické celky lze exportovat a vyměňovat mezi různými instalacemi programu EduBase.

CÍL:

Tvorba, ediatce, import, export tematických celků Příprava výukových objektů, Práce s knihovnou

1.1 Knihovna a příprava výukových objektů

Veškeré výukové objekty se tvoří a připravují v části programu Knihovna výukových

objektů, kterou otevřete kliknutím na tlačítko

2. Knihovna výukových objektů Zpracování podkladů k výuce. Katalogizace textů, otevřených i testových otázek a multimediálních dat do přehledné struktury.

v rozcestníku

programu. Po spuštění se zobrazí následující okno:

Okno knihovny výukových objektů

Výukové objekty jsou v *knihovně* přehledně uspořádány dle témat do tzv. *Tematických celků učiva*. Každý tematický celek může obsahovat neomezený počet různých výukových objektů, které se k danému tématu vztahují. Výukové objekty jsou v tematickém celku členěny do 5 složek dle typu - Abe učební text, různé poznámky, poznámky, celevřené otázky, w testové

otázky a 🛄 soubory. Stromová struktura seznamu tematických celků je definována

uživatelem a lze s ní dále pracovat.

1.1.1 Práce s knihovnou výukových objektů

Strukturu tematických celků v *Knihovně* si můžete upravit a přizpůsobit dle svých potřeb. Funkce pro práci s tematickými celky v knihovně naleznete v pásu karet.

Funkce pro práci s tematickými celky

 vytvoření nového tematického celku na stejné úrovni, jako je aktuálně vybraný tematický celek.

 vytvoření nového tematického celku, který bude podřízený aktuálně vybranému tematickému celku.

- odstranění vybraného tematického celku.
   POZOR! Odstraněny budou i všechny podřízené tematické celky!
- změna názvu a dalších parametrů vybraného tematického celku
- vytisknutí tematického celku, možnost volby:
  - tisk pouze vybraného tem. celku
  - tisk včetně podřízených tem. celků
- hledání výukového objektu dle:
  - ID

Stejná úroveř

- GUID
- export tematického celku, možnost volby:
  - export pouze vybraného tem. celku
  - export včetně podřízených tem. celků
  - export pouze otevřených nebo testových otázek do XLS
- import tematických celků
  - import otevřených a klasických testových otázek z XLS

připojení na EduBazar - zobrazení on-line přehledu výukových objektů volně ke stažení (výměnný systém na internetu).

Tematický celek lze jednoduše přesunout - nadřadit nebo podřadit jinému tematickému celku. V záhlaví knihovny můžete nastavit, které informace se v seznamu tematických celků zobrazí.

Novinka verze EduBase 3.60: Tematickým celků lze hromadně změnit vlastnosti písma. Jednoduše tak sjednotíte všechny své výukové objekty připravené v průběhu více let do stejného vzhledu (font, velikost písma, řádkování).

S 🖴 🛢 🖶 📮 📊 🔹
Tematické celky Nástroje
Změnit vlastnosti písma Nástroje pro textové pole
* Tematické celky
> Didaktika a metodika
> 🛅 DoTest 5 - příručka uživatele
👷 🎦 EduBase 3 - příručka uživatele

Funkce Změna vlastností písma vybraných tematických celků

1.1.1.1 Nový tematický celek

Po klepnutí na tlačítko *Stejná úroveň* nebo *Podřízená úroveň* se zobrazí následující

dialog, který je nutno vyplnit. Po vyplnění bude vytvořen nový tématický celek.

) 	Vlastnosti tematického c	elku - EduBase 3.0 (admin) 👝 📼 🕸
Název	idni informace	lům
🔬 Auto	r	
Jméno Licenční čísl	admin EB2-2200991524	
? Otev	řené otázky	Testové otázky
Body	1 :	Bodování OBody za otázku Body za odpověď Správná odpověď 1 ÷ Špatná odpověď 0 ÷
M Vých	ozí formát písma	A2 A3
Tr Calibri		× 10 ÷
		Uložit změny Storno

Vlastnosti tematického celku

Název - název tematického celku je sestavený z písmen, číslic a symbolů, lze použít českou diakritiku. Název lze kdykoliv změnit.

Klepnutím na toto tlačítko dojde k načtení prvního slova názvu nadřízeného tematického celku učiva do pole s názvem. Tato vlastnost je užitečná ve chvíli, kdy si číslujete jednotlivé tematické celky.

Název tematického celku slouží zároveň jako nadpis učebního textu - v textu už proto nadpis nepoužívejte. Při sestavování výukového materiálu se název automaticky převezme jako nadpis kapitoly, můžete ho však upravit (např. odstranit číslování nebo úplně změnit).

Povolit změny ostatním uživatelům - po zaškrtnutí tohoto zaškrtávacího pole dáte možnost ostatním uživatelům (s oprávněním tvořit tematické celky), aby mohli váš tematický celek libovolně editovat. Pokud necháte pole nezaškrtnuté, bude mít k editaci tohoto tematického celku přístup pouze autor a administrátor. (Jako autor je brán přihlášený uživatel.)

Jméno autora - jméno osoby (organizace), která vytvořila daný tematický celek. Jméno si může autor příp. administrátor dodatečně opravit/změnit.

Licenční číslo autora - číslo licence programu, v němž nový tematický celek připravujete, se zobrazí automaticky a nelze jej změnit.

Bodování otevřených otázek - podle složitosti příkladů v daném tematickém celku

určete jejich bodovou hodnotu. (Platí pro všechny otázky v daném tematickém celku.)

Bodování testových otázek - označte jednu ze dvou možností a nastavte počet bodů.

Body za otázku - při hodnocení správnosti se bere v úvahu odpověď jako celek. Kolik bodů za správnou a kolik za špatnou odpověď zkoušený obdrží zapište do políček Správná odpověď a Špatná odpověď. (Běžně používané hodnocení je: +1 bod za správnou odpověď a 0 bodů za špatnou odpověď - toto hodnocení je přednastaveno.)

Body za odpověď - samostatné vyhodnocení každé volby (odpovědi) v rámci jedné

otázky. Počet bodů za správnou/špatnou odpověď opět zapište do políček *Správná odpověď* a *Špatná odpověď*.

Výchozí formát písma - nastavení výchozího typu a velikosti písma pro všechny editační pole v daném tematickém celku. Toto nastavení se projeví pouze tam, kde doposud není napsán žádný text. Pole, kde je již nějaký text napsán zůstanou v původní podobě.

- Nastavit výchozí systémové písmo a velikost do pole výchozí formát písma načte systémové výchozí písmo a velikost. Na již uložené texty v tomto tematickém celku to nebude mít žádný vliv, nastavené písmo se projeví pouze u nově editovaných textových polí.
- 🖩 Aktualizovat formátování všech textových polí podle zde nastaveného

výchozího formátu písma se změní všechny texty (učební text, poznámka, texty zadání a všech odpovědí u testových otázek, texty zadání, řešení a výsledku u otevřených otázek), které jsou v tomto tematickém celku uloženy.

OK - klepnutím vytvoříte nový tematický celek, který se zobrazí v seznamu tematických celků.

Storno - klepnutím zrušíte vytváření nového tematického celku.

MODERNIZACE VÝUKOVÝCH MATERIÁLŮ A DIDAKTICKÝCH METOD CZ.1.07/2.2.00/15.0463

7

1.1.1.1.1 Bodování otevřených otázek

Bodové hodnocení otevřených otázek se nastaví již při tvorbě nového tematického celku (v dialogu *Vlastnosti tematického celku*), ale lze ho kdykoliv změnit. Standardně je v dialogu přednastaveno základní hodnocení (1 bod za správnou odpověď).

Tákl	adní informace		
Název	Chemické rovnice		
- Hozer	Povolit změny ostatním uživatel	lům	
aut	or		
Jméno	Jan Novák		
Licenchi cis	II0 EB2-2200991524		
? Otev	vřené otázky	Testové otá	ázky
Body	1	Bodování	 Body za otázku Body za odpověď
		Správná odpověď	1 :
		Chybná volba	0
A Vých	nozí formát písma		
Výcł	nozí formát písma		
Vých Tr Calibri	nozí formát písma		- 10 :
Výci Tr Calibri	nozí formát písma		× 10 :

Vlastnosti tem. celku - nastavení bodování otevřených otázek

Všechny otevřené otázky v jednom tematickém celku mají stejné bodové hodnocení. V jednom tematickém celku by proto měly být uloženy přibližně stejně obtížné úlohy.

Pokud chcete připravovat otevřené otázky s různou obtížností, rozdělte je dle obtížnosti a uložte je do několika podřízených tematických celků.

1.1.1.1.2 Bodování testových otázek

Autoři testů se v převážné většině kloní k jednomu ze dvou systémů hodnocení testových otázek:

- bodové hodnocení otázek (ukázkovým příkladem jsou testy z dopravních předpisů) nebo
- bodové hodnocení odpovědí (tento systém se používá převážně na vysokých školách).

Program EduBase podporuje obojí vyhodnocení testů a navíc vám umožní oba systémy kombinovat v rámci jednoho testu. Kterým způsobem a za kolik bodů se budou hodnotit

všechny otázky z jednoho tematického celku určíte již při tvorbě nového tematického celku. Bodové hodnocení otázek lze kdykoliv změnit a upravit.

Název	Chemické rovnice			1
	Povolit změny ostatním uživatel	ům		
autor				
Imána	lan Nevák			
l icenční číslo	FR2-2200991524			
Licenein eisie				
? Otevř	ené otázky	Testové o	tázky	
Body	1	Bodování	O Body za otázku	
			Body za odpověd	ſ
		Správná odpově	d' 1	÷
		Chybná volba	0	÷
A Výcho	zí formát písma			
Tr Calibri			- 1	0 ‡

Nastavení bodování testových otázek

Body za otázku

Při tomto typu hodnocení program zpracuje odpověď studujícího jako celek a porovná ji se správnou odpovědí na otázku. V případě, že studující vybere jen některé správné odpovědi z více správných odpovědí nebo spojí správně jen některé dvojice, je celá otázka považována za špatně zodpovězenou. Aby byla odpověď považována za správnou, musí studující vybrat všechny správné odpovědi v klasické otázce a správně zodpovědět i ostatní typy otázek. Bodování může obsahovat body nejen za správně, ale také za špatně zodpovězenou otázku (např. 2 body za správnou a -1 bod za špatnou odpověď). Rozsah bodů (kladných ani záporných) není omezen.

Odpověď	Správná odpověď	Možné volby žáka						
A	ano	ano	ano	ne	ne			
В	ne	ne	ano	ne	ano			
počet		2	-1	-1	-1			
získaných								
bodů								

Tabulka: Bodový zisk při hodnocení testu metodou Body za otázku.

Body za odpověď

Tento způsob bodování je mnohem sofistikovanější a při běžně používaných jednoduchých testech není příliš využíván. Program hodnotí jednotlivé odpovědi v rámci jedné otázky - za správně označenou odpověď získá studující kladné body, za špatně označenou odpověď body záporné. Studující tedy může odpovědět i "částečně dobře". U uspořádací otázky je za správnou odpověď považována pouze naprosto bezchybná posloupnost - odpověď je vždy celá správně (+ body) nebo celá špatně (- body).

Odpověď	Správná	Možné volby žáka (v závorce je počet b. za zvolenou						
	odpověď?		odpo	věď')				
А	ano	ano (2)	ano (2)	ne (-1)	ne (-1)			
В	ne	ne (2)	ano (-1)	ne (2)	ano (-1)			
počet		4	1	1	-2			
získaných								
bodů								

Tabulka: Bodový zisk při hodnocení testu metodou Body za odpověď.

1.1.1.2 Přesun tématických celků v knihovně

Tematický celek lze jednoduše přesunout - nadřadit nebo podřadit jinému tematickému celku.

- 1. Uchopte levým tlačítkem myši vybraný tematický celek a stiskněte klávesu SHIFT.
- 2. Přesuňte tematický celek na nové místo.
  - šipka 🗪 znamená přesun do tohoto tematického celku (jako podřazený)
  - šipka 🧈 znamená přesun na stejnou úroveň jako tento tematický celek
- 3. Pusťte tlačítko myši a pak klávesu SHIFT.

Přesun tem. celku na hlavní úroveň stromu

1.1.1.3 Tisk tematického celku

Celý obsah tematického celku si můžete přehledně vytisknout:

- 1. Stiskněte tlačítko Tisk v Knihovně výukových objektů.
- Zvolte, zda chcete tisknout pouze vybraný tematický celek nebo i jemu podřízené celky.
- Zobrazí se dialog tisku. Zvolte tiskovou šablonu (1 sloupec nebo 2 sloupce) a klikněte na tlačítko Zobrazit náhled sestavy.

Výběr tiskové šablony a zobrazení náhledu

11

1.1.1.4 Vyhledání výukového objektu

Každý výukový objekt má v EduBase dvě čísla - ID a GUID - pomocí kterých lze objekty rychle vyhledat. Využijete je zejména při dohledávání testových a otevřených otázek.

ID

- je jedinečné identifikační číslo výukového objektu v rámci vaší instalace programu. Při
 přípravě testových a otevřených otázek je ID zobrazeno v seznamu otázek.

GUID

- je celosvětově jedinečný identifikátor výukového objektu, který zůstane zachován i při přenosu tematických celků učiva mezi různými instalacemi programu (ID tematického celku je různé na různých instalacích programu). Pomocí GUID lze tedy jednoznačně identifikovat tematický celek učiva (včetně jednotlivých otázek). GUID naleznete pod připravovanou otázkou, při zkoušení a procházení otázek na počítači i při tisku.

Zobrazení čísla ID a GUID u testové otázky

Dvojklikem na GUID velice snadno zkopírujete číslo GUID do schránky. Poté jej můžete vložit do libovolné aplikace nebo využít při vyhledávání.

Pro vyhledání výukového objektu:

- 1. Stiskněte tlačítko v *Knihovně výukových objektů*.
- 2. Zvolte vyhledávání dle ID nebo GUID a zadejte hledané číslo.

13

EduBase 3.0 (admin)		- (	B 83
Zadejte GUID:			
{112A2AF2-6235-4143-8818-410C939CEF7D}			
	OK	Storno	
		<u>s</u> torno	

Vyhledání výukového objektu dle identifikačního čísla GUID

3. Stiskněte tlačítko OK. Program zobrazí hledanou otázku.

1.1.1.5 Záhlaví seznamu tematických celků

Standardně se v záhlaví seznamu tematických celků zobrazuje pouze *Název tematických celků*.

Záhlaví si ale můžete přizpůsobit dle svých potřeb. Kliknutím na tlačítko * v záhlaví tabulky zobrazíte seznam všech dostupných dat, která můžete v knihovně zobrazit.

Příklad:

Pokud máte problém s exportem tematických celků - exportuje se vám pouze název tem. celku bez obsahu z důvodu rozdílnosti vašeho licenčního čísla a licenčního čísla autora tematického celku- můžete rychle zjistit licenční čísla všech tematických celků. Po stisknutí tlačítka zaškrtněte volbu "Autor - licenční číslo" a tento údaj se okamžitě zobrazí u všech tematických celků.

Zobrazení sloupce "Autor - licenční číslo" v knihovně.

Stejným způsobem si můžete vybrat např. zobrazení počtu testových a otevřených otázek apod. Váš seznam tematických celků může nakonec vypadat třeba takto:

k	Tematické celky 🗸	Počet ot	Počet tes	Učební t	Pozn. pr	Pozn. pr	Shrnutí
	> 🛅 Ukázkový tematický c	1	6				
	🗸 🛅 Ukázkové materiály	0	0				V
	> Mytvarná výchova	0	0				V
	> E Tematické celky - ne	0	0	V		V	V
	> E Přírodopis	0	0	V			
	> 🐸 Nový textový editor	0	0				
	> 📬 Matematika - maturi	0	0	V			V
	> 🛅 Matematika	0	0	V		V	
	> 😁 Jak připravit internet	0	0		V		
	👻 🛅 Chemie pro ZŠ	0	0		V	V	V
	Testové otázky	0	0	V			V
	> 😁 Pokusy	0	0				V
	Laboratorní práce	0	0	V	V		V
	> 📬 3. Chemické re…	4	0				
	> 2. Chemické pr	0	0				V
	🔻 🛅 1. Složení látek	0	0				X
	> 🛅 1.7 Testové	0	0	V		V	V
	🖿 1.6 Ionty	18	0				
Þ	> 🛅 1.5 Molekul	10	1				
	🛅 1.4 Chemic	2	0		V		
	🖿 1.3 Prvky	5	9				
	> 📬 1.2 Protono	4	0				
	> 🛅 1.1 Atomy	16	1		V		V
	> E Fiktivka s.r.o.	0	0		V		V

Seznam tematických celků rozšířený o počty testových a otevřených otázek a ukazatele, zda celek obsahuje učební texty a poznámky

1.1.1.6 Export a import tematických celků

Nové tematické celky učiva můžete do své knihovny přidat také pomocí importu a naopak - své tematické celky můžete snadno vyexportovat.

Funkce export/import dat je důležitá z důvodu:

- zálohování dat,
- přípravy na výuku z domova,
- výměnu dat mezi uživateli,
- přechod na novější verzi programu.

Exportovat/importovat je možné pouze připravené **tematické celky**. Není možné exportovat/importovat sestavené výukové materiály (z důvodu příliš velké časové náročnosti a komplikovanosti kontroly dat, kterou by program musel při importu provádět). Do knihovny můžete také naimportovat dříve připravené testové otázky z různých datových souborů.

Při přechodu na novější verzi programu je možné převést veškerá data - do nové instalace zkopírujte celou složku "DATA" z vaší dřívější instalace. Tímto způsobem převedete nejen všechny své připravené tematické celky, ale také celou strukturu vaší knihovny, všechny sestavené učební materiály, dosud vytištěné učebních materiálů a také všechny výsledky proběhlých zkoušení.

1.1.1.6.1 Export tematických celků

Export tematických celků (učebních textů, testových otázek, apod.) využijete zejména pokud si připravujete materiály doma a potřebujete je přenést do zaměstnání, k přenosu připravených tematických celků mezi uživateli programu nebo pro archivaci vašich dat. Vytvořené tematické celky lze jednoduše exportovat.

- 1. V rozcestníku programu zvolte funkci Knihovna výukových objektů.
- 2. V seznamu tematických celků vyberte tematický celek, který chcete exportovat (označte jej myší).
- 3. Klepněte na ikonu **E**.
- 4. Vyberte, zda chcete exportovat pouze vybraný tematický celek nebo i jeho podcelky.

Při volbě "Vybraný tematický celek včetně podřízených" vyberete zároveň všechny tematické celky, které jsou ve stromové struktuře zvolenému tematickému celku podřízené. Při exportu (a následně i při importu) zůstane zachována stromová struktura.

5. Zadejte název souboru a složku, kam se bude tematický celek exportovat. Klepněte na tlačítko *Uložit*.

Výběr cílové složky a zadání názvu exportovaného souboru

Tematické celky exportované z EduBase 3 mají příponu **.edubase** . Ze starších verzí EduBase se tematické celky exportují s příponou **. eb2** nebo **.tem**.

6. Nyní probíhá export. Průběh exportu je znázorněn ukazateli.

Informace o exportu jednotlivých tem. celků Průběh exportu Vytvoření dočasných suborů: OK Informace o zdárném dočasných suborů: OK Javeni dočasných suborů: OK		EduBase 3.00 (admin)		۰	23
KOMPLET tematický celek byl úspěžně vyesportován. POUZE NÁZEV tematický celek nebyl vyesportován (je vytvořen pod jinou licenci programu).	Informace o exportu jednotlivých tem. celků	Průběh exportu Celkový průběh Export tematického celku Průběh exportu Vytvoření dožasných souborů: OK KOMPLET - Trojůněnk KOMPLET - Trojůněnk KOMPLET - Pythagorova věta Uzavření dočasných souborů: OK Vytvoření dlového souboru: OK	Sto		

Průběh exportu (žlutě označeno úspěšné dokončení, červeně znázorněn výsledek exportu jednotlivých tematických celků)

U každého tematického celku se zobrazí stav exportu: KOMPLET - tematický celek se úspěšně vyexportoval POUZE NÁZEV - vyexportoval se pouze název tematického celku - nemáte oprávnění tematický celek exportovat.

Exportovat lze pouze ty tematické celky, které byly vytvořeny pod vaším licenčním číslem! Důvodem je ochrana autorských práv. Při exportu se u tematického celku, který byl vytvořen pod jiným licenčním číslem, objeví stav exportu POUZE NÁZEV. Příklad:

Pan A vytvoří tematický celek "Výroba kyseliny sírové", exportuje ho a prostřednictvím internetu ho nabídne ostatním uživatelům EduBase. Paní B si z internetu stáhne tento tematický celek "Výroba kyseliny sírové" a naimportuje si jej do své EduBase. K textu se rozhodne přidat obrázek dokreslující vznik kyseliny sírové a tematický celek uloží (ponechá stejný název nebo jej může změnit.... jméno autora a licenční číslo změnit nemůže!). Pak paní B tematický celek exportuje a chce umístit na internet pro další uživatele - ALE nejde to (exportuje se pouze název tematického celku bez obsahu). Přestože paní B tematický celek něčím obohatila, není oprávněna jej exportovat a dále šířit, protože není autorem původního tematického celku.

Licenční číslo autora tematického celku si můžete zkontrolovat v seznamu tematických celků v Knihovně výukových objektů.

7. Export dokončete potvrzením dialogu a kliknutím na tlačítko Zavřít.

1.1.1.6.2 Export testových otázek do XLS

Testové nebo otevřené otázky z vybraného tematického celku lze exportovat také do formátu XLS (formát aplikace MS Excel).

Exportovat do formátu XLS lze pouze klasické testové otázky (odpovědi ABC...). Počet správných odpovědí není rozhodující.

- 1. V rozcestníku programu zvolte funkci Knihovna výukových objektů.
- V seznamu tematických celků vyberte tematický celek obsahující testové otázky, které chcete exportovat (označte jej myší).
- 3. Klepněte na ikonu Epot.
- 4. Zvolte možnost Export klasických otázek do XLS.

5. Zkontrolujte výslednou tabulku s testovými otázkami a klepněte na tlačítko *Exportovat otázky*.

1	D	Question	A	В	С	D	E	F	G	н	I	J	Righ
	0	Kdo přišel dědečkovi pomoci tahat řepu jako první?	babičk a	vnučk a	pejsek								A
	1	Kolik lidí a zvířat dohromady muselo táhnout, aby řepu vytáhli?	3	5	6	8							С
	2	Kdo přišel dědečkovi pomoci tahat řepu jako poslední?	myška	vnučk a	pejsek								A
	3	Jak se dědeček o rostoucí řepu staral? Vyber všechny činnosti, které dědeček dělal.	okopá val	zaléval	česal	četl pohád ku							AB
	4	Kdy zasadil dědeček semínko řepy?	na jaře	na podzi m	v létě								A

Tabulka testových otázek připravených k exportu

- 6. Zadejte název souboru a složku, kam se soubor uloží. Klepněte na tlačítko Uložit.
- 7. Export dokončete kliknutím na tlačítko Zavřít.

1.1.1.6.3 Import tematických celků

Exportované tematické celky jednoduše naimportujete. Importovat můžete tematické celky vytvořené v programu EduBase (verze 1, 2, 3) a DoTest (verze 4, 5), které mají příponu **.edubase, .dotest, .tem, .eb2** nebo **.dt4**. Do EduBase můžete importovat tematické celky (databáze otázek) vyexportované z DoTestu, opačný postup (tematické celky z EduBase importovat do DoTestu) možný není.

Databáze otázek připravené v programu doTest (přípona .D2Z) nebo první verzi
 EduBase 1 (přípona .TEC) je nutné nejprve převést na soubor s podporovanou příponou
 (TEM, EB2 nebo DT4) a poté naimportovat. S převodem vám rádi pomůžeme - stačí
 zaslat exportované databáze pomocí e-mailu na adresu info@dosli.cz. Po převodu dat
 do nové verze vám zašleme vaše databáze otázek zpět a můžete je bez problémů
 naimportovat do programu EduBase.

- 1. V rozcestníku programu zvolte funkci Knihovna výukových objektů.
- 2. Klepněte na tlačítko Import a v nabídce vyberte volbu Importovat tematické celky.

- V zobrazeném dialogu vyberte soubor, který chcete importovat (má příponu .tem, .eb2 nebo .dt4), a klepněte na *Otevřít*.
- 4. V dalším okně jsou shrnuty informace o importovaném tematickém celku a výběr umístění importovaného tematického celku. Soubor lze importovat jako "hlavní tematický celek" nebo jej vložit jako podcelek do již existujícího tem. celku.

Informace o importovaném tematickém celku a kam bude tem. celek umístěn

A Jakmile program zjistí, že vybraný tématický celek je již ve vaší knihovně EduBase uložen, nabídne vám možnosti jeho dalšího zpracování. Máte zde na výběr ze tří možností importu a to:

Aktualizovat stávající - program porovná datum poslední změny u každé části jednotlivých tematických celků (tzn. zvlášť učební text, poznámky, jednotlivě každou otevřenou otázku, jednotlivě každou testovou otázku, soubory), starší části tematického celku nahradí novějšími, případně doplní chybějící části (texty, otázky).

Nahradit stávající - bez ohledu na datum poslední změny stávajících tématických celků nahradí všechny shodné celky nově importovanými.

Importovat jako nový - tematický celek se naimportuje do EduBase bez jakékoliv změny ve stávajícím stromu tematických celků. volbou této funkce si můžete vybrat umístění tématického celku nebo databáze otázek dle libosti podobně jako u importu nových tématických celků.

Volba nastavení importu

Klepněte na tlačítko *importovat*. Stav probíhajícího importu je znázorněn ukazateli.
 Po úspěšném dokončení importu klepněte na tlačítko *Zavřít*.

	EduBase 3.00 (admin)		- U	
Probíhá import				
Stav Import tematických celků				
Načitání zdrojového souboru: OK Rozbalování zdrojového souboru: OK Výmenovaná slova po Z: OK Slova příbuzná s VS po Z: OK Odstranění dočasných souborů - Import byl úspěšné dokončen.	OK DK Informace Import byl úspěšné dok OK	Sa cončen.		

Dokončení importu

1.1.1.6.4 Import testových otázek z jiného databázového souboru

Z datových souborů jiných aplikací lze importovat dříve připravené testové otázky typu "klasická" (multiple choice) - importem vás krok za krokem provede průvodce.

Importovat lze pouze ty testové otázky, které splňují následující podmínky:

- klasická testová otázka (multiple choice),
- 2 až 10 odpovědí,
- pouze 1 správná odpověď,
- text neobsahuje obrázky, multimediální prvky (zvuk, video, apod.), OLE objekty.

Forma zápisu testových otázek

Výchozí datový soubor, který chcete do EduBase importovat, musí obsahovat otázky zapsané následující formou:

- 1 řádek = 1 otázka (tj. zadání + všechny odpovědi + označení správné odpovědi),
- řádek s otázkou může obsahovat také ID (číslo) otázky,
- tabulka může obsahovat záhlaví (označení sloupců),
- správná odpověď může být u každé otázky na jiném místě (odpověď A,B,C, atd.) ve sloupci "Správná odpověď" (Right) je umístění správné odpovědi popsáno.

POZN: umístění správné odpovědi lze popsat buď označením odpovědi (např.
 A,B,C,D...) nebo označením sloupce, ve kterém je odpověď v tabulce umístěna (např. odp. A je ve sloupci B, odp. B je ve sloupci C apod.)

	A	В	С	D	E	F
1	Babička nasbírala 9 jablek a dědeček 15 jablek. Kolik jablek mají dohromady?	6 jablek	14 jablek	21 jablek	24 jablek	E
2	Honzík měl 27 kuliček. Po skončení hry mu zbylo 19 kuliček. Kolik kuliček se H	7 kuliček	8 kuliček	9 kuliček	11 kuliček	С
3	Jirka si šetří peníze na autíčko, které stojí 35 korun. Kolik korun musí ještě naš	8 korun	9 korun	12 korun	17 korun	В
4	Maruška koupila v obchodě chleba za 21 korun a sýr za 28 korun. Kolik korun z	29 korun	39 korun	48 korun	49 korun	E
5	Do třetí třídy chodí 24 žáků. Dnes zůstalo 5 nemocných žáků doma. Kolik žáků	16 žáků	18 žáků	19 žáků	21 žáků	D

🖋 Ukázka správně připravených dat 🗹

	A	В	С	D	E
1	Babička nasbírala 9 jablek a dědeček 15 jablek. Kolik jablek mají dohromady?				
2	A)	6 jablek			
3	В)	14 jablek			
4	C)	21 jablek			
5	D)	24 jablek			
6	Honzík měl 27 kuliček. Po skončení hry mu zbylo 19 kuliček. Kolik kuliček se H	onzíkovi zt	ratilo?		
7	A)	7 kuliček			
8	В)	8 kuliček			
9	C)	9 kuliček			
10	D)	11 kuliček			
11	Jirka si šetří peníze na autíčko, které stojí 35 korun. Kolik korun musí ještě naš	etřit, když	už má v po	okladničce	27 korun?
12	A)	8 korun			
13	В)	9 korun			
14	C)	12 korun			
15	D)	17 korun			
16	Maruška koupila v obchodě chleba za 21 korun a sýr za 28 korun. Kolik korun z	aplatila ce	lkem?		
17	A)	29 korun			
18	В)	39 korun			
19	C)	48 korun			
20	D)	49 korun			
	🔀 Ukázka chybně připravených d	at X			

1.1.1.6.4.1 Průvodce importem testových otázek

- V knihovně výukových objektů vyberte tematický celek, do kterého chcete testové otázky importovat. (Případně založte nový tematický celek.)
- 2. Klikněte na tlačítko Import a zvolte Import testových otázek.

1	Imp	ort		
1	-	Im	00	ortovat tematické celky
	~	Im	00	nt testových otázek

3. Otevře se průvodce importem. Klikněte na tlačítko *Načíst, analyzovat a přidat otázky ze souboru*.

۲					Ed	uBase 2.75	(admin)				-	۰	23
	Načíst, a	nalyzova	it a přidat	otázky ze	souboru								
Náhle	ed otázky												
ID	Question	A	В	С	D	E	F	G	Н	I	J	Right	
					<Žá	dná data l	c zobrazen	ií>					
H4 4	н 🖣 🕨 🕨	H +		x	4								Þ
									Impor	rtovat otáz	ky	Zavřít	
									_				_

Okno načtení importovaných dat

4. Import podporuje celou řadu běžně užívaných formátů - vyberte formát, kterým disponujete, a klikněte na tlačítko *Další*.

FI Průvodce importem	- 0	83
Formát souboru Tento průvodce vám umožní sp importu dat. Vyberte prosím form chcete importovat.	ecifikovat způsob át souboru, který	
 Dokumenty Textový soubor (*.txt) Soubor Word (*.doc) MS Windows schránka Dabatky Scathy Excel soubor (*.xls) Lotus 1-2-3 soubor (*.wq1) QuattroPro soubor(*.wq1) SPSS soubor (*.sav) OpenOffice tabulky (*.odt) Extent MS Outlook 	 Dolobáze Soubor Paradox (*.db) Soubor DBase (*.dbf) MS Access databáze (*.mdb) ADO connection Advantage tabulka (*.adt) DBISAM tabulka (*.dat) Clarion tabulka (*.dat) 	00000
Specifikace <	Další > >> Storno	•

Volba formátu souboru pro import dat

5. Vyberte soubor, který chcete importovat, a klikněte na Otevřít.

Název položky Datum změr Mistní disk (C:) Date (D:) Development (F:) Pevelopment (D:) MEMORYCARD (Stř MEMORYCARD (Stř MEMORYCA	Uspořádat 🔻 Nová sl	ožka		8= - 🗖 (
 Počítač Mistní disk (C) Data (D:) Data (D:) Data (D:) Development 201 Install (I) (\\filese Applications (L) (MEMORYCARD (L) (Distributions (X) Distributions (X) Documents (Z) (Siť Testové otázky - M - sčítání a odčítání do 6.6.2011 11:2 Vyberte soubor, jehož náhle: chcete zobrazit. Vyberte soubor, jehož náhle: Chockete zobrazit. Vyberte soubor, jehož náhle: Chockete zobrazit. Siť Testové otázky - M - sčítání a odčítání do 100 Excel 12 Workbook (*.xlsx) Název souboru: Testové otázky - M - sčítání a odčítání do 100 Excel 12 Workbook (*.xlsx) Název souboru: Testové otázky - M - sčítání a odčítání do 100 Excel 12 Workbook (*.xlsx) Název souboru: Testové otázky - M - sčítání a odčítání do 100 Excel 12 Workbook (*.xlsx) Název souboru: Testové otázky - M - sčítání a odčítání do 100 Excel 12 Workbook (*.xlsx) Název souboru: Testové otázky - M - sčítání a odčítání do 100 Excel 12 Workbook (*.xlsx) Nater souboru: Testové otázky - M - sčítání a odčítání do 100 Excel 12 Workbook (*.xlsx) Nožev souboru: Testové otázky - M - sčítání a odčítání do 100 Excel 12 Workbook (*.xlsx) Nožev souboru: Testové otázky - M - sčítání a odčítání do 100 Excel 12 Workbook (*.xlsx) Nožev souboru: Testové otázky - M - sčítání a odčítání do 100 Excel 12 Workbook (*.xlsx) Testové otázky	•	Název položky	Datum změr	
Misch das (C) Development (F: Development (F: Povelopment 201 Pistall () (\\filese Applications (L) Distributions (L) Distributions (X) Documents (Z) (Siť Vidente soubor, jehož náhle chcete zobrazit. Název souboru: Testové otázky - M - sčítání a odčítání do 100 ▼ Excel 12 Workbook (*x4x)	Počítač	🗐 Testové otázky - M - sčítání a c	odčítání do 6.6.2011 11:2	
Image: Development (F:) Image: Development 201 Install (f) (\\filese Image: Vyberte soubor, jehož náhle, chcete zobrazit. Image: MEMORYCARD (Image: Vyberte soubor, jehož náhle, chcete zobrazit. Image: Distributions (x) Image: Vyberte soubor, jehož náhle, chcete zobrazit. Image: Distributions (x) Image: Vyberte soubor, jehož náhle, chcete zobrazit. Image: Distributions (x) Image: Vyberte soubor, jehož náhle, chcete zobrazit. Image: Documents (Z) (Image: Vyberte soubor, jehož náhle, chcete zobrazit. Image: Vyberte soubor, jehož náhle, chcete zobrazit. Image: Sit' Image: Vyberte soubor, jehož náhle, chcete zobrazit. Image: Vyberte soubor, jehož náhle, chcete zobrazit. Image: Notation (Vyberte soubor, jehož náhle, chcete zobrazit. Image: Vyberte soubor, jehož náhle, chcete zobrazit. Image: Notation (Vyberte soubor, jehož s	Ra Data (D:)			
Install (1) (\\files Applications (1) MEMORYCAR (Vyberte soubor, jehož náhle chcete zobrazit. Distributions (x) Image: Sit (1) Documents (2) (Image: Sit (1) Název souboru: Testové otázky - M - sčítání a odčítání do 100 v	Re Development (F:)			
Install (I) (\\filese Vyberte soubor, jehož náhle Image: Applications (L) (WEMORYCARD (Image: Distributions (X) Image: Applications (X) Image: Documents (Z) (Image: Applications (X) Image: Sit' Image: Applications (X) Image: Sit' Image: Applications (X) Image: Notice of the soubort, if the so	Revelopment 201			
Applications (J) MEMORYCARD (Distributions (Z) (Distributions (Z) (Sit' Název souboru: Testové otázky - M - sčítání a odčítání do 100 Excel 12 Workbook (*.xisx)	Install (I) (\\filese			Vyberte soubor, jehož náhle
	MEMORYCARD (			chcele zobrazit.
D (\\dosliserver) Documents (Z) (Sit' Kazev souboru: Testové otázky - M - sčítání a odčítání do 100 Excel 12 Workbook (*.xlsx)	Distributions (X)			
Documents (Z) (Síť v < m Název souboru: Testové otázky - M - sčítání a odčítání do 100 v Excel 12 Workbook (*.xlsx)	D (\\dosliserver)			
Síť ▼ < Ⅲ → Název souboru: Testové otázky - M - sčítání a odčítání do 100 ▼ Excel 12 Workbook (*.xlsx) ▼	🖵 Documents (Z) (			
Síť v x Síť v x x x x x x x x x x x x x				
Název souboru: Testové otázky - M - sčítání a odčítání do 100 👻 Excel 12 Workbook (*.xlsx)	🗣 Síť 🗸 🗸	•	۴	

Výběr souboru k importu

- 6. Nastavte další parametry:
  - první řádek na kterém řádku se nachází první otázka
  - poslední řádek nevyplňujte
  - řádek se záhlavím (Row with field names) uveď te číslo řádku, ve kterém je umístěno záhlaví (názvy polí). Tato kolonka se objeví pouze v případě, že v poli "První řádek" vyplníte vyšší číslo než 1.
  - zobrazit záhlaví souboru zaškrtněte
  - zbývající kolonky nechte v přednastaveném stavu a klikněte na Další.

🛃 Průvodce importem 👝		23
Formát dat Definujte další vlastnosti datového souboru.	0	ð
První řádek: 2 Row with field names: 1 Poslední řádek: Zobrazit záhlaví soubo Data, časy a čísla	ru	
Pořadí data: DMY Desetinný symbol:	,	
Outerover gateri Nuly na začátku data Symbol <u>m</u> ěny:	Kč	
Oddělovač data: . <u>O</u> dělovač času: :	False	
Specifikace << ≤ Zpět Další > >>	<u>S</u> torno	

Nastavení parametrů importu dat

7. Nyní vidíte vaše zdrojová data (testové otázky) a je nutné nastavit mapování. Klikněte na šipku v záhlaví každého sloupce a vyberte, co sloupec obsahuje:

- $ID = \check{c}$ íslo otázky
- *Question* = zadání otázky
- A,B... J =označení odpovědi
- *Right* = Správná odpověď

E	2	A A 🔻	B B - C	۲ ۲	D D
1	1	zadání		-	odječ
2	2	Babička nasbírala 9 jablek a di	Question	plek	21 jablek
3	3	Honzík měl 27 kuliček. Po skor	A	vitek	9 kuliček
4	4	Jirka si šetří peníze na autíčko	В	Jn	12 korun
5	5	Maruška koupila v obchodě ch	С	run	48 korun
6	6	Do třetí třídy chodí 24 žáků. D	D	ků	19 žáků
			E		

Mapování importovaných dat

Namapovaná tabulka by měla nakonec vypadat asi takto:

B	4	A	Question 🕠	B A) 👻	СВ 👻	DC 🗸	ED 👻	F F T	
1	1	æ	tání 🔒 🏑	6884	edipe	odipC	Galaci	správně	F
2	2	Ba	bička nasbírala 9 jable ^j . a dě	6 jab ek	14 jablek	21 jablek	24 jablek	D	ID V Question
3	3	Н	nzîk měl 27 kuliček. Zo skonč	7 ku <mark>l</mark> ček	8 kuliček	9 kuliček	11 kuliček	в	✓ A
4	4	Jir	ka si šetří peníze na autíčko,	8 ko ^r un	9 korun	12 korun	17 korun	Α	✓ B
5	5	Ma	ruška koupila v obchode chl	: 29 korun	39 korun	48 korun	49 korun	D	✓ C
6	6	Do	třetí třídy chodí 24 žáků. Ur	16 <mark>:</mark> áků	18 žáků	19 žáků	21 žáků	с	✓ D
				V					F
			Na	manovar	né označ	ení			G
			(de	finice of	eabu)	, ern			н
Z	á	kla	adní označení	annee or	(sanu)				I
s	lo	u	pce tabulky						J
									Right

Ukázka namapovaných dat

9. V dalším okně se zobrazí tabulka mapování, kterou můžete ještě případně upravit a klikněte na *Další*.

Mapování Nastavte	mapování polí (přiřa	azení zdro	ojového pole k cí	lovému).	q
Cíl	Cíl	Zdroj	Zdroj	٩	
I ID	ID				
Question	Question	A			
4 A	A	в			
EB	В	С			
(C	С	D			
٤D	D	E			
EE	E				
FF	F				
G	G				
н	н				
II	I				
10	ſ				
FRight	Right	F			

Editační tabulka mapovaných dat

10. Ještě jednou zkontrolujte správnost namapování zdrojové tabulky a klikněte na Další.

	Questistion	A A	в в	с с	D D	Rig Right	
L ;	l zadání	odpA	odpB	odpC	odpD	správně	
2 2	2 Babička nast	6 jablek	14 jablek	21 jablek	24 jablek	D	
3 3	B Honzík měl 2	7 kuliček	8 kuliček	9 kuliček	11 kuliček	В	
4	1 Jirka si šetří	t 8 korun	9 korun	12 korun	17 korun	Α	
	5 Maruška kou	1 29 korun	39 korun	48 korun	49 korun	D	
) (	5 Do třetí třídy	16 žáků	18 žáků	19 žáků	21 žáků	С	

Výsledná tabulka mapování dat

 Určete mód importu - jakým způsobem se mají importované testové otázky do vybraného tematického celku. Klikněte na tlačítko *Provést*.

🧾 Průvodce importem		۰	23
Souhrn Jsou zadány všechny informace nutné pro import dat. Tlačítkem Provést spustíte import dat.		0	ð
Mód importu Připojit: všechny záznamy se připojí k cilové tabulce Změnit: změnit záznamy, které se v cilové tabulce vyskytují Připojit/změnit: jestliže záznam existuje, změní se, jinak se připojí Odstranit: odstraní záznamy, které neexistují v importovaných dat Kopírovat: odstraní všechny záznamy v cilové tabulce a nahradí je Připojit pové: připojí pouze záznamy, které se v cilové tabulce nevo	ech impor	tovan	ými
Specifikace << ≤ Zpět Další > >>	Pr	rovést	

Nastavení módu importu

12. Testové otázky ze zdrojového souboru se načtou do importního filtru a stisknutím tlačítka *Importovat otázky* spustíte proces importu.

lá	hle	d otázky											
	ID	Question	A	В	С	D	E	F	G	н	I	J	Righ
	0	Babička nasbírala 9 jablek a dědeček 15 jablek. Kolik jablek mají dohromady?	6 jablek	14 jablek	21 jablek	24 jablek							D
-	1	Honzík měl 27 kuliček. Po skončení hry mu zbylo 19 kuliček. Kolik kuliček se Honzíkovi ztratilo?	7 kuliček	8 kuliček	9 kuliče k	11 kuliče k							В
	2	Jirka si šetří peníze na autíčko, které stojí 35 korun. Kolik korun musí ještě našetřit, když už má v pokladničce 27 korun?	8 korun	9 korun	12 korun	17 korun							A
	3	Maruška koupila v obchodě chleba za 21 korun a sýr za 28 korun. Kolik korun zaplatila celkem?	29 korun	39 korun	48 korun	49 korun							D
	4	Do třetí třídy chodí 24 žáků. Dnes zůstalo 5 nemocných žáků doma. Kolik žáků je ve třídě?	16 žáků	18 žáků	19 žáků	21 žáků							С

Závěrečný náhled dat v importním filtru před dokončením importu

Otázky se naimportují v jednotném formátu písma. Pokud chcete formát písma v celém tematickém celku sjednotit provedete to jednoduše ve Vlastnostech tematického celku kliknutím na tlačítko 🏘 . Všechny texty v celém tematickém celku se změní na

1.1.1.7 Výměna tematických celků přes internet

Uživatelé programu EduBase mají k dispozici on-line knihovnu výukových zdrojů (EduBazar) - prostor na internetu, který slouží pro výměnu připravených výukových objektů (tematických celků nebo databází otázek) mezi uživateli. EduBazar je přístupný přímo z programu EduBase - z knihovny výukových objektů.

EduBazar zobrazíte/skryjete kliknutím na tlačítko

a pak jednoduše stahujete nebo

naopak nahrajete své tematické celky.

Tematické celky	EduBase 3.00 beta 2 (a	Tlačitko pro otevreni EduBazaru (on-line knihovny výukových objektů)					- •
Stejné Podřízená Odstranit Vlastnosti Tisk úroveň úroveň Tematické celky učíva	vyhledání cront Import Další nástroje On-line	t na zar zdroje					
Tematické celky		Autor		Obs	ahuie		Činnos
✓ № Testové otázky		Nahráno dne Vytvořeno v Revis	or 📷			G	-
 Magličtina Matoškola 2001 	Části rostlinného těla	Zakaznik Autor 15.5.2012 EduBase 3.00 rev. 1 Dosli, Pekařská 2806/73, Opava, Dosli, www.do	6	0	0 127	, 0	STÁHNO
Ceský jazyk 1. stupen 2	Soubor testových otázek (témata: listv. květv	, květenství, plody, stonek)					
Déjepis Elektrotechnika	Kapradiny, mechy, řasy, lišejníky	15.5.2012 EduBase 3.00 rev. 1 Dosli, Pakařská 2805/73, Opava, Dosli, www.do	1	0	0 28	0	STÁHNO
EduBatar - opiline tdroje	Soubor testových otázek						
	Krytosemenné rostliny	15.5.2012 EduBase 3.00 rev. : Dosli, Pekařská 2806/73, Opava, Dosli	3	0	0 96	0	STÁHNO
Nemecky Jazyk (49)	Soubor testových otázek						
Biologie hub (1)	Nahosemenné - Jehličnany	15.5.2012 EduBase 3.00 rev. : Dosli, Pekařská 2806/73, Opava, Dosli	1	0	0 15	0	STÁHNO
Biologie Postiin (5)	Testové otázky						
Biologie živočichů (7)	Úvod, rostlinná buňka	15.5.2012 EduBase 3.00 rev. 1 Dosli, Pekařská 2806/73, Opava, Dosli, www.do	. 1	0	0 18	0	STÁHNO
Neživá příroda (4)	Testové otázky						
Obecná biologie a genetika ne výukové objekty se ni dle typu školy a čovacích předmětů .		Přehled všech dostupných zdr (výukových objektů zvolené kategor	ojů) ve				Zpĕt

Napojení na on-line knihovnu zdrojů EduBazar

1.1.1.7.1 Export do on-line knihovny

1. Klikněte na tlačítko v *Knihovně*. Zobrazí se knihovna on-line zdrojů

(EduBazar).

 Ve své knihovně vyberte myší tematický celek, kterou chcete exportovat. Pomocí myši tematický celek přesuňte na příslušnou složku v knihovně on-line zdrojů.

Přetažením tematického celku jej exportujete do EduBazaru

Do on-line knihovny budou s vybraným tematickým celkem automaticky exportovány i všechny jeho podřízené tematické celky (struktura zůstane zachována).

3. V dialogu zkontrolujte a doplňte informace o exportovaném tematickém celku.

	EduBase 3.0 (admin)	-	۰	23
De De	tail zdroje			
Název	Trepka velká			_ []
Autor	Jana Nová			
Zákazník	ZŜ Horní Dolní			
Poznár	nka Informace o EU projektu			
Nálevi odkaz	níci, trepka velká - výklad, popis, interaktivní úloha na pro v na zajímavé informace na webu.	cvičení,	4	
			v	
U Vytvo	reno s podporou EU			
9 OI	osah zdroje			
6	3 🔤 3 💽 0 🔽 0	0	1	
Eio Cie	ence zdroje			
10110-000	antas - MMC/A Special - MK MARINA			
	Nahrát	Sto	orno	.:

Průvodní informace o tematickém celku

Pokud jste tematický celek vytvářeli v rámci projektu financovaného z EU, máte možnost doplnit i tuto informaci.

Poznámka	Informace o EU projektu
Název projekt	tu I v Horní Dolní umíme být světoví!
Registrační čí	slo CZ1.25/54.888/125369847
Poznámka	* *
Vytvořeno s	podporou EU

Doplňkové informace o projektu financovaném z fondů EU

4. Klikněte na tlačítko *Nahrát*. Tematický celek se automaticky vyexportuje do on-line knihovny, kde bude k dispozici ostatním uživatelům programu EduBase.

Pokud svůj exportovaný tematický celek otázek později upravíte, exportujte jej na EduBazar stejným způsobem. Systém hlídá, že je to změna již sdíleného on-line zdroje a nahradí původní zdroj. V on-line knihovně pak u svého tematického celku uvidíte označení, že tento zdroj byl revidován a pořadové číslo revize ("rev. 2").

1.1.1.7.2 Stažení on-line zdrojů

1. Klikněte na tlačítko V *Knihovně*. Zobrazí se on-line knihovna zdrojů

(EduBazar).

2. Zvolte typ školy a předmět - v okně vpravo se zobrazí všechny on-line zdroje, které si k danému předmětu můžete zdarma stáhnout a začít používat ve výuce. U každého on-line zdroje jsou uvedeny informace o autorovi, typu a verzi programu, o počtu tematických celků a počtech výukových objektů všech typů, které zdroj obsahuje.

Přehled informací o dostupném on-line zdroji

🦉 Při importu platí tato pravidla:

- verze programu nelze importovat výukové zdroje vytvořené ve vyšší verzi programu, než máte k dispozici (zdroje ze starší verze do novější importovat lze)
- typ programu do programu EduBase lze importovat zdroje vytvořené v programu EduBase i DoTest.
- 3. Zvolený on-line zdroj stáhněte kliknutím na tlačítko **s**táhnout. On-line zdroj se stáhne,

uloží a rozbalí do vaší *knihovny* - do složky "Importované zdroje". Odtud si můžete nově získané tematické celky libovolně přesunout ve struktuře své knihovny.

Aktualizace on-line zdrojů

On-line zdroje mohou být průběžně autory upravovány a editovány - u zdroje v on-line knihovně pak uvidíte označení, že tento zdroj byl revidován a pořadové číslo revize (např. "rev. 2").

Nálovníci teopla valká vylklad popia jeteceltivní (doba po prazvišení odkozy po zniševý ježemace po vyby	Trepka veľká	*	13.6.2012 Dosli, Pekařsk	EduBase 3.00 á 2806/73, Opava, ČR	rev. 2	3	3	0	0	1	STÁHNOUT
Nalevnici, trepka veika - vyklaci, popis, interaktivni ciona na procviceni, oukazy na zajimave informace na webu.	Nálevníci, trepka veľká - výklad, popis, i	nterak	tivní úloha na	procvičení, odkazy na zajír	mavé informace	na w	ebu.				

Informace o aktualizaci on-line zdroje

Pokud dojde ke změně on-line zdroje, který jste si už stáhli, bude vás systém automaticky informovat, že si můžete stáhnout aktualizaci tohoto zdroje. Kliknutím na tuto nabídku se v tabulce EduBazaru zobrazí všechny dostupné aktualizace.

EduBase 3.00	-Þ X
EduBazar - Jsou k dispozici nové aktualizace zdrojů (:	1).
Q	

Pokud se rozhodnete pro aktualizaci, klikněte na tlačítko **Aktualizovat**. Dojde k nahrazení původně staženého zdroje jeho nově staženou aktualizací - POZOR - původní zdroj bude smazán včetně všech vašich úprav, které jste případně provedli!

1.1.1.8 Změna vlastností písma

Novinkou EduBase verze 3.60 je nástroj pro rychlou hromadnou úpravu vlastností písma v celém tematickém celku případně celé větvi tematického celku (včetně všech jeho podřízených tematických celků).

Změna vlastností písma se projeví ve všech textových polích vybraného celku (případně více celků):

- celý učební text,
- poznámka pro učitele, studenty i shrnutí učiva,
- všechny testové otázky jejich zadání a všechny odpovědi,
- všechny otevřené otázky zadání, návod, řešení a odpověď.

A VAROVÁNÍ!

Změna vlastností textů je nevratná. Před provedením změn proto doporučujeme provést zálohu měněných tematických celků (export tem. celků) a celkovou zálohu dat.

- 1. V Knihovně výukových objektů vyberte tematický celek, který chcete změnit.
- 2. Na záložce Nástroje klepněte na tlačítko Změnit vlastnosti písma.
- Vyberte, zda chcete změnit pouze vybraný tematický celek nebo celou větev (včetně všech jeho podřazených tematických celků).

	 EduBase 3.60 (admin) Vyberte, které tematické celky chcete změnit Zpracovat textová pole pouze z vybraného tematického celku Zpracovat textová pole z vybraného a všech podřazených tematických celků 	
Konverze symbolů	 Aktualizovat písmo ve všech textových polích Nastavit jednotné písmo: T Arial Nahradit písmo: aktuální písmo nahradit Konvertovat symboly v textu (nahradit znaky z fontu Symbol alternativou z fontu Arial Unicode MS) Aktualizovat velikost písma ve všech textových polích Velikost 10 Změna velikosti písma 	)
	Nastavit řádkování na 150 % ▼ Zachovat původní řádkování pro řádky s vloženým obrázkem Zpracovat Storno	

Dialog Změna vlastností písma

- 4. Vyberte a nastavte, co chcete změnit vybrat můžete jednu nebo více vlastností najednou.
  - a) Změna písma (fontu)

Vyberte, zda chcete změnit **všechny použité fonty** ve vybraném tematickém celku (celcích) a sjednotit je na jediný nebo pouze **jeden konkrétní font** nahradit jiným.

A VAROVÁNÍ!

Při změně všech textů na jeden font dojde ke sjednocení všech fontů použitých v tematickém celku na jeden nově vybraný font.

Před změnou se proto ujistěte, že texty neobsahují vložené symboly (např. znaky fontů Symbol, Wingdings, Webdings, apod.). Převedením na jiný font by pravděpodobně došlo ke změně významu znaku.

V tomto případě je možné využít převod pouze vybraného fontu na nově zvolený font a postup dle potřeby zopakovat, je-li využito více fontů.

Další možností je konverze vložených symbolů (pouze font *Symbol*) na nový font (*Arial Unicode MS*), který je lépe využitelný na různých typech přenosných zařízení (plná podpora u platforem Microsoft a Apple, omezená podpora u systému Android).

b) Změna velikosti písma

Nastavená hodnota se projeví u všech textů ve vybraném tematickém celku (celcích).

c) Změna řádkování

Řádkování je možné nastavit na 100, 150 a 200%.

Pokud máte v textu vložen obrázek na samostatném řádku (na řádku je pouze obrázek bez textu), nastavené zvětšené řádkování by způsobilo příliš velkou mezeru mezi obrázkem a dalším textovým řádkem (dle velikosti vloženého obrázku). V tomto případě můžete využít volbu "Zachovat původní řádkování pro řádky s vloženým obrázkem".

5. Nastavené změny provedete stisknutím tlačítka Zpracovat.

1.1.2 Učební text

Pro přípravu učebního textu zvolte záložku Abe Učební text v okně Knihovny.

Pro optimální využití všech funkcí EduBase je vhodné dodržet pravidlo **1 tematický celek** = **1 kapitola**. Každá podkapitola by měla být v samostatném podřízeném tematickém celku.

Nezapomeňte, že název tematického celku je zároveň nadpisem učebního textu - a tak bude také využit při prezentaci výukového materiálu na počítači i v tištěné podobě. Při psaní učebního textu už proto žádný nadpis neuvádějte. Název kapitoly bude automaticky přebrán jako nadpis kapitoly (učebního textu) v sestavovaném učebním materiálu můžete ho však libovolně upravit nebo zcela změnit (název tematického celku se tím nezmění) - viz kapitola Specifika textové kapitoly v příručce Sestavení učebních materiálů.

Pokud toto pravidlo dodržíte, můžete pak v sestaveném učebním materiálu vytvořit automatický obsah (přehled kapitol včetně stránkování).

- 1. Klepněte na tlačítko Změnit. V editační poli se objeví kurzor.
- Napište libovolný text. Při psaní se automaticky zobrazí *Plovoucí panel nástrojů*, který nabízí různé funkce pro práci s textem. Využít můžete i běžné klávesové zkratky.

Plovoucí panel nástrojů (červeně označený) a tlačítko pro otevření editoru textu (žlutě)

Pokud chcete psát složitější (formátované) texty, vkládat tabulky, objekty (např. rovnice) a odkazy na soubory, můžete si klepnutím na tlačítko 🔤 (na obrázku žlutě označeno) nebo klávesovou zkratkou F2 otevřít plnohodnotný editor textu.

3. Po dopsání textu klepněte na tlačítko Uložit změny

1.1.3 Důležité poznámky

Pro tvorbu poznámek pro učitele, studující či shrnutí učebního textu zvolte záložku 📝

Poznámky v okně Knihovny.

Shrnutí představuje výtah nejdůležitějších informací z daného tematického celku (resp. učebního textu), které by si měli studenti zapsat do sešitu a hlavně zapamatovat.

Poznámka k výuce pro studující obsahuje zajímavosti, které se pojí s tematickým celkem.

PŘÍKLAD: odkazy na webové stránky nebo literaturu.

- **Poznámka k výuce pro učitele** je jednoduchým připomenutím, co všechno jste chtěli studujícím při výuce sdělit. Zapište si zde např. zajímavosti k tématu, odkazy na příklady k procvičení nebo jaký domácí úkol mají žáci vypracovat.
- 1. Klepněte na tlačítko Změnit. V prvním editační poli (*Shrn*utí) se objeví kurzor. Při

psaní se automaticky zobrazí *Plovoucí panel nástrojů*, který nabízí různé funkce pro práci s textem. Využít můžete i běžné klávesové zkratky.

Editace poznámek

2. Napište libovolný text.

Psát můžete přímo do editačního pole nebo po klepnutí na tlačítko = po straně editačního pole otevřete plnohodnotný editor textu, v němž lze text formátovat, vkládat tabulky či obrázky. Stejným způsobem postupujte také při psaní Poznámek pro studující a pro učitele.

- 3. Přesuňte se do dalších kolonek a také napište libovolný text.
- 4. Po dopsání textu klepněte na tlačítko Vložit změny

1.1.4 Otevřené otázky

Klepnutím na záložku **D**Otevřené otázky v okně Knihovny otevřete dialog pro tvorbu otevřených otázek - úloh, na které žáci odpovídají vlastními slovy. Úloha se skládá ze zadání, návodu k řešení, řešení a odpovědi.

Zadání - sem zapište text otázky (může to být také např. zadání matematického příkladu nebo věta na rozbor z českého jazyka). Jaký úkol zadáte, je jen na vás.

Návod k řešení - chcete-li žákům napovědět, jak zadanou úlohu vyřešit, můžete to udělat zde (např. u příkladu z fyziky poradíte, kterou definici využít).

Řešení příkladu - vlastní výpočet nebo postup, kterým dospějete k výsledku. Popis řešení je vhodný při objasnění výkladu nové látky.

Odpověď - závěrečná odpověď na vaše zadání. V matematice je to dvakrát podtržený výsledek, v angličtině např. přeložená věta, v zeměpise vyjmenované světadíly.

Vyplňování kolonek Návod k řešení, Řešení příkladu a Odpověď je zcela dobrovolné a nepovinné. Záleží pouze na vás, zda si vytvoříte pouze sbírku svých oblíbených příkladů, úkolů a úloh (třeba pro písemky) nebo připravíte příklady i s výsledky, které si budou žáci doma procvičovat a sami kontrolovat.

Doporučujeme vám dodržovat jednotný postup při přípravě otevřených otázek a **správnou odpověd'** - budete-li ji psát - ukládat vždy do pole ''**Odpověd'''**. Tento postup vám usnadní použití otevřených otázek v různých učebních materiálech.

1. Klepněte na tlačítko $\frac{1}{Nová}$. V prvním editačním poli (*zadání otázky*) se objeví kurzor.

MODERNIZACE VÝUKOVÝCH MATERIÁLŮ A DIDAKTICKÝCH METOD CZ.1.07/2.2.00/15.0463 Powered by EduBase

		0 0	9	~
ematické celky			6	5
jná Podřízená veň úroveň Tematické celky učíva	Tik Vyhledani Epot Import Dašli nästroje On-line zdroje			
Impatche cellsy ■ Impatche cellsy ■ Interactive diskly > I Ukakow materially > I Ukakow materially > I Ukakow materially > I Ukakow materially > I Chemis por 25 > I Statemi istak a chemi > I Chemiské prakok (4) > I Chemiské prakok (4) > I Interactive diskly Interactive diskly I Interactive diskly > I Interactive diskly >	I. Ukčkní tet I. 2. Poznimly I. Testové otkáty I. Testové otkáty III S. Soubory Ukčka změny Komo Komo Komo Komo Komo Komo Otsky Náhled III S. Soubory III S. Soubory Komo Komo	F98CA 761	EC)	

Vytvoření nové otevřené otázky

 Napište libovolný text - zadání úlohy nebo příkladu. Při psaní se automaticky zobrazí *Plovoucí panel nástrojů*, který nabízí různé funkce pro práci s textem. Využít můžete i běžné klávesové zkratky.

Psát můžete přímo do editačního pole (na obrázku je zeleně označeno) nebo po klepnutí na tlačítko e po straně editačního pole otevřete plnohodnotný editor textu, v němž lze text formátovat, vkládat tabulky či obrázky. Stejným způsobem postupujte také při psaní Návodu k řešení, Řešení a Odpovědi.

3. Přesuňte se do dalších kolonek a také napište libovolný text.

Připravená otevřená otázka - řešená matematická úloha

4. Po dopsání textu klepněte na tlačítko Vložit změny

1.1.5 Testové otázky

Klepnutím na záložku Zestové otázky v okně Knihovny otevřete dialog pro tvorbu

testových otázek, které jsou rozděleny na 5 typů:

klasická otázka,

- dichotomické ANO/NE nebo PRAVDA/NEPRAVDA
- přiřazovací otázka,
- uspořádací otázka a
- doplňovací otázka.

Jednotlivé typy testových otázek zvolte z nabídky po klepnutí na tlačítko v okně *Testové*

otázky.

Abc <u>1</u> . Učební text	2. Poznámky	<u>3</u> . Otevřené otáz	ky 🛃 4. Testov	é otázky	Soubory
Uložit změny Storno	Nová 🖓 Odstranit	Změnit Vytvořít	k opii		
	Základní typy otáze	•k			
	Klasická	Přířazovací	Under an under der einer an unde	Doplňovací	
	Předdefinované ot	ázky	0000 • 0000 0000 0000		
	YES NO	TRUE FALSE			
	ANO/NE	Pravda/Nepravda			

Výběr typu otázky

Při psaní (zadání nebo každé z odpovědí) se automaticky zobrazí *Plovoucí panel nástrojů*, který nabízí různé funkce pro práci s textem. Využít můžete i běžné klávesové zkratky.

Při tvorbě každé testové otázky máte v libovolném editačním políčku (zadání otázky, jednotlivé odpovědi) možnost psát jednoduché texty přímo nebo si otevřít plnohodnotný editor textu. Editor textu otevřete klepnutím na tlačítko , které se nachází v pravé části editačního pole, ve kterém se aktuálně nacházíte.

Po uložení se k nově vytvořené otázce přiřadí identifikační číslo (ID). Toto číslo slouží k jedinečné identifikaci testové otázky a nesouvisí s pořadím! Při vytištění testu budou otázky na papíře číslovány klasicky (1,2,3,....). Identifikační číslo lze využít pro rychlé vyhledání testové otázky.

1.1.5.1 Klasická testová otázka

Klasická otázka (multiple-choice) je tvořena zadáním (kmenem) otázky a minimálně dvěma alternativami (maximální počet odpovědí není omezen). Počet správných odpovědí není limitován - správná může být jediná odpověď, všechny nebo třeba žádná z odpovědí.

Jak připravit klasickou otázku:

1. Klepněte na tlačítko v a zvolte typ otázky *Klasická* . V prvním editačním

poli (zadání otázky) se objeví kurzor.

2. Zadejte text zadání otázky.

Při tvorbě otázky máte v každém editačním políčku (zadání otázky, jednotlivé odpovědi) možnost psát jednoduché texty přímo nebo si otevřít plnohodnotný editor textu. Editor textu otevřete klepnutím na tlačítko e, které se nachází v pravé části editačního pole, ve kterém se aktuálně nacházíte.

3. Přesuňte se do další kolonky a napište text první odpovědi.

Při psaní odpovědi se automaticky vytvoří pod právě využívaným editačním polem nové editační pole pro případnou další odpověď. Zadejte tolik odpovědí, kolik chcete.

- 4. Postupně naved'te několik odpovědí správných i špatných.
- 5. Po dopsání všech odpovědí klepněte myší na zaškrtávací políčko u každého řádku, který obsahuje správnou odpověď na danou otázku. Správná odpověď je označena zaškrtnutým políčkem, před špatnou odpovědí zůstane prázdné políčko.

Příprava klasické testové otázky - označte správnou odpověď

- 6. Po dopsání textu klepněte na tlačítko Vložit změny
- Číslo (ID) nově vytvořené otázky se zobrazí v seznamu v levé části okna. Klasická testová otázka je v seznamu označena ikonkou

1.1.5.2 Přiřazovací testová otázka

Přiřazovací otázka obsahuje zadání a nejméně 2 dvojice, které k sobě logicky patří a které má

MODERNIZACE VÝUKOVÝCH MATERIÁLŮ A DIDAKTICKÝCH METOD CZ.1.07/2.2.00/15.0463 Powered by EduBase studující správně přiřadit.

Jak připravit přiřazovací otázku:

1. Klepněte na tlačítko 📩 a zvolte typ otázky *Přiřazovací* 🛄 V prvním editačním

poli (zadání otázky) se objeví kurzor.

2. Zadejte text zadání otázky.

Při tvorbě otázky máte v každém editačním políčku (zadání otázky, jednotlivé odpovědi) možnost psát jednoduché texty přímo nebo si otevřít plnohodnotný editor textu. Editor textu otevřete klepnutím na tlačítko e, které se nachází v pravé části editačního pole, ve kterém se aktuálně nacházíte.

- 3. Přesuňte se do další kolonky (1) a zadejte první část první dvojice.
- 4. Přesuňte se do další kolonky (A) a zadejte druhou část první dvojice.

Na řádku uveďte vždy správnou dvojici - o promíchání se postará program před zkoušením. Při psaní odpovědi se automaticky vytvoří pod právě využívaným editačním polem nové editační pole pro případnou další dvojici. Zadejte tolik dvojic, kolik chcete.

5. Postupně naved'te několik dvojic.

Připravená přiřazovací testová otázka

- 6. Po dopsání textu klepněte na tlačítko Uložit změny
- Číslo (ID) nově vytvořené otázky se zobrazí v seznamu v levé části okna. Přiřazovací testová otázka je v seznamu označena ikonkou

1.1.5.3 Uspořádací testová otázka

Uspořádací otázka obsahuje zadání a nejméně 2 prvky (texty, obrázky, vzorce apod.), které má studující uspořádat do správného pořadí. Počet prvků v posloupnosti není omezen.

Jak připravit uspořádací otázku:

1. Klepněte na tlačítko nová a zvolte typ otázky Uspořádací

prvním

editačním poli (zadání otázky) se objeví kurzor.

2. Zadejte text zadání otázky.

9 Při tvorbě otázky máte v každém editačním políčku (zadání otázky, jednotlivé odpovědi) možnost psát jednoduché texty přímo nebo si otevřít plnohodnotný editor textu. Editor textu otevřete klepnutím na tlačítko 🔤, které se nachází v pravé části editačního pole, ve kterém se aktuálně nacházíte.

3. Přesuňte se do další kolonky a zadejte první prvek posloupnosti.

Při přípravě uveď te prvky ve správném pořadí - o promíchání se postará program před zkoušením. Při psaní jednotlivých prvků posloupnosti se automaticky vytvoří pod právě využívaným editačním polem nové editační pole pro případný další prvek. Zadejte tolik prvků posloupnosti, kolik chcete.

4. Postupně naved'te všechny prvky posloupnosti.

Příprava uspořádací testové otázky - prvky posloupnosti zadejte ve správném pořadí

5. Po dopsání otázky klepněte na tlačítko Vložit změny

6. Číslo (ID) nově vytvořené otázky se zobrazí v seznamu v levé části okna. Přiřazovací testová otázka je v seznamu označena ikonkou 🔁.

1.1.5.4 Doplňovací testová otázka

Doplňovací otázka je vlastně otevřená otázka (zkoušený musí odpovědět vlastními slovy, nevybírá z žádných možností), ale správná odpověď je natolik jednoznačná, že počítač je schopen ji vyhodnotit. Z tohoto důvodu je *doplňovací otázka* zařazena mezi *Testové otázky*.

Doplňovací otázka nebo otevřená otázka? Pokud váháte, zda otázku zařadit mezi testové doplňovací otázky nebo už do otevřených otázek, podívejte se na správnou odpověď. Je-li odpověď jednoslovná (příp. víceslovná u ustálených názvů - např. "Velká říjnová revoluce"), můžete ji zařadit do "doplňovacích otázek". Otázka s odpovědí ve formě věty už patří mezi "otevřené otázky".

Dodatečně můžete testovou otázku přetáhnout mezi otevřené otázky (v rámci jednoho tematického celku).

Doplňovací otázka je tvořena vlastní otázkou a dále jedinou možnou odpovědí. Tato odpověď však může mít více variant zápisu (*např. 2004 a MMIV jsou dvěma variantami zápisu jednoho letopočtu*), proto máte k dispozici neomezené množství polí pro správnou odpověď.

Jak připravit doplňovací otázku:

1. Klepněte na tlačítko kod a zvolte typ otázky *Doplňovací* V prvním editačním.

poli (zadání otázky) se objeví kurzor.

2. Zadejte text zadání otázky.

Při tvorbě otázky máte možnost psát jednoduché texty přímo nebo si otevřít plnohodnotný editor textu. Editor textu otevřete klepnutím na tlačítko , které se nachází v pravé části editačního pole, ve kterém se aktuálně nacházíte.

 Přesuňte se do další kolonky a zadejte správnou odpověď. (Odpověď může být pouze textová, nelze zde využít formátování textu.)

A Odpovědi na otázku musí být pouze "správné"! Nezadávejte žádné matoucí odpovědi - pokud chcete zadat správné i matoucí odpovědi, vytvořte "klasickou" testovou otázku.

Při zkoušení na počítači se program řídí následujícími pravidly:

- nebere v potaz mezery před prvním a za posledním znakem odpovědi,
- všechny mezery mezi prvním a posledním znakem odpovědi jsou brány jako právoplatný znak,
- veškerá interpunkční znaménka a jiné symboly jsou také právoplatnými znaky,
- rozlišuje velká a malá písmena.
- Pokud lze odpověď zapsat ještě jiným způsobem nebo existuje-li další správné řešení dané otázky, přesuňte se do dalšího editačního pole a zadejte další správnou odpověď. Postupně naveď te všechny správné odpovědi.

Příprava doplňovací testové otázky - zadejte všechny možné zápisy správné odpovědi

- 5. Po dopsání otázky klepněte na tlačítko Uloži změny.
- Číslo (ID) nově vytvořené otázky se zobrazí v seznamu v levé části okna. Doplňovací testová otázka je v seznamu označena ikonkou .

1.1.5.5 Dichotomické otázky

Dichotomická otázka je specifickou variantou Klasické testové otázky - je tvořena zadáním (kmenem) otázky a právě dvěma odpověďmi - nejčastěji ve formátu ANO/NE. V případě, že se v kmenu otázky vyskytuje zápor, je vhodné zvolit variantu odpovědí PRAVDA/NEPRAVDA.

Jak připravit dichotomickou otázku:

1. Klepněte na tlačítko 📩 a zvolte typ otázky ANO/NE nebo YES

kurzor.

2. Zadejte text zadání otázky.

Při tvorbě otázky máte možnost psát jednoduché texty přímo nebo si otevřít plnohodnotný editor textu. Editor textu otevřete klepnutím na tlačítko 📃, které se nachází v pravé části editačního pole, ve kterém se aktuálně nacházíte.

733)	Α 🗌	Ano
(2)	B	le
	C 🔲	
		{3B7DAC2E-DDFD-4322-BCC5-67E12089BBDF}

Příprava dichotomické testové otázky - odpovědi jsou předdefinované

3. Odpovědi jsou automaticky vyplněny (volby Ano - Ne nebo Pravda - Nepravda). Zaškrtněte správnou odpověď.

U dichotomických otázek je přednastaveno vypnutí míchání odpovědí - při zkoušení se předpokládá, že odpovědi budou vždy v pořadí Ano - Ne, resp. Pravda - Nepravda. Zaškrtnutím políčka "Povolit míchání odpovědí" můžete tuto funkci opět nastavit.

- 4. Po dopsání textu klepněte na tlačítko Vložit změny
- 5. Číslo (ID) nově vytvořené otázky se zobrazí v seznamu v levé části okna. Dichotomická testová otázka je v seznamu označena ikonkou 🎽 (jako klasická otázka).

1.1.5.6 Užitečné tipy

Při přípravě testových otázek vám mohou pomoci některé následující tipy:

Zobrazení seznamu otázek - s ID nebo texty

Přesun testové otázky do jiného tematického celku

Kopie otázky

MODERNIZACE VÝUKOVÝCH MATERIÁLŮ A DIDAKTICKÝCH METOD CZ.1.07/2.2.00/15.0463 Powered by EduBase Legenda a popis otázky
 Míchání odpovědí u otázky
 Změna doplňovací testové otázky na otevřenou otázku.

1.1.5.6.1 Seznam otázek - s ID nebo texty

Seznam otázek si můžete zobrazit dvěma způsoby - dle vašich potřeb:

Přehlednější varianta seznamu testových otázek

- každá testová otázka zabírá 3 řádky,
- zobrazuje se typ otázky (ikona) a text zadání otázky (kmen),
- při najetí kurzorem na řádek otázky se zobrazí okénko s ID, případně legendou otázky.

(21733) (21734) (21735) (21735) (21737) (21737) (21737) (21738) (21739) (21741) (21741) (21742) (21742) (21742) (21742) (21742) (2174) (2174) (2174) (2174) (2174) (2174) (2175)

8=

Úspornější varianta seznamu testových otázek

- každá otázka má 1 řádek,
- zobrazuje se ID otázky, případně legenda otázky (je-li zadaná),
- při najetí kurzorem na ID otázky se zobrazí okénko s textem zadání otázky.

Změnu zobrazení seznamu provedete klepnutím na zvolenou záložku

1.1.5.6.2 Přesun otázky do jiného tematického celku

Své připravené otázky můžete přesunovat z jednoho tematického celku do druhého. Pro přesun stiskněte **klávesu** *Shift* a přetáhněte otázku do nového tematického celku.

Přesun testové otázky do jiného tematického celku

- ^(A) Přesunout otázku můžete pouze mezi tematickými celky se stejným licenčním číslem autora (jak to zjistíte?)! Kam můžete testovou otázku přesunout vám ukáže tvar kurzoru:
  - 🥝 sem otázku **nelze** přetáhnout

Stejným způsobem můžete **přemisťovat i celý tematický celek** v rámci vaší struktury tematických celků.

Přesunovat můžete i více otázek najednou - výběr většího počtu otázek proveďte pomocí klávesy SHIFT nebo CTRL (řádek otázky se podbarví) a přesuňte je výše popsaným způsobem.

^A UPOZORNĚNÍ: Přesouvat otázky lze pouze ze seznamu otázek se zobrazeným ID. Pokud máte zobrazený seznam otázek s texty, nelze otázky přesunout.

1.1.5.6.3 Kopie otázky

Pokud vytváříte sadu testových otázek, které se liší jen v určitém parametru nebo pokud chcete zachovat stejné formátování ve všech otázkách, použijte kopírování otázky.

- 1. U otázky, jejíž kopii chcete vytvořit stiskněte tlačítko
- ko 📫 _{Vytvořit kopii}
- 2. Vytvoří se kopie otázky, kterou můžete okamžitě editovat.
- 3. Po dokončení úprav otázku uložte tlačítkem Vložit změny

Abc 1.	Učební text 📝	<u>2</u> .1	Po	znár	iky 2. Otevřené otázky 4. Testové otázky	4
Uložit zr	něny Storno	Nová		0	stranit Zménit Vytvořít kopii	
	(21733)				Dravou rybou středních toků řek a přehrad je:	
	(21734)	=			Povolit míchání o	d Z
	(21735)				Povolit michani o	u M
	(21736)				A 🗷 okoun	
• 🗹	(21737)			6	B 🔲 pstruh	
Ō	(21738)			173	C Zralok říční	
	(21739)			2	D 🗌 lín	
	(21740)				F sleď	
	(21741)					-
	(21742)	-				(10.01)
8= 9	20		1		{C201FA/B-145E-4DF3-9EF8-DBE6/8/44	TRC}

Vytvoření kopie otázky

1.1.5.6.4 Vlastnosti otázky

Pole Vlastnosti se nachází pod každou testovou otázkou a obsahuje doplňkové informace.

Legenda - slouží pro zapsání krátkého popisku k jednodušší orientaci mezi otázkami

(např. že se jedná o cvičnou úlohu nebo otázku pro ostrý test)

Poznámka - delší text (např. k jakému zákonu/normě se daná otázka vztahuje, apod.)

Legenda otázky se zobrazí v seznamu otázek a v náhledu otázky.

Legenda otázky se zobrazí také v seznamu otázek

Poznámka má pouze informativní charakter, nelze podle ní otázky třídit ani vyhledávat. Legendu je možné zobrazit v samostatném sloupci v přehledu otázek a otázky lze poté podle tohoto sloupce seřadit.Této vlastnosti můžete využít také pro snazší orientaci při přímém výběru otázek do testu.

Zobrazení sloupce Legenda

1.1.5.6.5 Míchání odpovědí

Před každým zkoušením na počítači nebo tiskem variací testu program zamíchá pořadí otázek a také pořadí odpovědí v jednotlivých otázkách. V některých případech je ale míchání odpovědí v rámci otázky nevhodné - např. u dichotomické otázky (odpověď ANO/NE) nebo u ankety (ANO/NE/NEVÍM). U těchto otázek je pořadí odpovědí ustáleným zvykem a je vhodné ho zachovat.

Jak vypnout míchání odpovědí v rámci otázky:

1. Při editaci testové otázky klepněte na volbu "Povolit míchání odpovědí" - tak, aby zaškrtávací políčko bylo prázdné.

Nastavení možnosti míchání odpovědí u otázky

2. Po dokončení editace otázky klepněte na tlačítko Uložit změny

U většiny typů testových otázek je přednastaveno zapnuté Povolení míchat odpovědi. Pouze u dichotomických otázek je přednastaveno vypnuté míchání odpovědí.

1.1.5.6.6 Změna otázek z testových na otevřené

Potřebujete zařadit otázky chybně připravené jako "doplňovací testové otázky" mezi otevřené

otázky? Nebo si vytvořit ze své sady testových úloh stejnou sadu otevřených otázek (tedy jen zadání bez odpovědí)?

Testové otázky lze v rámci jednoho tematického celku snadno přesunout (resp. zkopírovat) mezi otevřené otázky. Původní testové otázky zůstanou zachovány, je tedy jen na vás, zda originály smažete nebo si necháte obě varianty otázek.

 Vyberte testovou otázku, kterou chcete přesunout mezi otevřené otázky, a myší ji přesuňte na záložku *Otevřené otázky*. Najednou lze přesunout i více otázek - výběr proveďte myší se stisknutou klávesou CTRL nebo SHIFT.

Změna doplňovacích testových otázek na otevřené otázky

2. Zadání testových otázek se zkopíruje do databáze otevřených otázek v rámci stejného tematického celku. Původní testové otázky můžete zachovat nebo smazat.

U většiny typů testových otázek bude převedenou pouze zadání (kmen) otázky, odpovědi (alternativy) jsou při přesunu ignorovány. U doplňovací testové otázky je převedena i správná odpověď (resp. pouze 1. pole správných odpovědí), která se uloží do pole "Odpověď" u nově vzniklé otevřené otázky.

1.1.6 Soubory

Záložka *Soubory* v okně *Knihovny* umožňuje připojení libovolného souboru k vybranému tematickému celku. Využijete tak soubory, které nejsou programem EduBase jiným způsobem podporované - např. prezentace, animace, videa, soubory tabulkového procesoru a pod. Přiložený soubor se zkopíruje do databáze k danému tematickému celku. S touto kopií

souboru lze libovolně pracovat (spustit, editovat, změnit název, exportovat a importovat spolu s tematickým celkem).

K jednomu tematickému celku lze přidat neomezené množství různých souborů. (Velikost souboru by neměla přesáhnout 25 MB.) Využitím záložky *Soubory* předejdete řadě komplikací, které mohou nastat, když potřebujete v hodině studentům nakopírovat soubor, se kterým mají dále pracovat. V EduBase má každý student potřebný soubor ihned po ruce a nehrozí, že z nepozornosti přepíše při práci s tímto souborem přímo zdrojový soubor na vašem disku.

Abc 1. Učební text	2. Poznámky	2. Otevřené otázky	4. Testové otá	izky <u>5</u> . Soubo	Ŋ
Přidat nebo vytvořit	• Odstranit Přejm	enovat & editovat Editovat	v externí aplikaci – Ul	ložit jako Spustit	
*		Soubor			Preview
		Žádná data k zobr	azení		

Tento tematický celek zatím neobsahuje žádné soubory

Soubor si můžete prohlédnout klepnutím na tlačítko případně s ním dále pracovat.

Do učebního textu můžete soubor vložit jako prostou přílohu nebo na něj v textu vytvoříte odkaz, ze kterého se soubor spustí.

K tematickému celku se nevloží pouze cesta k souboru, ale soubor se přímo fyzicky zkopíruje do databáze k příslušnému tematickému celku. Přiložený soubor se tedy nezmění, dojde-li k úpravám původního souboru a naopak. Přiložený soubor lze libovolně exportovat a importovat spolu s tematickým celkem.

1.1.6.1 Přidání souboru

Pro přidání nového souboru libovolné aplikace:

1. Klepněte na tlačítko Přidat nebo vytvořit a vyberte možnost *Přidat soubor*.

2. Vyhledejte požadovaný soubor a klepněte na tlačítko Otevřít.

Vyhledání příslušného souboru

3. V dalším dialogu můžete upravit souboru název (slouží pouze pro snadnější orientaci v tomto okně), případně další parametry (např. u flashové animace nebo souboru MP3) a klepněte na tlačítko *OK*.

EduBase 3.00 (admin)		0	۵	83
Zadejte název souboru Pracovní list: Pohádka o řepě.pdf	 			
	<u>0</u> K	<u>S</u> torn	0	:

Úprava názvu souboru

4. Postupně můžete přidat několik souborů.

1.1.6.1.1 Nastavení vlastností flashové animace

Souboru typu SWF (flashová animace) lze nastavit více parametrů:

Parametry vložené animace (SWF)

Velikost - nastavte, jak velké bude okénko animace v textu. Nastavení můžete provést buď zadáním číselné hodnoty (v pixelech) nebo změnou velikosti okna tažením myší.

Nastavení velikosti okna animace tažením myší

1.1.6.1.2 Nastavení vlastností souboru MP3

Souboru typu MP3 (zvukový soubor) lze nastavit tyto parametry:

Parametry zvukového souboru MP3

1.1.6.2 Vytvoření nové interaktivní úlohy

Editor interaktivních snímků je v EduBase integrován od verze 3.00. Umožňuje připravit zajímavé úlohy vhodné pro řešení na interaktivní tabuli. Připravené úlohy (snímky) lze vložit

do libovolného textového pole (tzn. do učebního textu, testové nebo otevřené otázky, apod.) a zatraktivnit tak výuku.

1. Klepněte na tlačítko **Přidt nebo vtvoři** a zvolte možnost *Nový interaktivní* snímek.

 Otevře se editor interaktivních snímků. V horní části okna zadejte název úlohy (snímku).

Editor interaktivních úloh

3. Pomocí nástrojů editoru vytvořte interaktivní úlohu (snímek). Funkce a nástroje editoru interaktivních snímků jsou popsány v příručce "Editor interaktivních snímků".

Rozpracovaná interaktivní úloha (skládání vlajky ČR z dílků)

4. Dokončenou úlohu uložte tlačítkem Uložit změny.

Kliknutím na tlačítko si můžete prohlédnout hotový snímek a vyzkoušet jeho funkčnost. Po kliknutí na rejenenovat & editovat můžete opravit nedostatky.

Hotový snímek (úlohu) lze vložit do textu přímo nebo formou hypertextového odkazu.

1.1.6.3 Práce se soubory

Soubory uložené v tematickém celku si můžete prohlédnout, upravovat i měnit.

Tematické celty	EduBase 3.00 (admin)	
Stejná Podřená Odstranit Vlastnosti roveň Tematické celky učíva	Tijk Vyhledání Export Import Připojít na todušzar Další nástroje On-line zdroje 3 Otro/mé dtátky Z 4 Testrov	ré otázky
 Importované zdroje Importované zdroje Otevřené otázky - ukázka mo Testové otázky - ukázka m Testové otázky - ukázka m Český jazyk - Ist. Český jazyk - Ist. Matematika Český jazyk - Ist. Trojúhelnik Vlastivěda 	Přídat nebo vytvořít Odstranit Přejmenovat & editovat Editovat v externí aplikaci Soubor Soubor Image: Soubor Image: Soubor Image: Krychle i povrch, objem Image: Soubor Image: Krychle jak ji neznáte Image: Soubor Image: Strik krychle i svíť Image: Strik krychle Image: Strik krychle Image: Strik krychle	Uložitjsko
		Zpět

Ukázka přiložených souborů

- přejmenování souboru pouze pro potřeby zobrazení souboru v aplikaci EduBase např. při prezentaci.
- Zmenit editace souboru ve výchozí aplikaci. Provedené změny se zpětně uloží do EduBase. (Výchozí soubor zůstane beze změny)
- utilities uložení souboru na disk.
- soutit spuštění souboru ve výchozí aplikaci. Provedené změny nelze uložit zpět do EduBase, ale lze je uložit na disk. (Žáci nemají možnost poškodit zdrojový soubor uložený v EduBase.)

Uložené soubory jsou označené výchozí ikonkou aplikace, ve které se také soubor spustí. Přímo v programu EduBase se spouští pouze tyto soubory:

- f soubor typu SWF (animace nebo video flash)
- 🎵 soubor typu MP3 (zvuk)

L - interaktivní úlohu (snímek)

1.1.6.4 Využití souborů v učebních materiálech

Soubor uložený na záložce Soubory lze k učebnímu materiálu buď přiložit jako přílohu (při sestavení učebního materiálu) nebo vložit přímo do textu (při přípravě výukových objektů v Knihovně).

1.1.6.4.1 Soubor jako příloha

Při sestavování nového učebního materiálu (typ 🔀 Učebnice) vložte 🔀 textovou kapitolu a zaškrtnutím vyberte soubory, které chcete zobrazit jako přílohu této kapitoly.

EduBase 3.00 (admin	n)
Učební materiály	۵
Nová Odstranit Přesunout Přesunout Apjitolu Nahru dolů Kapitoly Zobrazit Vastnosti	
Vlastnosti učebního materiálu Název učebního materiálu pok Poznámka	Publikovat V Omezení
1. Jidlo, ovoce, zelenina Nastavení kapitoly Název Zvířata V Zobrazit Poznámka Zdroj Ternatický celek Mix testovýc Viřet V Zobrazit V V Zobrazit V	ed Zde vyberte soubory, které h otázek - Zde vyberte soubory, které se mají zobrazit jako příloha vybrané kapitoly Kočka (cet.mp3) Ptáčcí (Ptáčci.mp3) Kráva (Kráva.mp3)
	Uložit změny Storno

Výběr souborů - příloha kapitoly

Soubor musí být uložen na záložce Soubory u toho tematického celku, u kterého má být jako příloha umístěn.

Při procházení učebního materiálu na webu uvidí žák přiložené soubory takto:

EduBase	Jméno: Otskar Svobode 177	ia: 5.A	🖒 Odhlásitse
CHEMICKÉ REAKCE		1	₽ 🗆 X
– 🔳 Chemické reakce	SCHEMA ZÁPISU CHEM. REAKCÍ		A* A*
 Schema zápísu chem. reakci Zákon zachování hmotnosti Žíkon zachování hmotnosti Čhemické rovnice Typy chemických reakci 	Průběh všech reakcí můžeme zapsat schematem: reaktanty		

Zobrazení přiloženého souboru na webu

1.1.6.4.2 Soubor v textu

Při přípravě libovolného výukového objektu v *Knihovně výukových objektů* lze do kteréhokoliv textového pole vložit odkaz na soubor případně u některých typů souborů přímo vložit obsah souboru jako objekt. Soubor se tedy může stát součástí nejen učebního textu, ale např. zadání testové úlohy nebo řešení příkladu (otevřené otázky).

Vložení odkazu na soubor do textu

varianta 1 - slovo jako odkaz

- 1. Při editaci výukového objektu vyberte a myší označte slovo (příp. více slov)
- 2. Klikněte na tlačítko 🥯 Vložit odkaz na výukový objekt.
- 3. V dialogu vyberte tematický celek, kde je na záložce *Soubory* požadovaný soubor uložen. Soubor vyberte myší a klikněte na *OK*.

Studujícímu se po kliknutí na odkaz otevře soubor v příslušné aplikaci. Vypadat to může třeba TAKTO.

varianta 2 - obrázek jako odkaz

Do textu vložte libovolný obrázek (např. náhled videa, klipart), který bude sloužit jako zástupný symbol. Obrázek vyberte myší a zopakujte postup (body 2 a 3) z Varianty 1. Studujícímu se po kliknutí na obrázek otevře soubor v příslušné aplikaci. Vypadat to může třeba takto:

varianta 3 - samostatný odkaz

Obdoba varianty 2 - ale ikona programu (resp. souboru) je vložena automaticky. V editovaném textu umístěte kurzor na prázdné místo a zopakujte postup (body 2 a 3) z Varianty 1. Na prázdné místo se vloží ikona programu s odkazem na příslušný soubor. Pokud je vkládaný soubor typu ✓SWF, ♫ MP3 nebo ☑ ER2 (interaktivní úloha), vloží se přímo objekt - viz dále. U jiných souborů to může vypadat třeba takto:

Vložení souboru do textu

U souborů typu 🗲 SWF (animace nebo video - flash), 🎵 MP3 (zvuk) a 🗾 ER2

(interaktivní úloha) je možné soubor vložit do textu jako objekt, který se při prezentaci spouští přímo v okně EduBase. Pro přehrání těchto souborů tedy není nutné mít nainstalovaný žádný další software.

1. V editovaném textu umístěte kurzor na prázdné místo.

MODERNIZACE VÝUKOVÝCH MATERIÁLŮ A DIDAKTICKÝCH METOD CZ.1.07/2.2.00/15.0463

- 2. Klikněte na tlačítko 🥯 Vložit odkaz na výukový objekt.
- 3. V dialogu vyberte tematický celek, kde je na záložce *Soubory* požadovaný soubor uložen. Soubor vyberte myší a klikněte na *OK*.

Ukázka vložení 🎜 MP3 souboru přímo do textu - po kliknutí se přehraje Hymna ČR.

samostatném okně

Obsah

1.	Příprava Tematických celků	. 2	
	1.1 Knihovna a příprava výukových objektů	. 3	
	1.1.1 Práce s knihovnou výukových objektů	. 3	
	1.1.1.1 Nový tematický celek	. 5	
	1.1.1.1.1 Bodování otevřených otázek	. 8	
	1.1.1.1.2 Bodování testových otázek	. 8	
	1.1.1.2 Přesun tématických celků v knihovně	. 10	
	1.1.1.3 Tisk tematického celku	. 11	
	1.1.1.4 Vyhledání výukového objektu	. 12	
	1.1.1.5 Záhlaví seznamu tematických celků	. 13	
	1.1.1.6 Export a import tematických celků	. 14	
	1.1.1.6.1 Export tematických celků	. 15	
	1.1.1.6.2 Export testových otázek do XLS	. 17	
	1.1.1.6.3 Import tematických celků	. 18	
	1.1.1.6.4 Import testových otázek z jiného databázového souboru	. 21	
	1.1.1.6.4.1 Průvodce importem testových otázek	. 22	
	1.1.1.7 Výměna tematických celků přes internet	. 28	
	1.1.1.7.1 Export do on-line knihovny	. 29	
	1.1.1.7.2 Stažení on-line zdrojů	. 30	
	1.1.1.8 Změna vlastností písma	. 31	
	1.1.2 Učební text	. 33	
	1.1.3 Důležité poznámky	. 35	
	1.1.4 Otevřené otázky	. 36	
	1.1.5 Testové otázky	. 37	
	1.1.5.1 Klasická testová otázka	. 38	
	1.1.5.2 Přiřazovací testová otázka	. 39	
	1.1.5.3 Uspořádací testová otázka	. 40	
	1.1.5.4 Doplňovací testová otázka	. 42	
	1.1.5.5 Dichotomické otázky	. 43	
	1.1.5.6 Užitečné tipy	. 44	
	1.1.5.6.1 Seznam otázek - s ID nebo texty	. 45	
	1.1.5.6.2 Přesun otázky do jiného tematického celku.	. 45	
	1.1.5.6.3 Kopie otazky	. 46	
	1.1.5.6.4 Vlastnosti otazky	. 47	
	1.1.5.6.5 Michani odpovedi	. 48	
	1.1.5.0.0 Zhiena otazek z testových na oteviene	. 40	
	1.1.0 Soudory	. 49	
	1.1.6.1 Phidaili soudoru	51	
	1.1.6.1.2 Nastavení vlastnosti naslove anniace	52	
	1.1.0.1.2 Nastavení vlastnosti souboru Nr 5	52	
	1.1.0.2 vytvoteni nove interactivni utony	57 57	
	1.1.0.5 Trace se soubory	55	
	1.16.4 Soubor jako příloha	55	
	11642 Soubor y textu	56	
	1,1,0,1,2 DUUU1 Y WALL		

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA FAKULTA STROJNÍ

EDUBASE 3 - TVORBA A EDITACE TEMATICKÝCH CELKŮ

Příprava výukových objektů - Autorské nástroje

Bc. Petr Slípek Ing. Hana Slípková

Ostrava 2013

© Bc. Petr Slípek, Ing. Hana Slípková © Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava ISBN 978-80-248-3184-8

Tento studijní materiál vznikl za finanční podpory Evropského sociálního fondu (ESF) a rozpočtu České republiky v rámci řešení projektu: CZ.1.07/2.2.00/15.0463, MODERNIZACE VÝUKOVÝCH MATERIÁLŮ A DIDAKTICKÝCH METOD Powered by EduBase

1. Příprava výukových objektů - Autorské nástroje

OBSAH KAPITOLY:

Autorské nástroje Práce s textem Práce s obrázky Klávesové zkratky

MOTIVACE:

Pro přípravu výukových objektů disponuje EduBase vlastními autorskými nástroji. Psaní textů zajišťuje editor textu, obrázky lze evidovat v knihovně obrázků, doplňující interaktivní úlohy se připravují v editoru interaktivních úloh.

CÍL:

Ovládání editoru textu a knihovny obrázků Příprava interaktivních úloh

1.1 Autorské nástroje

Při přípravě výukových objektů jsou autorovi v programu EduBase k dispozici integrované podpůrné nástroje:

- editor textu,
- editor interaktivních snímků (dostupný pouze v EduBase) a
- knihovna obrázků s editorem obrázků.

Při práci s programem lze také využít základní klávesové zkratky.

1.2 Práce s textem

V každém editačním textovém poli nabízí program EduBase nástroje pro práci s textem -

formátování písma, vkládání objektů (obrázky, tabulky, soubory), apod. Vybrat si můžete ze 2 variant:

Plovoucí panel nástrojů - základní nástroje pro formátování textu, který se zobrazuje automaticky u každého editovaného textu.

Plnohodnotný editor textu - kompletní nabídka nástrojů pro práci s textem - zobrazí se až po stisknutí příslušného tlačítka.

Plovoucí panel nástrojů (červeně označen) a tlačítko pro zobrazení textu v plnohodnotném textovém editoru.

Editor textu zobrazíte kliknutím na tlačítko , které se objeví podél pravého okraje každého textového pole při jeho editaci. Editor textu lze také vyvolat stisknutím klávesy F2.

1.2.1 Plovoucí panel nástrojů

Plovoucí panel nástrojů nabízí základní nástroje pro práci s textem a zobrazuje se automaticky při editaci textu v každém textovém editačním poli.

Plov	/ouc	í pan	el ná	istrojů			×
B	I	U	5	<u>A</u> -	a ⊵ .	A	:= -
	₽	Ω	-	-	2	ĢÐ	A3

Nástroje, které panel nabízí:

- B I <u>U</u> S řezy písma (tučné, kurzíva, podtržené, přeškrtnuté)
- 🔺 🍟 🔭 barva písma a pozadí
- A₂ A² horní a dolní indexy
- 🗄 🔹 odrážky
- 🚹 🛃 změna velikosti písma (po 1 bodu větší nebo menší)
- Ω 🔄 🕨 vložení objektů (symbol, obrázek, OLE objekt, scan)
- 🕙 쿋 vložení odkazu (internetový odkaz, interní (hypertextový) odkaz)
- 🕙 odstranění formátování z textu

Pokud v textu vyberete obrázek, zobrazí se plovoucí panel nástrojů pro obrázek.

Nástroje, které panel nabízí:

- vložení popisku obrázku
- 🗄 změna velikosti na původní
- 🕙 쿋 vložení odkazu (internetový odkaz, interní odkaz)

1.2.2 Editor textu

Editor textu slouží k přípravě složitějších textů. Mimo běžnou práci s textem umožňuje také

vkládání obrázků, objektů, symbolů, horních a dolních indexů a jednoduchou tvorbu tabulek. Při práci s editorem textu pracujete jako se standardním textovým editorem (např. Word).

Okno editoru textu

Funkce a nabídky pro různé akce jsou uspořádány na samostatných kartách, které se zobrazují ve chvíli, kdy je potřebujete:

- karta **Domů** základní nabídka pro práci s textem a odstavcem zobrazuje se vždy
- karta Vložit základní nabídka pro vkládání různých objektů zobrazuje se vždy
- karta Tabulka nabídka pro práci s tabulkou zobrazí se pouze pokud se kurzor aktuálně nachází v tabulce
- karta Obrázek nabídka pro práci s obrázkem zobrazí se pouze pokud myší kliknete na vložený obrázek

1.2.2.1 Krata Domů

Karta Domů obsahuje nástroje pro práci s písmem a odstavcem.

- A	Domů Vlo	ožit															
Ê	Copírovat	ΈrVe	erda	na		- 9	- 1	2		≣	3	∷	* *	= -	1	¶	A3]
Vložit	🔏 Vyjmout	в	I	U	S	$A_{\scriptscriptstyle 2} \ A^{\scriptscriptstyle 2}$	<u>A</u> - <u>b</u>	*	- <del> </del>							<u>(</u>)	•
S	chránka				Pí	smo		F2				Ods	tave				G.

Karta Domů

Nástroje pro práci se schránkou:

Nastavení vlastností písma:

'፹ Verdana				- 9	▼	
в	I	U	S	A_{a} A^{a}	<u>A</u> - <u>*</u> -	
Písmo						

- B řez písma tučné
- *I* řez písma kurzíva
- žez písma podtržené
- * řez písma přeškrtnuté
- A nastavení písma na horní index
- A₂ dolní index
- A barva textu
- 👱 🔹 barva pozadí
- zmenšení všech vybraných textů o 1 bod
- zvětšení všech vybraných textů o 1 bod

Nástroje pro práci s odstavcem:

- zarovnání odstavce doleva
- zarovnání odstavce na střed
- zarovnání odstavce doprava
- zarovnání odstavce do bloku
- automatické číslování
- i odrážky

7

- změna úrovně číslování
- zobrazení netisknutelných znaků
- převedení textu na prostý text (bez formátování)
- zobrazení ohraničení odstavce (příp. tabulky)
- nastavení ohraničení a stínování (odstavce nebo buněk tabulky)
- barva odstavce (případně buňky tabulky)

1.2.2.2 Karta Vložit

Karta Vložit umožňuje vkládání různých objektů.

Karta Vložit

Vložení tabulky. Při práci s tabulkou se zobrazí další pás karet s nabídkou příkazů pro práci s tabulkou.

Vložení symbolu z mapy symbolů nebo galerie symbolů.

Vložení obrázku (ze souboru, z knihovny obrázků)

Vložení OLE objektu - nabízí širokou škálu možností, např. vložení rovnice pomocí editoru rovnic, grafu z tabulkového procesoru, apod..

Vložení obrázku přímo ze skeneru, webkamery, apod.

Vložení internetového odkazu. Odkaz (URL) je nutné zadat ve formátu http://.....

Vložení interního odkazu - takto se můžete odkazovat na objekty ve vlastní databázi - testové nebo otevřené otázky, texty, soubory a pod.

1.2.2.2.1 Využití odkazů

Pomocí nástroje Odkaz na výukový objekt můžete ze svého učebního materiálu vytvořit

zajímavý interaktivní materiál, ve kterém se každý žák prostřednictvím hypertextových odkazů dozví učivo tak podrobně, jak ho to zajímá.

Vložit odkaz můžete nejen na učební text, ale na kterýkoliv výukový objekt, který je ve zvoleném tematickém celku uložen - např. poznámku pro studenty, otevřenou otázku nebo třeba soubor. Tímto způsobem můžete vložit např. do zadání testové otázky odkaz na soubor - např. melodii ve formátu MP3. Při procházení testu žák klikne na odkaz v zadání otázky, spustí se a přehraje odkazovaný soubor a žák může odpovědět na otázku.

1. Označte myší slovo (případně více slov, znak nebo obrázek), kterému chcete přiřadit hypertextový odkaz.

2. V editoru textu klepněte na tlačítko Odkaz na výukový objekt 🐄 na kartě Vložit.

Případně v plovoucím panelu nástrojů použijte tlačítko 🧫

3. Zobrazí se dialog pro výběr výukového objektu, na který se chcete odkázat. Vyberte tematický celek a v něm výukový objekt (odkazovat se lze na učební text, poznámku, testovou nebo otevřenou otázku a soubor).

Vložená odkazu na výukový objekt (zde soubor)

4. Odkaz uložte tlačítkem *OK*. Slovo, které obsahuje odkaz, je v textu zvýrazněno modrým podtržením.

Podobně lze vkládat odkazy na webové stránky 😒.

Praktické využití odkazů

Po kliknutí na odkaz při procházení výukového materiálu se zobrazí

- odkazovaný výukový objekt v samostatném pop-up okně.

MODERNIZACE VÝUKOVÝCH MATERIÁLŮ A DIDAKTICKÝCH METOD CZ.1.07/2.2.00/15.0463 - odkazovaná webová stránka v okně prohlížeče.

Takto lze navzájem interními odkazy propojit celou připravenou látku a z učebního textu vytvořit interaktivní učebnici. Váš učební materiál může vypadat třeba takto:

Hypertextová provázanost učebního materiálu

1.2.2.2.2 Využití vzorců a rovnic

Jedním z typů OLE objektů jsou rovnice. Pro vkládání složitějších vzorců nebo rovnic je nutné mít na počítači nainstalovanou sadu MS Office, která obsahuje "Editor rovnic". S využitím této aplikace můžete do textu formou OLE objektu vložit rovnici, která je kdykoliv znovu editovatelná.

Rovnice je možné vkládat nejen do učebního textu, ale do libovolného textového pole napříč celým programem (poznámka pro studenty, učitele i shrnutí učiva, zadání, návod, řešení i výsledek každé otevřené otázky, zadání a jednotlivé odpovědi u testové otázky kteréhokoliv typu). Každé z těchto polí totiž obsahuje stejný editor textu a s textem můžete libovolně pracovat.

Vložení rovnice

1. Klepněte na tlačítko *Objekt* ha kartě *Vložit*.

Obiekt

2. Zobrazí se dialog pro vložení objektu.

Vložit objekt	Tup objektu:	
Nauć	Adaba Associat 7.0 Decument	ОК
V NOVY	Binám í list aplikace Microsoft Office F	Stomo
© Ze souboru	Corel BARCODE X3 Corel PHOTO-PAINT X3 Image CorelDRAW X3 Exchange Graphic CorelDRAW X3 Graphic Dokument aplikace Microsoft Office \	Zobrazit jako ikonu
Výsledek Vo do	ží nový objekt Adobe Acrobat 7.0 Document dokumentu.	

Výběr programu pro editaci OLE objektu

- 3. Vyberte program, ve kterém chcete OLE objekt vytvořit (například Editor rovnic 3.0).
- 4. Nyní vytvořte obsah vloženého objektu pomocí zobrazené aplikace.

C Editor rovnic - Rovnice v dokumentu oleMain	
Soubor Upravy Zobrazit Formát Styl Velikost Nápovéda	
$\leq \neq \approx \left \begin{smallmatrix} \downarrow ab \land \\ \downarrow & \downarrow \end{smallmatrix} \right \approx \\ \begin{array}{c} \neq \bullet \bullet & \downarrow \\ \downarrow & \uparrow \bullet \bullet \\ \end{array} \right \neq \cap \subset \left b \circ \bullet \downarrow \right \\ \lambda \circ \bullet b & \downarrow \\ \hline \\ \downarrow & \downarrow \\ \bullet & \downarrow \end{array} \neq \cap \subset \left b \circ \circ \bullet \downarrow \right \\ \begin{array}{c} \downarrow & \downarrow \\ \downarrow & \downarrow \\ \bullet & \downarrow \\ \hline \\ \downarrow & \downarrow \\ \bullet & \downarrow \\ \hline \\ \hline \\ \bullet & \bullet \\ \bullet & \downarrow \\ \hline \\ \hline \\ \bullet & \bullet \\ \bullet & \downarrow \\ \hline \\$	
	-
$1 - \frac{1}{10} - \frac{1}{$	
$ -+\sqrt{9}+\frac{1}{2} = $	
33	
	_
•	
Styl: Matematika Velikost: Normální Lupa: 200%	

Editace rovnice pomocí aplikace MS Editor rovnic 3.0

- Po dokončení editace vyberte z nabídky *Soubor* položku *Konec a návrat do OLE*.... (případně aplikaci zavřete křížkem).
- 6. Dle potřeby upravte velikost vloženého objektu.

$$\frac{1}{3} + \sqrt{9} + \frac{(-6)}{3} =$$

Seznam dostupných typů objektů závisí na nainstalovaných aplikacích v systému Windows. Uváděný příklad Editor rovnic je součástí balíku programů MS Office.

Úprava vloženého objektu

Pro jakékoliv úpravy vloženého objektu klikněte na objekt, který se otevře ve své aplikaci, a můžete editovat.

Vloženému objektu lze měnit nejen velikost, ale také umístění v textu nebo k němu přidat

11

popisek (popisek se zobrazí pouze při prohlížení výukového materiálu na počítači nebo na webu) - nabídku nástrojů naleznete na kartě **Obrázek**.

1.2.2.2.3 Vložení obrázku

Obrázek lze vložit do každého textového pole (tzn. učební text, zadání i každá odpověď u testové otázky, otevřená otázka a její řešení, poznámky). Jsou podporovány všechny běžné formáty obrázků.

1. Při editaci textu klikněte na tlačítko na kartě *Vložit* v editoru textu. Případně

využijte plovoucí panel nástrojů a klikněte na 🔝 🔪 .

Obrázek lze vybrat ze souboru nebo z knihovny.

A) Ze souboru - výběr libovolného obrázku uloženého na disku nebo připojeném médiu.
 A2) Zvolte možnost *Ze souboru*. V dialogu zvolte umístění obrázku a požadovaný

Výběr obrázku na disku

- A3) Kliknutím na tlačítko Otevřít obrázek vložíte do textu.
- B) Z knihovny obrázků výběr obrázky z integrované knihovny obrázků.
  - B2) Zvolte možnost Z knihovny obrázků. V knihovně vyberte složku a požadovaný obrázek vyberte.

12

Výběr obrázku z knihovny obrázků

B3) Kliknutím na tlačítko OK obrázek vložíte do textu.

S vloženým obrázkem můžete v textu dále pracovat.

Pokud je vkládaný obrázek příliš velký, nabídne program jeho zmenšení na optimální velikost. Příliš velké obrázky způsobují značné prodloužení přenosu dat v síti při zkoušení a komplikují práci s programem.

1.2.2.2.4 Vložení tabulky

Tabulku lze vložit do textu pouze po otevření editoru textu.

- 1. Otevřete si editor textu (tlačítkem na boku nebo klávesou F2).
- 2. Na kartě *Vložit* klikněte na tlačítko Tabulka
- Pomocí kurzoru vyznačte požadovaný počet řádků a sloupců tabulky a kliknutím myší tabulku vložíte.

13

S tabulkou lze v textu dále pracovat.

1.2.2.2.5 Získat obrázek

Pomocí tlačítka *Získat obrázek* okamžitě přenesete do editoru textu obrázek z libovolného zařízení podporujícího TWAIN rozhraní, které je připojeno k vašemu počítači (scanner, vizualizér, webkamera, apod.).

1. Klikněte na tlačítko $\sum_{Ziskat}$ na kartě *Vložit* v editoru textu nebo na tlačítko $\gg$ v

plovoucím panelu nástrojů.

- Zobrazí se okno s náhledem snímaného obrazu. (Dialog je různý podle toho, jaké zařízení máte připojeno)
- 3. Stisknutím tlačítka přenesete obraz do EduBase.

Zobrazený obraz se přenese jako snímek přímo do textového editoru

1.2.2.2.6 Vložení symbolu

Některé často užívané symboly lze vložit ze zúženého výběru - klepnutím na nápis symbol s

šipkou symbolů.

Galerie symbolů

Větší výběr symbolů nabízí **mapa symbolů**, kterou otevřete klepnutím na modré logo symbolu

Mapa symbolů (EduBase v3.50)

Novinka EduBase 3.60: Vzhledem k potížím se zobrazováním symbolů na různých zařízeních a operačních systémech, bylo změněno vkládání symbolů. Nová mapa symbolů využívá pouze jeden font Arial Unicode MS, který zaručuje bezproblémové zobrazení použitých symbolů na platformách Windows a Apple. Systémy Android a Linux bohužel některé znaky nepodporují (zejména z části "*Různé symboly*").

15

A	С	ð	Э	∄	Ø	Δ	∇	∈	∉	€	∋	∌	э		
П	Ш	Σ	-	Ŧ	÷	1	١	*	0	•	$\checkmark$	₹	∜	α	
œ	L	4	4	۲	1	ł	1	ł	٨	v	n	U	ſ	∬	
∭	∮	∯	∰	f	∳	ş	<i>.</i> :.	÷	:	::	÷	-:	н	÷	
~	~	~	∿	l	*	≂	~	≄	≅	≆	≇	*	≉	≊	
≋	2	×	٥	≏	÷	÷	÷.	ŧ	=	=:	Ξ	≗	≘	≙	
¥	*	≜	#	=	2	ŧ	≡	≢	≣	≤	≥	≦	≧	≨	L
≩	«	>>>	Ŏ	≭	\$	≯	\$	≱	≲	≳	\$	≵	≶	≷	
≸	≹	×	≻	≼	≽	≾	≿	⊀	⊁	c	∍	¢	⊅	⊆	
⊇	⊈	⊉	⊊	₽	⊌	⊍	U	-	⊐	⊑	⊒	п	Ц	Ð	
θ	8	Ø	0	0	۲	⊜	Θ	Ħ	⊟		·	F	-	т	
e kaži juze i	dý syn někter	nbol b é symł	ude ko poly bu	orektně udou ko	zobra orektr	izen na ně zobi	a všech razeny i	zaříze na zař	ních. I ízeních	Funkčr n s OS	ní na O Androi	S Win id a Lii	dows, nux.	iOS a O	sx

Mapa symbolů (EduBase v3.60)

Pokud máte se zobrazováním symbolů v dříve připravených tematických celcích na různých zařízeních problémy, můžete u těchto tematických celků využít další novou funkci EduBase 3.60 - hromadné změny vlastností textů.

1.2.2.3 Karta Tabulka

Karta Tabulka nabízí nástroje pro práci s tabulkou.

D 📎	omů Vložit	Tabulka								
	•		×	×			⊞			æ
Vybrat Zol	orazit Vložit ížku řádek	Vložit sloupec	Odstranit řádek	Odstranit sloupec	Sloučit buňky	Rozdělit buňky				
Tabulka		Řádky	a sloupce		Bu	ňky	Oh	ranià	fení	- Fa

Karta Tabulka

Nástroje pro práci s tabulkou:

Nabídka pro výběr řádku, sloupce nebo celé tabulky.

Zobrazení/zákaz zobrazení mřížky tabulky.

Vložení řádku. Nový řádek se vloží pod aktuálně vybraný řádek.

Vložení sloupce. Nový sloupec se vloží vpravo od aktuálně vybraného sloupce.

Odebrání řádku. Kliknutím lze odebrat pouze 1 řádek - který je aktuálně vybraný.

south Bloučení nebo rozdělení označených buněk.

Výběr ohraničení tabulky (všechna, žádná, vnější, vnitřní, horní, dolní, levé, pravé).

Podrobněji lze ohraničení tabulky nastavit v dialogu *Ohraničení a stínování*, který zobrazíte kliknutím na šipku Ohraničení e Styl, barvu a

tloušťku ohraničení, styl výplně buňky, apod.

Ohraničení a	a stínování		23
Ohraničení			
Тур:	•	Ohraničení:	
Šířka:	0 pt 🚔	V	7
	•		
Barva:	•		
Kliknutím vy aktuálním n parametrů.	tvoříte nový řádek s astavením		4
Mezera:	0 pt	□ 💢 +	
Pozadí Barva: [	▼ St	ínování: 100 % 🛬	
Použít->	Buňka 💌 🖊 🕨	ОК	Storno

Podrobné nastavení vlastností tabulky

1.2.2.4 Karta Obrázek

Karta **Obrázek** nabízí nástroje pro práci s vybraným obrázkem.

Karta Obrázek

Vložení popisku k obrázku. Popisek se zobrazí po najetí kurzorem na obrázek. Při prezentaci obrázku žákům se popisek zobrazí pod obrázkem.

Zmenšený obrázek vrátí do původní velikosti, jak byl do textu vložen.

Nastavení pozice obrázku v rámci textu (jako znak, obtékání z leva a zprava, plovoucí, apod.)

- v textu
- plovoucí obtékání textu zleva
- plovoucí obtékání textu zprava
- plovoucí obtékání textu oboustranně
- plovoucí obtékání textu automaticky
- plovoucí bez obtékání textu
  - plovoucí obtékání textu žádné

Obrázky, které v textu používáte, by měly mít přiměřenou velikost - při pozdějším použití ve výuce se tak vyhnete problémům s dlouhou dobou načítání učebního materiálu. Při vkládání obrázku do textu se může stát, že program vypíše hlášení:

Varování
Vložený obrázek je příliš velký pro vložení do textu. Upravit obrázek na doporučenou velikost?
Ano Ne

Doporučujeme uposlechnout výzvu a obrázek zmenšit.

1.3 Práce s obrázky

Program EduBase obsahuje také jednoduché nástroje pro správu obrázků (*Knihovna obrázků*) a práci s nimi (*Editor obrázků*). *Knihovnu obrázků* naleznete v *rozcestníku* programu na kartě *Nástroje*. *Editor obrázků* je dostupný přímo z *Knihovny obrázků*.

Knihovna obrázků je dostupná z rozcestníku programu

1.3.1 Knihovna obrázků

Knihovna obrázků je nástroj pro přehledné uložení obrázků a jejich rychlou dostupnost při

17

tvorbě učebních materiálů. Obrázky jsou uloženy ve složkách, jejichž strukturu si sami vytvoříte. Ve složce jsou obrázky abecedně seřazeny a vybraný obrázek se zobrazí v náhledu.

Knihovna obrázků - náhled na obrázky umístěné ve složce

- Vytvoření nové složky obrázků na stejné úrovni.
- Vytvoření nové složky obrázků na podřízené úrovni.
- Odstranění existující složky obrázků. Nelze odstranit složku, která obsahuje podsložky.
- Přejmenování vybrané složky obrázků.
- Načtení nových obrázků do složky. Zvolte složku, do které chcete načíst obrázky (případně vytvořte novou) a klepněte na toto tlačítko. V dalším dialogu vyberte umístění obrázků a označte myší obrázek, který budete importovat. Klepněte na tlačítko *Otevřít*. Můžete načíst několik obrázků najednou - pomocí klávesy Shift a levého tlačítka myší označte všechny obrázky, které chcete importovat, a klepněte na tlačítko *Otevřít*.
- Naimportování celé složky s obrázky do knihovny obrázků.
- Upravit

Editace obrázku. Otevře se Editor obrázků, který umožňuje upravit vybraný obrázek.

Přejmenování vybraného obrázku.

Odstrani^{*}

Odstranění vybraného obrázku.

1.3.2 Editor obrázků

Editor obrázků je jednoduchý nástroj, který umožňuje do existujícího obrázku z knihovny obrázků vložit různé objekty a pracovat s nimi. Objekty jsou vektorové a práce s nimi je podobná jako v jiných vektorových grafických editorech (např. Corel Draw, Zoner Calisto apod.). Po klepnutí na tlačítko $\bigvee_{Upravit}$ v *Knihovně obrázků* se otevře tento dialog:

Editor obrázků

Jednoduché objekty lze do obrázku vložit pomocí těchto tlačítek:

- Čára klepněte do obrázku v místě, kde má čára začínat. Držte levé tlačítko myši a natáhněte čáru do požadované délky a směru.
- Polygon libovolná křivka. Držte levé tlačítko myši a kreslete. Polygon nelze vyplnit barvou.
- Obdélník klepněte do obrázku a za držení levého tlačítka myši natáhněte obdélník do požadované velikosti a tvaru.
- Elipsa klepněte do obrázku a za držení levého tlačítka myši natáhněte elipsu do požadované velikosti a tvaru. Chcete-li nakreslit kruh, držte zároveň klávesu *Ctrl*.
- Úhel klepněte do obrázku v místě kde má být začátek pravé strany úhlu. Poté klepněte do místa kde má být střed úhlu a následně pohybem myši nastavte správnou velikost úhlu a délku levé strany.

- Text klepněte do obrázku a za držení levého tlačítka myši natáhněte textový rámec do požadované velikosti a tvaru. Dvojklikem v textovém rámci zobrazíte kurzor a můžete psát libovolný text. Font písma lze změnit v pravé části dialogu vlastnosti objektu.
- Úsečka (s rozměrem v mm) klepněte do obrázku a za držení levého tlačítka myši natáhněte úsečku do požadované velikosti a směru.

Vytvořeným objektům lze měnit parametry v menu vlevo.

Pomocí těchto tlačítek pracujete s vytvořenými objekty.

Výběr objektu - je-li zapnut tento mód, můžete myší vybrat objekt v obrázku a pracovat s ním:

posunout - uchopte objekt myší za středový bod a posuňte ho na vhodné místo,

zmenšit/zvětšit - uchopte objekt za rohový bod a posunováním po diagonále ke středu a od středu objekt zvětšíte/zmenšíte.

upravit - uchopte objekt za libovolný okrajový bod a posunováním (horizontálně či vertikálně) objekt rozšíříte/zúžíte nebo prodloužíte/zkrátíte.

Práce s tvarem objektu - v tomto módu se zobrazí u vybraného objektu jednotlivé body, se kterými můžete dále pracovat.

Po ukončení úprav obrázku klepněte na tlačítko *Uložit změny*. Zobrazí se okno *Knihovny obrázků* a v náhledu si můžete prohlédnout změny v editovaném obrázku.

1.3.2.1 Úprava vlastností objektů

V pravé části dialogu najdete informace o vlastnostech vybraného objektu. Vlastnosti objektu zde jednoduše změníte - styl, barvu a tloušťku čáry (obrysu objektu), styl a barvu výplně objektu (výběr libovolné barvy), font písma.

Vlastnosti čáry

1.3.2.2 Uložení úprav obrázku

Vytvořený objekt (úpravy obrázku) si můžete také samostatně **uložit** na disk a použít jej později např. v jiném obrázku.

- 1. V menu Obrázek zvolte položku Uložit jako...
- 2. V dialogu zadejte název a umístění souboru. (Soubor má příponu .iev)
- 3. Klepněte na tlačítko OK.

Při ukládání úprav obrázku tímto způsobem se uloží pouze vektorové objekty vytvořené
v Editoru obrázků. Původní obrázek, který slouží jako podklad, se do souboru s
příponou .iev neukládá. Pokud chcete uložit celý obrázek i s úpravami, klepněte na
tlačítko Uložit změny v dolní části okna.

Otevření uložených objektů probíhá podobně.

- 1. V menu Obrázek zvolte položku Otevřít.
- 2. V dialogu zadejte umístění souboru a vyberte ho. (Soubor má příponu .iev)
- 3. Klepněte na tlačítko Otevřít.

1.3.3 Podporované formáty obrázků

Program EduBase umožňuje vkládání a práci s většinou běžně používaných formátů obrázků

- vektorových i bitmapových. Do Knihovny obrázků nebo kteréhokoliv textu při přípravě

výukových objektů lze vložit obrázek s libovolnou z těchto formátů:

TIFF Bitmap (*.tif, *.tiff, *.fax, *.g3n, *.g3f, *.xif) CompuServe Bitmap (*.gif) JPEG Bitmap (*.jpg, *.jpeg, *.jpe, *.jif) PaintBrush (*.pcx) Windows Bitmap (*.bmp, *.dib, *.rle) Windows Icon (*.ico) Windows Cursor (*.cur) Portable Network Graphics (*.png)

DICOM Bitmap (*.dcm, *.dic, *.dicom) Windows Metafile (*.wmf) Enhanced Windows metafile (*.emf) Targa Bitmap (*.tga, *.targa, *.vda, *.icb, *.vst, *.pix) Portable Pixmap, GrayMap, BitMap (*.pxm, *.ppm, *.pgm, *.pbm) Wireless Bitmap (*.wbmp) JPEG2000 (*.jp2) JPEG2000 Code Stream (*.j2k, *.jpc, *.j2c) Multipage PCX (*.dcx) Camera RAW (*.cew, *.cr2, *.nef, *.raw, *.pef, *.raf, *.x3f, *.bay, *.orf, *.srf, *.mrw, *.dcr, *.sr2) Photoshop PSD (*.pad) Vectoral objects (*.iev) Layers (*.lyr) Layers and ojects (*.all) Video for Windows (*.avi) Mpeg (*.mpeg, *.mpg) Windows Media Video (*.wmv)

1.4 Editor interaktivních snímků

Editor interaktivních úloh naleznete v Knihovně výukových objektů na záložce Soubory.

Vyberte tematický celek, pro který chcete nový interaktivní úlohu vytvořit a na záložce

Soubory klikněte na tlačítko Přidat nebo vytvořit. Zvolte možnost Nová interaktivní úloha.

Editor interaktivních úloh

Editor interaktivních úloh nabízí různé nástroje a funkce pro vytvoření zajímavých úloh (snímků).

Hotovou úlohu uložte klepnutím na tlačítko *Uložit změny*. K uložené úloze se můžete kdykoliv vrátit a upravit ji.

1.4.1 Rozměry snímku a barva pozadí

Při založení nové úlohy je vhodné nastavit rozlišení snímku. Zvolte možnost 4:3 nebo 16:9 podle toho, jaký používáte při výuce display nebo dataprojektor. Nemusíte se ale obávat - fungovat budou všechny snímky při všech rozlišeních. Při správné kombinaci rozlišení dataprojektoru a snímku však bude lépe využit prostor obrazu.

Poměr stran snímku lze kdykoliv změnit - počítejte však s tím, že budete muset ručně opravit rozmístění objektů do nového tvaru.

Výchozí barva pozadí nového interaktivního snímku je bílá, ale můžete ji snadno změnit. Vybranou barvu lze posuvníkem ztmavit nebo zesvětlit.

Nastavení poměru stran a pozadí snímku

1.4.2 Vkládání objektů

Do plochy snímku lze vložit různé objekty - jejich nabídku najdete v menu vlevo.

Nabídka nástrojů

Pomocí myši vyberte typ objektu, který chcete použít. Zkontrolujte nastavení vlastností objektu (barva a styl pera/obrysu a výplně) a pak na ploše snímku objekt vytvořte tažením myší. Pokud chcete barvu a styl obrysu a výplně objektu změnit, musíte to udělat **před**

nakreslením objektu nebo následně po přepnutí do režimu 📐 Práce s objekty.

Ukázka různých typů objektů s odlišnými vlastnostmi

Pokud jsou při kreslení objektu nastaveny vlastnosti objektu: žádný obrys/pero, žádná výplň - bude objekt nakreslen "neviditelný". Kolem nakresleného objektu se zobrazí čárkované ohraničení, které vás upozorňuje, že v tomto místě je nakreslený objekt. Toto ohraničení slouží pouze pro vaši orientaci při editaci snímku, při prezentaci snímku se nezobrazuje.

Barvu obrysu nebo výplně mu můžete dodatečně nastavit - v režimu 📐 Práce s objekty.

Vybraný objekt **smažete** tlačítkem 🔀 nebo klávesou *Delete*.

1.4.2.1 Vkládání textu

Vkládání textu je podobné jako u jiných objektů:

1. Klikněte na tlačítko **T** *Vložit text*.

MODERNIZACE VÝUKOVÝCH MATERIÁLŮ A DIDAKTICKÝCH METOD CZ.1.07/2.2.00/15.0463

- Nastavte potřebné vlastnosti textu (barva a styl písma, ohraničení a výplň textového pole).
- 3. Tažením myší vytvořte ve snímku přiměřeně velké textové pole.

Pokud není nastaveno ohraničení a výplň, zobrazí se textové pole jako obdélník orientačně ohraničený čárkovaně. Orientační ohraničení se při prezentaci snímku nezobrazuje.

4. Napište text.

Úprava velikosti textového pole

Pokud potřebujete upravit velikost textového pole, přepněte se do režimu *Práce s objekty*

a vyberte textové pole, kterému chcete změnit velikost. Máte 2 možnosti:

a) zmenšit/zvětšit ohraničení textového pole (přizpůsobit napsanému textu)

Dvojklikem na textové pole se přepněte do editace (v poli začne blikat kurzor) a pomocí šipek upravte velikost pole dle napsaného textu.

Úprava velikosti textového pole (bez úpravy textu)

b) zmenšit/zvětšit celé textové pole včetně změny velikosti písma

Vyberte myší textové pole a pomocí šipek upravte velikost pole (změní se i velikost textu v poli).

25

Úprava velikosti textového pole (včetně velikosti textu)

1.4.3 Vlastnosti objektů

Každému vloženému objektu lze v režimu 📐 Práce s objektem měnit jeho vlastnosti.

Nabídku vlastností objektů najdete v horní části okna editoru. Zobrazují se pouze ty vlastnosti, které lze vybranému objektu změnit. Ve chvíli, kdy není vybrán žádný objekt, nabídka vlastností není zobrazena.

Nastavení vlastností vybraného objektu

- 1. Klikněte na tlačítko 📐 v menu přepnete se do režimu *Práce s objekty*.
- 2. Klikněte myší na objekt, který chcete upravit.
- V nabídce vlastností vyberte novou barvu a styl (pera/obrysu, výplně, textu) změna se projeví na objektu okamžitě.

Vlastnosti lze nastavit i více objektům najednou (dočasná nebo permanentní skupina objektů).

1.4.4 Galerie obrázků

Galerie obrázků se zobrazuje na pravé straně okna editoru interaktivních snímků a naleznete v ní všechny obrázky a strukturu složek tak, jak jste si je v *Knihovně obrázků* programu EduBase uložili.

Propojení s galerií obrázků

Obrázek z galerie do snímku vložíte přetažením myší. S vloženým obrázkem lze později dále pracovat jako s každým jiným objektem.Obrázku lze také upravit vlastnosti pozadí a ohraničení.

- zobrazi se knihovna obrazku, kae si muzele	Galerie obrázků	·
		obrazi se kninovna obrazka, kae si muzele

1.4.5 Práce s objekty

V režimu Práce s objekty lze s objekty dále pracovat - měnit jejich velikost, umístění nebo vlastnosti apod. Vybraný objekt, se kterým pracujete, má kolem a na sobě ovládací prvky.

Ovládací prvky pro práci s objektem

Pokud kurzorem najedete (NE kliknete) na ovládací prvek, vyvoláte tím u většiny prvků rozšířenou nabídku, ze které můžete vybírat.

1.4.5.1 Změna velikosti objektu

Objektům snadno změníte velikost nebo tvar. Tažením myší objekt zvětšíte nebo zmenšíte horizontálně, vertikálně nebo celkově (při dodržení cca 45° úhlu tažení zůstane zachován poměr stran objektu).

1.4.5.2 Změna tvaru objektu

Vloženému objektu lze dodatečně měnit tvar - k tomu slouží pomocné žluté body na vybraném objektu. Tažením bodu měníte tvar objektu. Tuto funkci můžete využít i u obrázků nebo textového pole.

Kruh lze deformovat třeba do tohoto tvaru:

Další možností je tažení hrany objektu - jednoduše tak vytvoříte zkosené tvary.

1.4.5.3 Rotace objektu

Objekt lze volitelně otáčet - nabídka rotace je v horní části vybraného objektu.

Otáčení lze provést 2 způsoby:

a) **ručně** - uchopte myší tlačítko rotace a tahem objekt otáčejte.

 b) výběrem přednastavených možností - zvolte o kolik stupňů nebo na kolik stupňů se má objekt otočit a klikněte na vybranou volbu.

1.4.5.4 Zrcadlové překlopení objektu

Objekt lze překlopit 2 horizontálně nebo vertikálně - vznikne tak zrcadlový obraz.

Osa překlopení prochází středem objektu. Střed objektu ale můžete libovolně přesunovat (i mimo objekt) a tím také změníte osu překlopení.

1.4.5.5 Kopírování objektu a práce se schránkou

Vložený objekt lze snadno zduplikovat (libovolný počet kopií) nebo vložit do schránky pro další použití.

Pro vytvoření kopie objektu klikněte na tlačítko 💶 tolikrát, kolik kopií objektu potřebujete.

Kopie jsou uloženy nad sebou.

1.4.5.5.1 Práce se schránkou

Objekt (nebo skupinu objektů) lze vložit do schránky pro pozdější využití. Vložení do schránky se provede tlačítkem . Objekt ve schránce je stále k dispozici u každého vybraného objektu nebo v levém horním rohu okna editoru interaktivních snímků.

Objekt ze schránky lze kdykoliv vložit do snímku a dále s ním pracovat.

Další možností je vložení objektu ze schránky **do jiného vybraného objektu**. Objekt ze schránky nahradí původní objekt, zůstane ale zachována velikost a poměr stran původního objektu.

1.4.5.6 Objekty ve vrstvách

Objekty v snímku jsou uspořádány ve vrstvách, jejichž pořadí lze snadno změnit. Nabídku práce s vrstvami naleznete v pravém horním rohu vybraného objektu.

Objekt (nebo skupinu objektů) lze přesunout:

1.4.5.7 Akce a aktivity

V levém horním rohu vybraného objektu 👰 naleznete nabídku akcí a aktivit (ve verzi

EduBase 3.0 je v nabídce pouze jedna).

Přiřazování

Tato funkce umožňuje vytvořit úlohy, kdy mají žáci popsat obrázek přiřazením názvů nebo roztřídit objekty do skupin.

Žáci při řešení úloh získávají okamžitě zpětnou reakci - správně přiřazený objekt (např. název části těla k příslušnému obrázku) se automaticky přilepí na správné místo, kdežto špatně přiřazený objekt se vrátí zpět na své původní místo.

- 1. Vyberte objekt, který chcete přiřazovat.
- 2. Najeď te kurzorem na nabídku 🕐 rozbalí se další volby.

3. Vyberte jednu z možností přiřazení a klikněte na příslušnou ikonku

ručně nakreslit obdélníkovou oblast přiřazení nebo

určit jiný objekt (obrázek, nakreslený tvar nebo i skupina objektů), ke kterému se objekt má přiřadit.

4. Při prvním pohybu kurzorem se zobrazí čára od objektu a pohybem kurzoru ji nasměrujete k cílovému místu. V případě přiřazení k objektu se automaticky ohraničí objekt, na který kurzor najede. Kliknutím myší jen potvrdíte umístění přiřazované oblasti. V případě ručního určení oblasti musíte přiřazovanou oblast tažením myší na příslušném místě vyznačit (nakreslit obdélník).

Ukázka ručně kreslené oblasti přiřazení

Oranžová orientační čára a oblast přiřazení je viditelná pouze při editaci snímku a pouze u právě vybraného objektu. Při prezentaci žákům pomocné čáry vidět nejsou.

Jeden objekt může být přiřazen pouze k jedné oblasti. Ale naopak - k jednomu objektu můžete přiřadit více objektů (např. v následující úloze je na plochu obdélníku "Nepárové" přiřazeno celkem 10 objektů).

Rozdě	lte orgány n	a párové :	a nepárové	ŝ		TENKÉ	É STŘEVO	MÍCHA
	~ ~ /	PLÍCE	DĚLOHA	LEDVINA		TLUSTÉ STŘEVO	VA	JEČNÍK
SRDCE	ŹLUĆNÍK	VARLE	JÁTRA		MOZEK	ŽALUDEK	MOÒ	OVÝ MĚCHÝŘ
	Р	ÁROVÉ				NEPÁROVÉ		
								@ 2012 Dosli

Oblast přiřazení lze zrušit tlačítkem 🛞. (Během vytváření oblasti přiřazení lze tuto akci zrušit klávesou ESC.)

1.4.5.8 Zamykání objektů

Na závěr přípravy snímku je vhodné uzamknout všechny objekty, se kterými se nemá při řešení úlohy nějakým způsobem hýbat. Zamezíte tím zbytečným potížím při prezentaci.

Nabídku uzamčení objektu naleznete v levém dolním rohu vybraného objektu.

Uzamknout lze objekt celkově 🔓 nebo jen některé možnosti pohybu:

₩-

- uzamčení pohybu (objekt nelze přesunovat)

- uzamčení rotace (objekt nelze otáčet)
- uzamčení velikosti (objekt nelze zvětšit/zmenšit ani překlopit)

Možnosti uzamčení lze libovolně kombinovat.

Objekt uzamknete kliknutím na příslušnou ikonku. Uzamčený objekt je označen symbolem

Pokud jsou uzamčeny jen některé možnosti, zobrazí se piktogramy

Objekt odemknete opětovným kliknutím na funkce, kterou chcete odemknout.

1.4.6 Skupiny objektů

Editor interaktivních snímků umožňuje práci s více objekty najednou - se skupinou objektů. Skupinu objektů vytvoříme v režimu *Práce s objekty*:

a) přetažením požadovaných objektů myší

(do výběru se dostanou i objekty, které výběrová oblast překryje alespoň z poloviny)

b) výběrem objektů (kliknutím myší s klávesou *Shift*)Oba způsoby lze kombinovat.

Dočasná skupina objektů

Vznikne dočasná skupina objektů, které můžeme hromadně přesunovat, měnit jejich vlastnosti a různě s nimi pracovat. Pokud kliknete mimo dočasnou skupinu, skupina se rozpadne a objekty jsou opět samostatné.

Dočasná skupina

Objekty v rámci dočasné skupiny lze také zarovnávat, rozmisťovat a sjednocovat jejich velikost.

Permanentní skupina objektů

Pokud chceme skupinu objektů trvale zachovat, vytvoříme z dočasné skupiny kliknutím na tlačítko 🛄 permanentní skupinu objektů. Tato skupina se chová jako jeden objekt, se kterým můžeme libovolně pracovat.

Permanentní skupina

Permanentní skupinu je možné znovu **rozdělit** opětovným kliknutím na tlačítko 뛟. Skupiny objektů je možné dále seskupovat (i rozdělovat) - skupiny skupin.

1.4.6.1 Zarovnání objektů

Objekty lze snadno zarovnat a vytvořit tak přesný sloupec nebo řadu.

- 1. Vyberte objekty, které chcete zarovnat (dočasná skupina).
- 2. Kurzorem najeď te a rozbalte nabídku práce s objekty ve skupině.
- 3. Klikněte na vybraný typ zarovnání (nahoru/dolů/vlevo/vpravo).

Zarovnání textů vlevo

1.4.6.2 Rozmístění objektů

Objekty lze jedním kliknutím rozmístit tak, aby mezi nimi byl stejný rozestup - horizontálně nebo vertikálně.

- 1. Vyberte objekty, které chcete rozmístit (dočasná skupina).
- 2. Kurzorem najeď te a rozbalte nabídku práce s objekty ve skupině.
- 3. Klikněte na vybraný typ rozmístění (horizontálně nebo vertikálně).

Rovnoměrné rozmístění objektů

1.4.6.3 Sjednocení velikosti objektů

Vybraným objektům lze sjednotit výšku nebo šířku (podle nejmenšího nebo největšího z nich). Při tomto procesu není dodržován poměr stran.

- 1. Vyberte objekty, které chcete velikostně sjednotit (dočasná skupina).
- 2. Kurzorem najeď te a rozbalte nabídku práce s objekty ve skupině.
- 3. Klikněte na vybraný způsob sjednocení velikosti (zvětšit/zmenšit výšku/šířku).

Sjednocení velikostí

1.4.7 Závěrečné práce a kontrola snímku

Připravili jste si úžasný interaktivní snímek... Ještě než ho předvedete v celé kráse svému auditoriu, je vhodné provést dokončovací práce a své dílo otestovat. Jen tak se vyhnete některým problémům, které mohou komplikovat využití snímku ve výuce a celou vaši práci zhatit.

Mezi typické problémy, které doprovázejí množství hotových snímků a kterým se lze jednoduše vyhnout, patří:

- Neuzamčené objekty
- Chybně nastavené vrstvy objektů
- Neurčený prostor přesunu
- Malý manipulační prostor
- Zbytečně velké textové pole kolem textu
- Nepotřebné objekty navíc

Úplně na závěr si interaktivní snímek otestujete. Sami zkuste úkol celý vyřešit(přesunování objektů, dopisování, apod.) - zkontrolujete tak jeho celkovou funkčnost.

1.4.7.1 Neuzamčené objekty

Jak se chyba projeví: Při prezentaci lze s objekty manipulovat (zvětšovat/zmenšovat, otáčet nebo přesunovat), přestože by měly být statické. Po kliknutí na objekt se zobrazí ovládací prvky, což je při prezentaci nežádoucí.

Vyzkoušejte si práci s chybně vytvořeným interaktivním snímkem.

Řešení: Editor snímků umožňuje uzamčení objektů - jednotlivě, u skupiny vybraných objektů (dočasné skupiny) nebo u permanentní skupiny objektů. Vybrat si můžete uzamčení změny velikosti, otáčení objektu nebo přesunu objektu, případně jedním tlačítkem uzamknete všechny možnosti najednou.

Výše uvedený snímek jsme upravili - u slabik je uzamčena 🚾 rotace a 🔀 změna velikosti, zbývající objekty jsou uzamčené 🗀 celkově.

1.4.7.2 Chybně nastavené vrstvy objektů

Jak se chyba projeví: Při prezentaci se přesunovaný objekt schová za jiný objekt, na který má být správně umístěn.

Vyzkoušejte si práci s chybně vytvořeným interaktivním snímkem.

Řešení: Editor snímků umožňuje práci s vrstvami - tedy nastavení pořadí objektů, který objekt je v popředí a který v pozadí. Všechny objekty (oči nosy, atd.) byly vybrány do dočasné skupiny objektů a hromadně jsme jim nastavili 💷 přesun do popředí.

1.4.7.3 Neurčený prostor přesunu

Jak se chyba projeví: Při prezentaci mají žáci přesunout objekt (např. text) na správné místo. Není ale jasně specifikováno, kde to správné místo je. Žáci se pak pokouší objekty správně přesunovat, ale přiřazovaný objekt se stále vrací na původní místo.

Vyzkoušejte si práci s chybně vytvořeným interaktivním snímkem.

Řešení: Jasně definujte, kam mají žáci objekty přesunout. Využít můžete třeba pole ve tvaru obdélníku (pro texty) nebo kruhu (pro obrázky), linky, bubliny - možností je mnoho a záleží jen na vaší fantazii.

1.4.7.4 Velké textové pole kolem textu

Jak se chyba projeví: Textové pole kolem textu je v prezentačním režimu neviditelné (pokud mu nenastavíte barvu výplně a/nebo ohraničení). Pokud je textové pole příliš veliké, může při přesunování textu způsobovat žákům potíže - komplikovat uchopení a přesun objektů v pozadí textu.

Vyzkoušejte si práci s chybně vytvořeným interaktivním snímkem.

Řešení: U textů, kterými budou žáci pohybovat, upravte velikost textového pole přiměřeně textu. Texty, které slouží jako nadpisy či popisky, budou pravděpodobně uzamčeny a

přesunuty do pozadí - proto velikost jejich textového pole není podstatná. Ve snímku výše byla upravena textová pole u čísel 11 - 19 tak, aby si vzájemně nepřekážela.

Vyzkoušejte si práci s upraveným snímkem.

1.4.7.5 Nepotřebné objekty navíc

Jak se chyba projeví: V hotovém snímku jsou objekty navíc, které mohou při prezentaci překážet (jsou-li viditelné - např. tečky nechtěně při přípravě vytvořené nástrojem tužka) nebo prostě jen zbytečně zvětšují velikost snímku a prodlužují tak dobu načítání snímku.

Řešení: Na konci přípravy snímku odstraňte všechny nadbytečné objekty. Můžete také pomocí tažení myší vybrat více objektů a smazat je hromadně.

Nadbytečné objekty jsou v snímku znázorněny šipkami

1.5 Klávesové zkratky

Editace textu (příprava výukových objektů v Knihovně)

Změna stylu písma v editačních polích (které mají možnost otevřít editor textu) a v editoru textu:

Ctrl + B	změna písma na tučné,
Ctrl + I	změna písma na kurzíva,
Ctrl + U	změna písma na podtržené,
Ctrl + H	změna písma na horní index,
Ctrl + D	změna písma na dolní index,
Ctrl + N	změna písma na normální - z horního a dolního indexu (funguje pouze
	mimo editor textu),
Ctrl + (šipka	zvětšení velikosti písma,
nahoru)	
Ctrl + (šipka	zmenšení velikosti písma.
dolů)	

V dialogu editoru textu lze pracovat i s dalšími klávesovými zkratkami:

- Ctrl + S uložit text do souboru,
- Ctrl + O otevřít (načíst) existující soubor,

- Ctrl + C kopírovat do schránky,
- Ctrl + X vyjmout do schránky,
- Ctrl + V vložit ze schránky,
- **Shift** + **Ctrl** + **S** vložit symbol,
- Ctrl + Alt + O vložit obrázek ze souboru,
- Ctrl + Z zpět,
- Ctrl + R znovu.

Náhled tiskové sestavy

_____

Ctrl + P	tisk vybrané tiskové sestavy,
Ctrl + F	náhled tisku - celá stránka,
Ctrl + W	náhled tisku - přizpůsobit šířku.

Navigace v seznamu záznamů (např. seznam studentů, tabulka výsledků, apod.)

Ctrl + PgUp	přesun na první záznam,
Ctrl + PgDn	přesun na poslední záznam,
Ctrl + N	vytvoření nového záznamu,
Ctrl + Y	odstranění záznamu,
F2	editace záznamu,
F5	aktualizace dat ze serveru (pouze u síťové verze programu),
Ctrl + S	uložit provedené změny,
Esc	storno.

Obsah

1.	Příprava výukových objektů - Autorské nástroje	2
	1.1 Autorské nástroje	3
	1.2 Práce s textem	3
	1.2.1 Plovoucí panel nástrojů	4
	1.2.2 Editor textu	4
	1.2.2.1 Krata Domů	5
	1.2.2.2 Karta Vložit	. 7
	1.2.2.2.1 Využití odkazů	. 7
	1.2.2.2.2 Využití vzorců a rovnic	9
	1.2.2.2.3 Vložení obrázku	. 11
	1.2.2.2.4 Vložení tabulky	12
	1.2.2.2.5 Získat obrázek	13
	1.2.2.2.6 Vložení symbolu	. 14
	1.2.2.3 Karta Tabulka	15
	1.2.2.4 Karta Obrázek	16
	1 3 Práce s obrázky	17
	1 3 1 Knihovna obrázků	17
	1.3.2 Editor obrázků	19
	1.3.2 Lutor obrazku	20
	1.3.2.1 Oprava vlastilosti objektu	20
	1.2.2 Dodporovaná formáty obrázků	21
	1.4. Editor interactivních snímleů	21
	1.4 Editor interaktivnich snimku	22
	1.4.1 Kozmery snimku a barva pozadi	23
	1.4.2 V kładani objektu	23
	1.4.2.1 Vkladani textu	24
	1.4.3 Vlastnosti objektů	26
	1.4.4 Galerie obrázků	26
	1.4.5 Práce s objekty	27
	1.4.5.1 Změna velikosti objektu	. 28
	1.4.5.2 Změna tvaru objektu	. 28
	1.4.5.3 Rotace objektu	. 29
	1.4.5.4 Zrcadlové překlopení objektu	. 30
	1.4.5.5 Kopírování objektu a práce se schránkou	31
	1.4.5.5.1 Práce se schránkou	31
	1.4.5.6 Objekty ve vrstvách	. 32
	1.4.5.7 Akce a aktivity	. 32
	1.4.5.8 Zamykání objektů	. 34
	1.4.6 Skupiny objektů	35
	1.4.6.1 Zarovnání objektů	36
	1.4.6.2 Rozmístění objektů	36
	1.4.6.3 Sjednocení velikosti objektů	. 37
	1.4.7 Závěrečné práce a kontrola snímku	38
	1.4.7.1 Neuzamčené objekty	. 38
	1.4.7.2 Chybně nastavené vrstvy objektů	39
	1.4.7.3 Neurčený prostor přesunu	41
	1.4.7.4 Velké textové pole kolem textu	42
	1.4.7.5 Nepotřebné objekty navíc	43
	1.5 Klávesové zkratky	44
		• •

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA FAKULTA STROJNÍ

EDUBASE 3 - TVORBA A EDITACE TEMATICKÝCH CELKŮ

Seznámení s programem EduBase

Bc. Petr Slípek Ing. Hana Slípková

Ostrava 2013

© Bc. Petr Slípek, Ing. Hana Slípková © Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava ISBN 978-80-248-3184-8

Tento studijní materiál vznikl za finanční podpory Evropského sociálního fondu (ESF) a rozpočtu České republiky v rámci řešení projektu: CZ.1.07/2.2.00/15.0463, MODERNIZACE VÝUKOVÝCH MATERIÁLŮ A DIDAKTICKÝCH METOD Powered by EduBase
1. Seznámení s programem EduBase

OBSAH KAPITOLY:

Knihovna výukových objektů Sestavení učebních materiálů Rozcestník

MOTIVACE:

Úvodní seznámení s programem EduBase a vysvětlení principů a filozofie jeho fungování. Po spuštění se zobrazí rozcestník programu, který je výchozím bodem pro všechny činnosti v programu.

CÍL:

Filozofie programu EduBase Spuštění programu a rozcestník programu

1.1 Základní pojmy a filozofie

Program EduBase je komplexní e-learningový nástroj s vlastními autorskými nástroji, které slouží k efektivní přípravě učebních materiálů s možností opakované využitelnosti jejich jednotlivých "stavebních prvků" - tzv. výukových objektů. Pro výraznou úsporu času v budoucnu jsou činnosti s programem rozděleny do několika postupných kroků - jak znázorňuje následující schéma.

Schéma způsobu práce s programem EduBase

Učitel - neboli autor učebních materiálů - má přístup k autorským nástrojům programu EduBase (konkrétní uživatelská přístupová práva spravuje administrátor systému).

	Knihovna	 zde naleznete veškeré nástroje pro přípravu výukových
2	výukových	objektů a jejich přehledné úložiště dle témat.
	objektů	
	Sestavení	- zde sestavíte učební materiály z připravených
	učebních	výukových objektů.
	materiálů	

Sestavené učební materiály můžete využít několika způsoby:

procházením na - prezentace s dataprojektorem nebo interaktivní tabulí,
 počítači včetně on-line řízení prezentace a výuky z Učitelského
 panelu (z počítače, chytrého telefonu nebo tabletu)

panelu (z počítače, chytrého telefonu nebo tabletu)
výuka (zkoušení) na počítači v počítačové síti (výsledky zkoušení se ukládají do databáze *Výsledků*)

výuka (zkoušení) prostřednictvím internetu (e-learning)
 a mobilních zařízení (m-learning)

v tištěné podobě - tisk libovolný počtu variací jednoho materiálu (např. testu)
 "papírové" zkoušení s unikátním systémem

vyhodnocování testů.

Studující - žák, student, zaměstnanec nebo účastník školení - k vytvořeným materiálům a testům přistupuje pouze přes webové rozhraní programu - do internetového prohlížeče zadá IP adresu nebo webovou adresu serveru, na kterém je nainstalován program EduBase a po přihlášení jménem a heslem může začít s výukou.

1.1.1 Knihovna výukových objektů

Knihovna výukových objektů je elektronické úložiště všech vašich elektronických výukových objektů. Výukové objekty jsou v *knihovně* přehledně uspořádány do "šuplíků" dle témat - do tzv. tematických celků.

Jednotlivé tematické celky jsou v *Knihovně* členěny v tzv. stromové struktuře podobně jako složky a podsložky na disku - to vám umožní jednoduché třídění a vyhledání potřebných informací. Strukturu tematických celků v *Knihovně* můžete libovolně rozšiřovat a upravovat dle svých potřeb.

PŘÍKLAD: Tematickým celkem je např. Přírodopis, jeho podcelky jsou Botanika, Zoologie, Ekologie, Biologie člověka a Geologie.

Přehledná struktura Knihovny výukových objektů - uspořádaná dle témat

Tematické celky jsou v knihovně řazeny abecedně. Pokud chcete mít tematické celky řazeny jiným způsobem, uveď te před jejich název číslici - dle požadovaného pořadí.

1.1.1.1 Tematické celky

Tematický celek učiva je skupina různých informací (výukových objektů), které patří ke konkrétnímu tématu.

Tematický celek si můžete představit jako šuplík, ve kterém jsou přehledně uloženy všechny výukové objekty, které se k danému tématu vztahují - viz obrázek.

Tematický celek je jako šuplík plný informací - výukových objektů.

Každý tematický celek (šuplík) je rozdělen na **5 složek**, do kterých se ukládají podle typu jednotlivé **výukové objekty**:

5

1.1.1.2 Výukové objekty v EduBase

Výukový objekt je základní stavební prvek, ze kterého se skládají digitální učební materiály.

Výukové objekty se v EduBase ukládají dle témat do Knihovny výukových objektů.

V rámci tematického celku jsou výukové objekty roztříděny dle typu do 5 složek: 🔤 📝

? 🔽 🚺

Výukové objekty jsou v každém tematickém celku rozděleny do barevných složek dle typu.

- prostor pro uložení učebního textu - základní učivo k tématu, které student musí

zvládnout

📝 Poznámky

- další doplňkové informace k učebnímu textu
- 3 typy doplňujících informací:
  - shrnutí krátký souhrn nejdůležitějších bodů z učebního textu (co si mají žáci
    - zapamatovat nebo zapsat do sešitu)

- poznámka pro studenty - odkazy na www stránky, doporučená literatura,

zajímavosti k tématu, domácí úkoly, apod.

 poznámka pro učitele - odkazy na www stránky, zajímavosti k tématu, které pomůcky vzít do hodiny, apod.

김 Otevřené otázky

- otázky s otevřenou odpovědí žák odpovídá vlastními slovy
- příklady pro písemky a ústní zkoušení, zadání úloh a projektů, řešené příklady, apod.
- otevřená otázka je rozdělena na 4 části, které volitelně vyplníte:
  - zadání vlastní otázka (tuto část je nutné vyplnit)
  - návod krátká nápověda, jaký postup pro řešení zvolit
  - řešení popis řešení, vlastní výpočet, postup
  - odpověď odpověď na otázku, v případě matematického výpočtu konečný výsledek)

Testové otázky

- otázky s uzavřenou odpovědí žáci volí z předdefinovaných odpovědí (alternativ)
- správnost odpovědí na tyto otázky umí program automaticky vyhodnotit
- 5 typů testových otázek:
  - klasické (multiple-choice) výběr z odpovědí A B C
  - dichotomické (ANO/NE, PRAVDA/NEPRAVDA)
  - přiřazovací spojování pojmů (prvků) do dvojic
  - uspořádací sestavení správné posloupnosti z pojmů (prvků)
  - doplňovací doplnění jednoho prvku (znaků, slova, číslic) do editačního políčka

libovolné soubory

- prostor pro uložení libovolných dalších souborů patřících k tématu
- prezentace, interaktivní snímky, videa, hudba, animace apod soubory libovolné jiné aplikace (spustitelné ve své výchozí aplikaci),
- flash animace a MP3 zvuky jsou spustitelné přímo v programu EduBase.

1.1.2 Sestavení učebních materiálů

Z připravených výukových objektů se sestavují *učební materiály*. Jedná se o postupný výběr učebních textů, testových či otevřených otázek nebo souborů a řazení těchto informací do lineární posloupnosti. Zde určíte, v jakém pořadí a která

informace se studujícím zobrazí.

Při sestavování učebního materiálu se nepíše obsah. Obsah (respektive výukové objekty - tj. učební text, testové otázky, otevřené otázky, apod.) již musíte mít připravený. Příprava výukových objektů probíhá v části programu nazvané "Knihovna výukových objektů". Učební materiál se z připravených výukových objektů pouze sestaví.

Učební materiál je dokument, který lze využít ve výuce. Program EduBase umožňuje vytvořit téměř libovolný učební materiál. Pro zjednodušení jsou učební materiály rozděleny do 4 předdefinovaných typů:

- Písemka učební materiál složený pouze z otevřených otázek (jedné a více) typickým příkladem je písemka. Tento typ lze použít také pro přípravu různých pracovních listů, řešených úloh, laboratorních protokolů - jak v matematice (slovní úlohy), tak v jazycích (překlady vět např. do angličtiny) nebo dalších předmětech.
- Test učební materiál složený pouze z testových otázek (klasické, přiřazovací, uspořádací a doplňovací otázky). Test lze použít nejen v tištěné podobě, ale také pro zkoušení na počítači.
- Písemka tento učební materiál v sobě kombinuje část s testovými otázkami a část s otevřenými otázkami (příklady). Pořadí testové a otázkové části záleží na nastavení uživatele.
- Učebnice komplexní učební materiál, který může zahrnovat libovolnou kombinaci vybraných výukových objektů (učební text, poznámky pro studenty, otevřené otázky, testové otázky, soubory) z různých tematických celků. Tento výukový materiál je sice nazván učebnice, může však mít podobu např. pracovního listu, zápisu důležitých poznámek do sešitu nebo např. pokynů pro ovládání školního dataprojektoru. Jednoduše si zde vytvoříte libovolný dokument, který potřebujete.

8

1.1.3 Využití učebních materiálů

Připravené učební materiály lze ve výuce použít několika způsoby - na počítači nebo v tištěné podobě.

Procházení a zkoušení na počítači

Typickým příkladem použití učebních materiálů na počítači je zkoušení pomocí testu - velmi rychle na začátku hodiny vyzkoušíte a zjistíte např., kterou část minulého učiva žáci nepochopili. Na počítači si však mohou studující také projít všechny vaše učební materiály - učební texty, řešené příklady, zadání projektů nebo třeba otázky k zamyšlení.

Publikování na internetu (integrované webové rozhraní EduBase)

Veškeré sestavené učební materiály se automaticky zobrazí také na webu EduBase vaší školy/organizace. Studující mohou procházet učební materiály (kurzy, testy...) odkudkoliv pomocí webového prohlížeče.

Prezentace na interaktivní tabuli

Publikované učební materiály jsou předurčeny i pro prezentaci s dataprojektorem nebo interaktivní tabulí:

 učební texty nebo testové či otevřené otázky mohou být doplněny o integrované Interaktivní úlohy,

 celoobrazovkový režim a inteligentní lupa umožňuje přizpůsobit prezentaci ploše obrazovky, takže text uvidí i žáci v zadních lavicích,

- řešení příkladů se zobrazuje po jednotlivých krocích,
- vlastní interaktivní nástroje umožňují popis obrazovky a zvýrazňování textu.

M-learning - využití chytrých telefonů a tabletů ve výuce

Veškeré učební materiály, které jste si v EduBase dosud připravili nebo připravíte, můžete od verze EduBase 3.50 využít také na mobilních zařízeních všech platforem. Využijte nové možnosti Učitelského panelu, díky kterému můžete řídit svou prezentaci z jakéhokoli místa v učebně.

Tištěná podoba učebních materiálů

Nemáte-li k dispozici počítačovou učebnu, jednoduše si všechny potřebné učební materiály vytisknete. K dispozici je několik návrhů tiskových sestav. Součástí programu je také profesionální editor tiskových sestav, pomocí kterého si předdefinovanou sestavu upravíte nebo vytvoříte zcela novou. Nebudete-li si vědět s úpravami rady, rádi vám za úplatu vytvoříme libovolnou tiskovou sestavu dle vašich požadavků.

Sestavené učební materiály nemusíte hned publikovat. Pokud si např. připravíte test, který chcete použít až za 2 dny, zakážete jeho publikování v počítačové síti nebo na internetu. Studenti se s testem poprvé setkají až ve chvíli, kdy si to vy sami budete přát. Nebo nastavíte řadu konkrétních omezení.

1.2 Spuštění programu

Po spuštění programu EduBase se zobrazí okno přihlášení.

Úvodní obrazovka programu EduBase

Zadejte své uživatelské jméno a heslo, které jste obdrželi od vašeho administrátora. Pokud heslo zapomenete, kontaktujte svého administrátora, který vám heslo poskytne nebo vygeneruje nové heslo.

Při prvním spuštění po instalaci programu zadejte uživatelské jméno: **admin** a heslo: **admin**. Výchozí heslo administrátora doporučujeme změnit.

1.3 Rozcestník

Po spuštění programu se zobrazí *Rozcestník*, který umožňuje přístup ke všem funkcím programu.

Rozcestník z pohledu přihlášeného administrátora

Návrat do Rozcestníku

Zpět do rozcestníku se dostanete ukončením dialogu funkce, kterou právě používáte (klepněte na tlačítko nebo Zpět)

Panel pro rychlý přístup

Mezi jednotlivými funkcemi se lze přepínat i bez *Rozcestníku* - v horní části okna každé funkce naleznete panel pro rychlý přístup, tzn. navigační tlačítka, která vám umožní se okamžitě přepnout do jiné funkce programu.

Panel pro rychlý přístup k jiné funkci programu

1.3.1 Pás karet

Pás karet je ovládací prvek, který seskupuje různé nástroje a příkazy podle úkolů. Cílem je rychlejší a intuitivnější práce s programem. Každá karta obsahuje všechny příkazy týkající se určité činnosti (např. vkládání) nebo oblasti (např. Tabulka). Všechny funkce jsou tedy okamžitě k dispozici. Neaktivní funkce jsou skryty a zobrazují se podle aktuální činnosti uživatele.

Pás karet

Červěně je označena Karta (např. *Domů*).

Žlutě je označena Skupina úkolů (např. *Písmo*).

Zeleně je označen Příkaz - tzn. tlačítko, nabídka nebo editační pole (na obrázku např. nabídka velikostí písma).

Kliknutím na název karty **zminimalizujete pás karet** a získáte tak větší prostor pro práci. Stejným způsobem pás karet opět vyvoláte.

Zminimalizovaný pás karet - pro větší pracovní prostor

Pokud nějaký příkaz neumíte na kartách najít, zkuste použít ikonu pro otevření dialogového okna (je umístěna vedle názvu některých skupin - viz např. skupina "Odstavec"), kde najdete další možnosti související s danou skupinou.

1.3.2 Vzhled aplikace

Vzhled aplikace si může každý uživatel přizpůsobit - program nabízí desítky barevných schémat (skinů). Výběr schémat naleznete v *rozcestníku* na kartě *Vzhled*.

Kliknutím na tlačítko 🔽 rozbalíte kompletní nabídku schémat. Změna barevného schématu se projeví okamžitě po jeho výběru.

Přehled všech dostupných skinů

1.3.3 Změna hesla uživatele

Uživatel si může změnit heslo - pokud tuto funkci váš administrátor nezakázal.

1. V rozcestníku programu na záložce Uživatel klikněte na tlačítko Změnit heslo.

Uživatel	Vzhled	Nástroje
	7	
Odhlášení	Změnit heslo	Změnit jazyk
Přihlá	išený uživ	र्येन Změnit heslo

2. V dialogu zadejte své původní heslo a nové heslo.

3	EduBase 3.5	0 (admin)	-	۰	23
Stávající heslo					
Zadejte heslo		*****			
Nové heslo					
Zadejte nové he	eslo (min 4 znaky)	*****			
Zadejte nové he	eslo (pro kontrolu)	*****			
					_

3. Změnu hesla uložte.

1.4 Klávesové zkratky

Editace textu (příprava výukových objektů v Knihovně)

Změna stylu písma v editačních polích (které mají možnost otevřít editor textu) a v *editoru textu*:

Ctrl + B	změna písma na tučné,
Ctrl + I	změna písma na kurzíva,
Ctrl + U	změna písma na podtržené,
Ctrl + H	změna písma na horní index,
Ctrl + D	změna písma na dolní index,
Ctrl + N	změna písma na normální - z horního a dolního indexu (funguje pouze
	mimo editor textu),
Ctrl + (šipka	zvětšení velikosti písma,
nahoru)	
Ctrl + (šipka	zmenšení velikosti písma.
dolů)	

V dialogu editoru textu lze pracovat i s dalšími klávesovými zkratkami:

F2	otevřít editor textu,
Ctrl + S	uložit text do souboru,
Ctrl + O	otevřít (načíst) existující soubor,
Ctrl + C	kopírovat do schránky,
Ctrl + X	vyjmout do schránky,
Ctrl + V	vložit ze schránky,

Shift + Ctrl + S	vložit symbol,
------------------	----------------

Ctrl + Alt + O vložit obrázek ze souboru,

Ctrl	+ Z	zpět,

Ctrl + R znovu.

Náhled tiskové sestavy

Ctrl + P	tisk vybrané tiskové sestavy,
Ctrl + F	náhled tisku - celá stránka,
Ctrl + W	náhled tisku - přizpůsobit šířku.

Navigace v seznamu záznamů (např. seznam studentů, tabulka výsledků, apod.)

Ctrl + PgUp	přesun na první záznam,
Ctrl + PgDn	přesun na poslední záznam,
Ctrl + N	vytvoření nového záznamu,
Ctrl + Y	odstranění záznamu,
F2	editace záznamu,
F5	aktualizace dat ze serveru (pouze u síťové verze programu),
Ctrl + S	uložit provedené změny,
Esc	storno.

Obsah

eznámení s programem EduBase	2
1 Základní pojmy a filozofie	3
1.1.1 Knihovna výukových objektů	4
1.1.1.1 Tematické celky	5
1.1.1.2 Výukové objekty v EduBase	6
1.1.2 Sestavení učebních materiálů	7
1.1.3 Využití učebních materiálů	
2 Spuštění programu	10
3 Rozcestník	11
1.3.1 Pás karet	12
1.3.2 Vzhled aplikace	13
1.3.3 Změna hesla uživatele	13
4 Klávesové zkratky	

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA FAKULTA STROJNÍ

EDUBASE 3 - TVORBA A EDITACE TEMATICKÝCH CELKŮ

Správa programu

Bc. Petr Slípek Ing. Hana Slípková

Ostrava 2013

© Bc. Petr Slípek, Ing. Hana Slípková © Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava ISBN 978-80-248-3184-8

Tento studijní materiál vznikl za finanční podpory Evropského sociálního fondu (ESF) a rozpočtu České republiky v rámci řešení projektu: CZ.1.07/2.2.00/15.0463, MODERNIZACE VÝUKOVÝCH MATERIÁLŮ A DIDAKTICKÝCH METOD Powered by EduBase

1. Správa programu

OBSAH KAPITOLY:

Instalace programu Nastavení programu Běžný provoz a správa systému

MOTIVACE:

Po instalaci programu EduBase je nutné zadat licenci, nastavit webové rozhraní a případně navést seznamy tříd, studentů a učitelů či nastavit napojení na LDAP. Tato příručka je určena pro správce systému.

CÍL:

Instalace programu EduBase Nastavení webového rozhraní a seznamů uživatelů

1.1 Instalace

Instalace programu EduBase a DoTest je totožná - je proto popsána v jednom dokumentu.

Snímky obrazovek, kterými je dokumentace doplněna, zachycují instalaci programu EduBase - uživatelé programu DoTest budou mít obrazovku změněnou pouze v názvu programu, který instalují.

1.1.1 Nová instalace

Pro instalaci programu EduBase budete potřebovat instalační program, který si můžete stáhnout na adrese:

EduBase

http://www.edubase.cz (stránka Ke stažení).

- 1. Stáhněte a uložte si instalační program.
- 2. Po spuštění instalačního programu se vám zobrazí následující dialog, klepněte na tlačítko *Další*.

Okno průvodce instalací

3. Vyberte způsobu instalace:

Výběr způsobu instalace

1.1.1.1 Lokální instalace na tento počítač

Při lokální instalaci bude program nainstalován na pevný disk počítače, na kterém instalaci provádíte.

1. Vyberte typ instalace Lokální instalace na tento počítač a klepněte na tlačítko Další.

2. Zobrazí se dialog pro výběr cílové složky.

Průvodce instalací - EduBase	X
Cílové složky Zvolte cílovou složku pro jednotlivé části instalace EduBase.	R
Pro instalaci programu je nutné nastavit požadovanou clovou složku.	
Euubase - Apiikace: C:\Program Files (x86)\Dosli\EduBase 3	Procházet
EduBase - Aplikační server:	Procházet
EduBase - Datové a pracovní soubory:	
C:\EduBase 3\WorkingDir	Procházet
< Zpět Další	> Storno

Průvodce instalací - výběr cílové složky

U lokální instalace na tento počítač se program standardně instaluje do složky Program Files na systémovém disku.

Protože u nových operačních systémů Windows Vista a Windows 7 nelze do složky
 Program Files zapisovat ani ukládat datové soubory programů, je při instalaci EduBase
 nutné vybrat také složku pro umístění datových souborů programu. Jako výchozí je
 nastavena složka C:\EduBase 3\WorkingDir.
 POZOR: V této složce jsou umístěny veškerá data programu EduBase. Při případném
 smazání této složky přijdete o veškerá data vytvořená v programu EduBase!

3. Po výběru složek pokračujte v instalaci klepnutím na tlačítko *Další* a řiďte se instrukcemi instalačního průvodce. Po instalaci budete moci spustit program klepnutím na ikonu programu v nabídce Start případně na ploše.

1.1.1.2 Lokální instalace na USB disk

Při lokální instalaci na USB disk bude EduBase nainstalován na vyměnitelný disk (USB flash disk).

- 1. Vyberte typ instalace Lokální instalace na USB disk a klepněte na tlačítko Další.
- 2. Zobrazí se dialog pro výběr cílové složky.

The state of a second of the same to dependent of Mark	Controls on Ed. Doors
Zvolte diovou složku pro jednotlive čast	Instalace Edubase.
Pro instalaci programu je nutné nastavil	t požadovanou cilovou složku.
EduBase - Aplikace:	
D:\Program Files\	Procházet
EduBase - Aplikační server: EduBase - Datové a pracovní soubory:	Procházet
D:\Program Files\WorkingDir	Procházet
D: Program Files WorkingDir	Procházet

Průvodce instalací - nastavení cílové složky

U lokální instalace na USB disk se program standardně instaluje do složky C:\EduBase 3. Složka pro datové a pracovní soubory je vždy nastavena jako podsložka WorkingDir u složky nastavené u aplikace.

Doporučujeme pro zjednodušení vybrat jako cílovou složku instalace přímo USB disk.

3. Po výběru složek pokračujte v instalaci klepnutím na tlačítko *Další* a řiďte se instrukcemi instalačního průvodce. Pro spuštění programu klepněte na soubor *EBStarter.exe*, který naleznete ve složce, kterou jste vybrali při instalaci.

Spuštění EduBase

Takto nainstalovaný program lze pak velice snadno přenášet mezi různými PC a spouštět jej přímo z USB disku již bez instalace kdykoliv a kdekoliv. Na domácím počítači si připravíte výukové materiály (testy), ve škole USB disk připojíte k počítači, kde právě učíte a připravené materiály otevřete.

1.1.1.3 Síťová instalace programu

Při síťové instalaci programu EduBase je potřeba učinit několik rozhodnutí, na základě kterých se pak provede samotná instalace programu. Při rozhodování vám pomůže prostudování následujících stránek:

Základní informace k síťové instalaci

- Jak to všechno funguje
- Síťová instalace

1.1.1.3.1 Jak to všechno funguje

Síťová instalace programu EduBase umožňuje pracovat s programem z libovolného počítače v síti, centrální ukládání dat (učebních materiálů i výsledků), práci autorům i z domova s daty na serveru školy a zprovoznění webového rozhraní. Síťově lze nainstalovat i licenci pro jednoho autora - aplikační server je její součástí.

Síťová instalace programu EduBase

Instalace Aplikačního serveru EduBase:

Datové soubory jsou u síťové instalace umístěny na serveru. Na stejném serveru je také nainstalován a spuštěn aplikační server EduBase, který přímo pracuje s datovými soubory.

Na sdílený disk, do složky, která je dostupná všem uživatelům pouze pro čtení, se nainstaluje klientská aplikace EduBase.

Součástí aplikačního serveru je Web server, který zpřístupní sestavené výukové materiály všem vyučujícím a studujícím.

Instalace pracovních stanic:

Na jednotlivých pracovních stanicích není nutné nic instalovat. Uživatelé spouštějí klientskou aplikaci přímo ze síťového disku - sdílené složky. Program po spuštění naváže komunikaci s aplikačním serverem EduBase.

Díky tomuto řešení není možné, aby kterýkoliv uživatel jakkoliv poškodil instalaci programu. Uživatel nemusí vědět na kterém počítači v síti běží aplikační server a nemá přístup k datovým souborům. Složka s klientskou aplikací je uživatelům dostupná pouze pro čtení a není tedy možné kteroukoliv část programu smazat.

Samozřejmě je možné, aby na jednotlivých strojích pro učitele byla aplikace EduBase nainstalovaná.

1.1.1.3.2 Instalace bez webového rozhraní

U tohoto typu instalace jsou data programu umístěna na serveru. Dále je na serveru spuštěn aplikační server EduBase. Klientská aplikace je nainstalována na síťový disk, který je dostupný všem uživatelům. Po spuštění se klientská aplikace připojí k aplikačnímu serveru. S datovými soubory tak pracuje pouze aplikační server.

Schéma síťové instalace EduBase bez www rozhraní

Klientská aplikace EduBase se nemusí instalovat na pracovních stanicích studentů ani učitelů. Program se bez instalace spouští přímo ze síťového disku.

Aplikační server EduBase:

- Procesor: Pentium IV 2 GHz a novější (ideální je dvoujádrový procesor),
- *RAM*: 1 GB (2 GB) a více,
- HDD: 250 MB volného místa na HDD pouze základní instalace a ukázková data,
- síťová karta,
- firewall: povolená komunikace na portu 3000 (lze změnit),
- přístup přes internet z domova k aplikačnímu serveru: veřejná IP adresa.

Klientská aplikace EduBase:

- Procesor: Pentium IV 1 GHz a novější,
- RAM: 512 MB (1 GB) a více,
- HDD: 0 MB volného místa na HDD program se spouští ze síťového disku,
- laserová nebo inkoustová tiskárna.
- firewall: povolená komunikace na portu 3000 (lze změnit),
- přístup přes internet z domova k aplikačnímu serveru: připojení k internetu 512 kbps a rychlejší.

1.1.1.3.3 Instalace Aplikačního serveru a Web serveru

Při výběru tohoto typu instalace jsou data programu umístěna na školním nebo firemním serveru. Dále je na serveru spuštěn Aplikační server EduBase a Web server EduBase, který umožňuje zprovoznění on-line výuky přes internet (e-learning, m-learning).

Schéma síťové instalace EduBase s webovým rozhraním

Klientská aplikace EduBase je nainstalována na síťový disk, který je dostupný všem uživatelům. Po spuštění se klientská aplikace připojí k aplikačnímu serveru. S datovými soubory tak pracuje pouze aplikační server.

Powered by EduBase

Klientská aplikace EduBase se nemusí instalovat na pracovních stanicích studentů ani učitelů. Program se bez instalace spouští přímo ze síťového disku.

Pro provoz www rozhraní EduBase není nutná instalace žádného jiného www serveru (IIS, Apache atp.) - v tomto ohledu je webové rozšíření plnohodnotné. To znamená, že součástí EduBase je plnohodnotný webový server. V případě potřeby jsme schopni na přání dodat webové rozšíření v podobě ISAPI dll knihovny pro běžné www servery (IIS nebo Apache, atd.).

Hardwarové a softwarové požadavky:

Aplikační server EduBase s Web serverem:

- Procesor: Intel / AMD Dual Core, 2 GHz a rychlejší
- RAM: minimálně 2 GB (doporučeno 4 GB a více)
- HDD: 250 MB volného místa na HDD pouze základní instalace a ukázková data
- Operační systém: Windows 2000 SP4 a novější (včetně Windows 8 a Windows Server 2012)
- *Firewall:* povolená komunikace na portu 3000 (lze změnit) a volný port 80 pro www rozhraní (lze změnit)
- Přístup přes internet z domova k aplikačnímu serveru nebo na www rozhraní: veřejná IP adresa

Klientská aplikace EduBase:

- Procesor: Intel / AMD 1 GHz a rychlejší
- RAM: 512 MB (doporučeno 1 GB a více)
- HDD: 0 MB volného místa na HDD program se spouští ze síťového disku
- Operační systém: Windows 2000 SP4 a novější (včetně Windows 8)
- firewall: povolená komunikace na portu 3000 (lze změnit)
- *přístup přes internet z domova k aplikačnímu serveru:* připojení k internetu 1024 kbps a rychlejší.

Pracovní stanice, notebooky, tablety a všechna chytrá zařízení - přístup k výukovým materiálům přes WWW prohlížeč

Podporované prohlížeče (uvedeny jsou minimální podporované verze - všechny novější verze jsou testovány):

- Internet Explorer 8+
- Firefox 4+

- Safari 5+
- Opera 10+
- Chrome 6+

Podporované operační systémy chytrých zařízení (Všechna zařízení, na kterých je možné spustit internetový prohlížeč podporující protokol HTML 5):

- iOS
- Android
- Windows Mobile
- Chytré televize, PSP, apod.

1.1.1.3.4 Postup při síťové instalaci

1. V průvodci instalace zvolte volbu *Síťová instalace* a zvolte, kterou součást síťové instalace chcete nainstalovat.

🐧 Průvodce instalací - EduBase 2	- • ×
Výběr typu instalace Určete, jaký způsob instalace chcete použít!	R
Následující voľby ovlivňují průběh instalace. Je potřeba určit, zda program nainstalujete jako jednouživatelskou (lokální) verzi nebo síťovou verzi.	
Lokální instalace na tento počítač	
Lokální instalace na USB disk	
Síťová instalace na tento počítač	
📝 Aplikační server + WEB server	
📈 🕼 Klientská aplikace	
< Zpět Další >	Storno

Průvodce síťovou instalací

A) Aplikační server + WEB server:

Instalace serverové části EduBase. V rámci jedné organizace se aplikační server instaluje pouze na jednom počítači.

Instalaci je nutné provést na serveru s OS Windows - jako server však může sloužit i libovolná stanice (počítač), která bude neustále zapnutá.

B) Klientská aplikace:

Klientská aplikace může být nainstalována na různých počítačích nebo v jedné síťové složce dostupné všem uživatelům, kteří budou s programem pracovat.

2. Po výběru součástí a klepnutí na tlačítko *Další* se zobrazí dialog pro nastavení cílových složek pro instalaci.

Průvodce instalací - EduBase	
Cílové složky Zvolte cílovou složku pro jednotlivé části instalace EduBase.	<u></u>
Pro instalaci programu je nutné nastavit požadovanou cílovou složku.	
EduBase - Aplikace:	
C:\EduBase 3\EB Application	Procházet
EduBase - Aplikační server:	
C:\EduBase 3\EB AppServer	Procházet
EduBase - Datové a pracovní soubory:	
C:\EduBase 3\EB AppServer\WorkingDir	Procházet
< Zpět Další	> Storno

Průvodce instalací - nastavení cílové složky

EduBase - Aplikace:

Složka, do které se nainstaluje klientská aplikace EduBase. Tato složka by měla být později k dispozici jednotlivým uživatelům programu. Z tohoto důvodu je vhodné změnit cílové umístění na síťový disk, který mají uživatelé k dispozici. V případě, že nebudou uživatelé program spouštět ze síťového disku, není nutné složku měnit.

EduBase - Aplikační server:

Složka, do které se nainstaluje Aplikační server a Web server EduBase. Server by měl vždy být nainstalován na lokální pevný disk počítače, kde systém instalujete.

W *žádném případě neinstalujte server na síťový disk.*

EduBase - Datové a pracovní soubory:

Složka, do které se nainstalují datové soubory, www šablony a další potřebná data pro správnou funkčnost Aplikačního serveru. Tato složka musí být umístěna také na lokální pevný disk počítače a musí být umístěna ve složce, kde je povolen zápis.

- 3. Dále pokračujte v instalaci systému klepnutím na tlačítko *Další*. V dalších krocích se řiď te instrukcemi průvodce.
- 4. Na závěr instalace se zobrazí dialog s volbou "spuštění serveru pro nastavení konfigurace".

Průvodce instalací - dokončení

5. Instalaci ukončete stisknutím tlačítka Dokončit.

1.1.1.3.4.1 Nastavení a konfigurace aplikačního serveru

Během instalace síťové verze EduBase je aplikační server nainstalován a zaregistrován v systému jako služba. Tato služba není ihned po instalaci spuštěna, protože server je nutné před samotným spuštěním nakonfigurovat.

🔮 "Služba" je program, který běží na pozadí systému.

Konfiguraci provedete spuštěním souboru EBAppServer - config.exe ve složce \EBAppServer\.

		EduBase 3.50 - Application s	server	
Nastavení serveru				Spustit
Hlavní pracovní složka	C:\Edu	Base 3\EB AppServer\WorkingDir\		Zastavit
Použít vestavěný A	Aplikační s	server	Stav	Liložit nastaven
Použít vestavěný V	NEB serve	er	Stav	Verze
Automaticky spusti	it všechny	y servery		3.50.3508
Nastavení				
Nastavení aplikačního	serveru	Nastavení Web serveru		
Nastavení Konfig	jurace LD	AP		
Aktivní na IP	0.0	0.0.0	port 30	00
Použít zabez	pečené sp	pojení		
Typ datového úlo	ziště Při	ímý přístup k datovým souhorům		~
statistika				
statistika Zpracováno požadavků	0			
statistika Zpracováno požadavků Log	3 0			
statistika Zpracováno požadavků Log	) 0			
statistika Zpracováno požadavků Log	3 0			
Statistika Zpracováno požadavků Log	0			

Konfigurace aplikačního serveru

Postup konfigurace:

1. Zkontrolujte **Hlavní pracovní složk**u- složka je již nastavena instalačním programem a není třeba ji měnit.

Více informací naleznete k kapitole Struktura hlavní pracovní složky.

- 2. Zkontrolujte, zda je zatržená volba Použít vestavěný Aplikační server.
- 3. Chcete-li používat webové rozhraní, zatrhněte volbu Použít vestavěný Web server.
- 4. Zkontrolujte volby Aplikační server a WEB server:

4A) Nastavení aplikačního serveru:

stavení aplikačního serv	eru Nastavení Web serveru			
Nastavení Konfigurace	ELDAP			
Aktivní na IP	0.0.0.0	port	3000	▲ ▼
Použít zabezpečen	é spojení			
Typ datového úložiště	Přímý přístup k datovým souborům			~

Nastavení aplikačního serveru

Nastavení:

Aktivní na IP: Nastavení IP adresy na které serveru bude aktivní. Ve většině případů ponechte volbu na 0.0.0.0. To znamená, že aplikační server bude "poslouchat" na všech síťových rozhraních v daném počítači.

Port: Nastavení portu, který používá klientská aplikace pro připojení k aplikačnímu serveru. Výchozí hodnota je nastavena na 3000.

Použít zabezpečené připojení: Pokud zvolíte typ připojení na zabezpečené, veškerá komunikace mezi aplikací EduBase/DoTest a Aplikačním serverem bude šifrovaná.

Typ datového úložiště: Ponechte původní nastavení.

Konfigurace LDAP:

Pokud využíváte doménové prostředí společnosti Microsoft, je možné propojit doménové uživatele s programem EduBase/DoTest a tím zjednodušit přístup k výukovým materiálům. Více informací o nastavení propojení s LDAP naleznete ve článku Nastavení importu skupin z LDAP serveru.

Aplikační server lze také nastavit manuálně - více v kapitole Konfigurační soubory aplikačního serveru.

4B) Nastavení Web serveru:

astavení ap	olikačního serveru	Nastaveni Web serveru	
Připojení	k aplikačnímu serve	ru	
Použijte	Vestavěný aplikač	ní server	~
Nastaven	ú		
Aktivní n	a HTTP	Adresa IP 0.0.0.0	Port 80
Aktivní n	a HTTPS		
Přepsat	výchozí šablonu vzi	nledu 🗌	
Automatio	cké aktualizace		
Stá	nnout a nainstalova	at nové šablony www rozhraní každý den v 00:00	$\rightarrow$
Automatio	cké přihlášení		
Aktiv	'ní		
Login			
Heslo			

Nastavení WWW rozhraní

Připojení k aplikačnímu serveru:

Použijte:

• Vestavěný aplikační server - Web server se připojí interně k aplikačnímu

serveru, který běží v rámci jednoho procesu. V případě že máte zatrženu volbu *Použít vestavěný Aplikační server* vyberte tuto hodnotu.

Externí aplikační server - Web server se připojí k aplikačnímu serveru, který je spuštěn na jiném serveru v síti. Ve většině případů a bežných instalací není potřeba tuto volbu nastavit.

Nastavení:

Aktivní na HTTP: Nastavení IP adresy a portu na které bude dostupné www rozhraní programu EduBase. Výchozí IP adresa je nastavena na 0.0.0.0 (Ve většině případů ponechte volbu na 0.0.0.0. To znamená, že Web server bude "poslouchat" na všech síťových rozhraních v daném počítači.) Výchozí port je nastaven na 80 TCP. V případě, že je na počítači nainstalován jiný www server, který již "poslouchá" na portu 80, je nutné tento port nastavit na jinou hodnotu a uvedený port povolit v nastavení firewall.

Aktivní na HTTPS: Nastavení IP adresy a portu na které bude dostupné zabezpečené www rozhraní (https://) programu EduBase. Výchozí IP adresa je nastavena na 0.0.0.0 (Ve většině případů ponechte volbu na 0.0.0.0. To znamená, že Web server bude "poslouchat" na všech síťových rozhraních v daném počítači.) Výchozí port je nastaven na 443 TCP. V případě, že je na počítači nainstalován jiný www server, který již "poslouchá" na portu 80, je nutné tento port nastavit na jinou hodnotu a uvedený port povolit v nastavení firewall.

Aktivní na HTTP	✓ Adr	esa IP	0.0.0.0	Port	80	×
Aktivní na HTTPS	✓ Adr	resa IP	0.0.0.0	Port	443	•
	Koř	enový certifikát				~
	Sou	ubor s klíčem				×
	Sou	ubor s certifikátem	1			×
	Hes	slo k certifikátu	****			

Nastavení HTTP

Aby bylo možné korektně nastavit zabezpečené připojení k www rozhraní, je potřeba programu určit bezpečnostní certifikáty pro www rozhraní. Tyto certifikáty je potřeba nahrát do složky Certificates, kterou naleznete v pracovní složce Aplikačního serveru (cesta: \EduBase\EBAppServer\WorkingDir\Certificates).

Určete: **Kořenový certifikát**, **Soubor s klíčem**, **Soubor s certifikátem**, **Heslo k certifikátu** (Pokud jsou certifikáty chráněny heslem, zde je možné heslo zadat).

Přepsat výchozí šablonu vzhledu: V případě, že se rozhodnete využívat jiný vzhled www rozhraní programu EduBase, zde je možné zde nastavit cestu k souborům s upraveným vzhledem. Vzhled je možné si nechat vytvořit přímo od naší firmy, případně si jej můžete vytvořit sami.

Automatické aktualizace:

Stáhnout a nainstalovat nové šablony www rozhraní každý den v /hodin:minut/:

Po zatržení této volby se bude v nastavenou hodinu stahovat aktualizace šablon www rozhraní (pokud budou dostupné nové šablony). Šablony je následně možné měnit po přihlášení k www rozhraní programu EduBase.

Automatické přihlašování:

V případě, že chcete sestavené materiály publikovat na webové stránce například pro širší veřejnost, je možné dopředu nastavit Login a Heslo, které se pro přihlášení automaticky použije. Uživatel tak nebude muset při přihlášení k www rozhraní zadávat Login a Heslo.

 Po kontrole a nastavení serveru je potřeba vyzkoušet, zda je vše nastaveno správně. Klepněte na tlačítko *Spustit*. U povolených serverů se zobrazí zelené čtverce.

astavení serve	ru				Countil
lavní pracovní	složka	C:\Prao	ovni\EduBase 3.50 3510\EB AppServer\WorkingDir\		Spustt
					Zastavit
Pouzit vest	aveny A	piikachi s	erver	Stav	Uložit nastave
Použit vest	avêný W	'EB serve	er	Stav	Verze
Automatick	y spustit	všechny	servery		3.50.3510
astavení					
Nastavení apl	ikačniho	serveru	Nastavení Web serveru		
Nastavení	Konfig	arace LD/	AP		
Aktivní na	IP	0.0	.0.0	port 30	00
Použ	t zabezp	ažaná en			(interest)
		ecene op	ojeni		
Typ dato	vého úlo	6ště Pří	ojeni mý přístup k datovým souborům		~
Typ dato	vého úlo:	este pří	oyprin		~
Typ dato	vého úlo:	63tě Pří	ný přístup k datovým souborům		v
Typ dato	vého úlo:	bātē Pří	ný přístup k datovým souborům		~
Typ dato	zého úlo: žadavků	28	ný přístup k datovým souborům		×

Spuštěný aplikačního serveru

V případě zobrazení chybové zprávy naleznete informace o řešení v kapitole Řešení problémů.

- 6. Pokud se server korektně spustil, je potřeba jej zastavit, zatrhnout volbu *Automaticky spustit všechny servery* a následně klepněte na tlačítko *Uložit nastavení*.
- 7. Poté zavřete okno server křížkem v pravém horním rohu. Zobrazí se dialog, ve kterém klikněte na volbu ANO.

8. Nakonec zkontrolujte, zda je nastavení serveru korektně uloženo a zda server naběhne správně. Ve složce C:\EduBase\EB AppServer spusťte program EBAppServer.exe (resp. C:\DoTest\DT AppServer spusťte program DTAppServer.exe). Pokud se zobrazí okno serveru se zelenými čtverečky u vybraných serverů, je vše v pořádku. Server ukončete a restartujte počítač. Po restartu již bude server spuštěn jako služba v systému.

1.1.1.3.4.1.1 Konfigurační soubory aplikačního serveru

Kompletní konfigurace aplikačního serveru je uložena v souboru EBAppServer.ini (resp. DTAppServer.ini). Jednotlivé položky v tomto souboru lze snadno editovat pomocí

libovolného textového editoru. Parametry odpovídají konfiguraci aplikačního serveru přes grafické rozhraní.

Konfigurace aplikačního serveru

1.1.1.3.4.1.2 Struktura hlavní pracovní složky

Pracovní složka EduBase má pevně danou strukturu a musí se v ní nacházet jednotlivé podsložky tak jak je uvedeno níže. V případě, že v pracovní složce některá z uvedených podsložek schází nemusí systém správně fungovat.

cache - v této složce si aplikační server ukládá dočasné soubory. Obsah této složky můžete občas smazat.

certificates - do této složky nahrajte certifikáty pokud chcete využít zabezpečení připojení k www rozhraní programu podrobné informace o nastavení naleznete ve článku Nastavení a konfigurace aplikačního serveru.

data - složka se samotnými daty programu.

Složka **data** by měla být **pravidelně zálohována**. Kopie této složky vám postačí k úplné obnově dat v případě havárie systému.

wwwroot - tato složka obsahuje veškeré šablony a pracovní soubory www rozhraní Web serveru.

1.1.1.3.4.1.3 Import skupin z LDAP serveru

V případě, že ve vaší síti používáte doménovou službu společnosti Microsoft s Active Directory, je možné z ní naimportovat skupiny uživatelů přímo do programu EduBase a tím zrychlit proces nastavení a konfigurace přihlašování uživatelů, kteří budou mít přístup k výukovým materiálům, testům a k webovému rozhraní programu.

Po napojení programu EduBase k LDAP serveru není potřeba vytvářet lokální skupiny a třídy v programu. Všechny údaje budou načteny z LDAP serveru.

Popis nastavení a importu naleznete v těchto kapitolách:

- Příprava před importem skupin z LDAP serveru
- Nastavení importu tříd a ověření uživatelů
- Import skupin z LDAP serveru do programu EduBase

1.1.1.3.4.1.3.1 Příprava před importem skupin prostřednictvím LDAP Serveru

Před korektním napojením programu EduBase k LDAP serveru je vhodné provést následující kroky:

- 1. Vytvoření skupin pro učitele a studenty se zařazením patřičných členů
- 2. Vytvoření organizační jednotky, obsahující skupiny učitelů a studentů
- Přidání parametru "třídy" všem studentům do jednoho z atributů, například do atributu Popis (Description)

Napojení na LDAP server

Po provedení výše uvedených kroků postupujte následovně:

- 1. Vyvolejte **Služby** systému Windows (Ovládací panely -> Nástroje pro správu -> Služby) a **zastavte službu programu EduBase** (EduBase Application Server).
- Spusťte konfiguraci programu EduBase (Ve výchozím nastavení složka C:\EduBase
   3.50\EB AppServer\EBAppServer Config, případně C:\DoTest 5.50\DT
   AppServer\DTAppServer Config)
- 3. V záložce Nastavení aplikačního serveru vyberte možnost Konfigurace LDAP.

Nastavení serveru				Spustit	
Hlavní pracovní složka	C:\EduBase 3	8.50\EB AppServer\WorkingDir\		Zastavit	
Použít vestavěný A	plikační server		Stav	Uložit nastaver	
Použít vestavěný V	VEB server		Stav	Verze 3.50	
Automaticky spusti	t všechny serve	ery			
Nastavení					
Nastavení aplikačního	serveru Nast	tavení Web serveru			
Nastavení Konfig	urace LDAP				
IP adresa LDAP s	erveru				
Port LDAP server	u 389				
Nastavení impo	tu skupin Nas	stavení pro import tříd a ověření uživatel	0		
	to onopin				
DN pro seznar	n uživatelů				
Filtr pro vyhler	lání uživatelů	(objectCategory=User)			
Jméno atributi	u s označením ti	řídy			
			Kontrola s	oojení	
Statistika					
itatistika Zpracováno požadavků	0				
Statistika Zpracováno požadavků Log	0			^	
statistika Zpracováno požadavků Log	0			^	
štatistika Zpracováno požadavků Log	0			A	
statistika Zpracováno požadavků Log	0			^	
štatistika Zpracováno požadavků Log	0				

Konfigurace aplikačního serveru

- Do položky IP adresa LDAP serveru zadejte IP adresu serveru, na kterém běží LDAP server (případně Active Directory Server).
- 5. Nastavte **Port LDAP serveru** (Výchozí port pro komunikaci LDAP serveru je *389 TCP*
  - . V případě, že používáte jiný port, zde je možné ho změnit.)

Nastavení přístupu k LDAP serveru

- Nastavení importu skupin
- Nastavení importu tříd a ověřování uživatelů

1.1.1.3.4.1.3.1.1 Organizační jednotka se studenty a učiteli

Pro jednoduché napojení programu EduBase k LDAP serveru doporučujeme vytvořit v Doméně Organizační jednotku, do které následně vytvořte dvě skupiny. První skupina bude obsahovat všechny učitele případně školitele, druhá skupina bude obsahovat všechny žáky, studenty nebo zaměstnance, kteří budou mít přístup pouze k vytvořeným výukovým materiálům a testům.

V našem případě jsme vytvořili dvě skupiny. Jedna skupina obsahuje všechny učitele, druhá skupina obsahuje všechny studenty.

Napojení na LDAP server

1.1.1.3.4.1.3.1.2 Přidání atributu Description pro studenty

Pokud máte všechny studenty z jedné třídy v patřičné organizační jednotce, je možné hromadně nastavit některý z atributů, který se následně využije pro import tříd do programu EduBase.

Doporučujeme použít následující parametr:

• Popis (Description)

Postup pro hromadné nastavení atributu:

- Přihlaste se k doménovému serveru Windows a spusťte správu uživatelů a počítačů v Active Directory
- Vyberte všechny uživatele v rámci organizační jednotky (v našem případě se jedná o žáky třídy 4. B)

- Klikněte pravým tlačítkem myši a zvolte možnost Vlastnosti (Properties) a zde kartu Obecné (General)
- 4. Označte, který z atributů chcete upravit v Našem případě **Popis** (**Description**) a nastavte korektní parametr třídy tedy 4.B

5. Potvrďte OK

1.1.1.3.4.1.3.2 Nastavení importu skupin z LDAP serveru

Pro nastavení importu skupin a uživatelů pro přístup doménových uživatelů k programu EduBase/DoTest postupujte následovně:

- V konfiguraci aplikačního serveru zvolte možnost Nastavení aplikačního serveru -> Připojení k LDAP a zde vyberte záložku Nastavení importu skupin.
- 2. **Zadejte DN (Distinguished name) skupiny** (Obvykle se jedná o zápis domény s určením organizační jednotky, ve které jsou skupiny obsahující uživatele - studující a učitelé.)

25

staveni aplikačniho server	u N	astavení Web serveru		
Nastavení Konfigurace I	DAP			
IP adresa LDAP serveru	10.1	.10.2		
Port LDAP serveru	389		•	
Nastavení importu sku	pin r	lastavení pro import tříd a ověření uživatelů		
Seznam skupin (DN)		OU=EduBaseGroups,DC=Dosli,DC=local	٦	
Filter pro vyhledání s	kupin	(objectCategory=Group)	j	
Název skupiny se stu	denty			
		Kontrola spojeni		

Nastavení aplikačního serveru

Příklad:

OU = EduBaseGroups, DC = Firma, DC = cz

Při tomto zápisu bude možné naimportovat všechny skupiny, které jsou v Organizační jednotce EduBaseGroups domény Firma.cz.

- 3. V případě, že chcete přesněji určit konkrétní skupiny pro import, určete Filtr pro vyhledávání skupin. Jedná se o libovolný filtr pro vyhledání skupin v zadaném adresáři. Výchozí hodnotu je vhodné nastavit na hodnotu (*objectCategory=Group*). Dokumentaci ke tvorbě filtru naleznete například zde.
- 4. Důležitou částí nastavení aplikačního serveru je určení Názvu skupiny se studenty. Aby bylo možné v programu odlišit učitele a studující, je potřeba určit skupinu, která obsahuje pouze studující. Do uvedeného pole zadejte DN skupiny se studujícími.
- 5. Po určení všech požadovaných informací klikněte na tlačítko **Kontrola spojení**, díky kterému se ve spodní části okna (Statistika) dozvíte, zda jste všechny údaje zadali korektně a zda program s doménou korektně komunikuje.

		EduBase 3.50 - Application se	rver		
Nastavení serveru				Spustit	
Hlavní pracovní složka	C:\EduBase	3.50\EB AppServer\WorkingDir\		Zastavit	
✓ Použít vestavěný /	Aplikační serv	er	Stav	tav Uložit nastavení	
Použít vestavěný V	ěný WEB server		Stav	Verze	
Automaticky spust	it všechny se	very		3.50	
Nastavení					
Nastavení aplikačního	serveru N	astavení Web serveru			
Nastavení Konfig	jurace LDAP	1			
IP adresa I DAP s	erveru 10.1	10.2		]	
Port LDAP server	u 389				
Nastavení impo	rtu skupin	lastavení pro import tříd a ověření uživatelů			
Company da unio	(04)	Ol I-EduPassCrauma DC-Dask DC-lasal			
Filter pro vybl	edání skunin	(objectCategory=Group)			
Název skupiny	v se studentv	EBStudents			
			Kontrola s	pojení	
Statistika Zpracováno požadavki	3 0				
Statistika Zpracováno požadavki Log	3 0				
Statistika Zpracováno požadavki Log	ð 0				
Statistika Zpracováno požadavki Log	0 0				
Statistika Zpracováno požadavki Log	0				

Konfigurace LDAP

6. Nezapomeňte **Uložit nastavení** před spuštěním aplikačního a webového serveru programu EduBase!

1.1.1.3.4.1.3.3 Nastavení importu tříd a ověření uživatelů

Po nastavení importu skupin je potřeba určit, kteří uživatelé se budou moci přihlašovat do www rozhraní a aplikace programu EduBase. Toto nastavení provedete v záložce **Nastavení importu tříd a ověření uživatelů**.

Pro korektní nastavení ověřování uživatelů a nastavení importu tříd postupujte následovně:

 Do položky DN pro seznam uživatelů zadejte cestu, vůči které se budou uživatelé ověřováni. Jedná se buď o kořenovou složku domény, nebo o konkrétní organizační jednotku. Příkladem je ověření vůči kořenové složce domény: DC=Firma,DC=cz

		EduBase 3.50 - Application	server		
Nastavení serveru				Spustit	
Hlavní pracovní složka	C:\EduBase 3.50	EB AppServer\WorkingDir\		Zastavit	
✓ Použít vestavěný #	Aplikační server		Stav	Uložit nastavení	
Použít vestavěný V	VEB server	Stav		Verze	
Automaticky spust	t všechny servery			3.50	
Nastavení					
Nastavení aplikačního	serveru Nastav	ení Web serveru			
Nastavení Konfig	jurace LDAP				
IP adresa LDAP s	erveru 10.1.10.2				
Port I DAP server	389				
Nactavaní impo	rtu ekunin Nasta	vení pro import tříd a ověření uživatelů	1	`	
Nastaveni inpo	ru skupiri				
DN pro seznar	n uživatelů	DC=Dosli,DC=local			
Filtr pro vyhle	dání uživatelů	(objectCategory=User)			
Jméno atributi	u s označením třídy	Description			
			Kontrola s	pojení	
Statistika					
Statistika Zpracováno požadavků	1 O				
Statistika Zpracováno požadavků Log	b 0				
Statistika Zpracováno požadavků Log	0			^	
Statistika Zpracováno požadavků Log	j 0				
Statistika Zpracováno požadavků Log	b 0			Ŷ	

Konfigurace LDAP

- V položce Filtr pro vyhledávání uživatelů, uveď te libovolný filtr pro vyhledání uživatelů v zadaném adresáři. Výchozí hodnotu je vhodné nastavit na (*objectCategory=User*). Dokumentaci ke tvorbě filtru naleznete například zde.
- 3. Poslední položkou je Jméno atributu s označením třídy, ve které se uvede anglický název atributu, dle kterého budou uživatelé rozděleni do jednotlivých tříd. Nejpoužívanějším atributem je atribut Popis (Desctiption). Do tohoto atributu uveď te název třídy, kterou následně uvidíte v programu EduBase/DoTest - například 1.A, IVT1 apod.
- 4. Po určení všech požadovaných informací klikněte na tlačítko Kontrola spojení, díky kterému se ve spodní části okna (Statistika) dozvíte, zda jste všechny údaje zadali korektně a zda program s doménou korektně komunikuje.
- 5. Nezapomeňte **Uložit nastavení** před spuštěním aplikačního a webového serveru programu EduBase!

1.1.1.3.4.1.3.4 Import skupin z LDAP serveru a nastavení oprávnění

Pro import skupin z LDAP serveru je nutné být přihlášen jako administrátor do klientské aplikace EduBase.

- 1. V rozcestníku EduBase zvolte funkci Nastavení uživatelských práv a hesel.
- 2. Na záložce Adresářové služby klepněte na tlačítko Importovat skupiny z LDAP serveru. V případě správného nastavení parametrů připojení na LDAP server dojde k načtení a importu nalezených skupin do EduBase.

Import skupin z LDAP serveru

Poté již můžete snadno nastavit přístupová práva pro jednotlivé skupiny.

V případě, že dojde ke změně skupin na LDAP serveru, musí být seznam skupin znovu naimportován, aby se změny projevily.

1.1.1.3.4.2 Nastavení a konfigurace klientské aplikace

Po spuštění programu EduBase (síťové nebo lokální) se spustí tzv. Starter. Tento pomocný program se stará o správné připojení k serveru, kontroluje a nabízí aktualizace programu dostupné na webu a umí se také sám aktualizovat. Pokud je vše správně nakonfigurováno, po 10 sekundách dojde k automatickému připojení (nebo můžete dříve kliknout na tlačítko *Připojit.*)

Starter EduBase

První spuštění síťové verze

Při prvním spuštění programu po síťové instalaci je potřeba nakonfigurovat připojení.

1. Klikněte na tlačítko *Změnit*.

	EduBase	- starting
Zv	olené spojení je neplatné. Prosím, zkontrolujte jeho kor	figuraci nebo kontaktujte administrátora.
îpojenî	EduBase 3.50	
Výběr pi	Přidat Smazat Změnit	Připojit Zavřít
	Buik	i: 4

2. Zadejte *IP adresu nebo URL serveru*. <u>Port</u> a položka *Zabezpečení* musí být nastaveny shodně, jak jste je nastavili při konfiguraci aplikačního serveru.

		EduBase - starting	
	Název připojení EduBase 3.50		
istnosti připojen	 Připojit k aplikačnímu serveru Přímé připojení na lokální data 	IP adresa nebo URL www.webskoly.cz	Port Zabezpečeno
Ma			Uložit změny Storno
		Build: 4	

3. Uložte změny.

1.1.1.3.4.2.1 Přidání další konfigurace

V případě, že server má jinou veřejnou IP adresu a interní adresu, je nutné přidat další konfiguraci pro připojení serveru. Typickým příkladem je připojování uživatele (učitele), který má program EduBase nakopírovaný na svém USB disku, se kterým se připojuje ve škole nebo z domova k datům na školním serveru.

- 1. Klikněte na tlačítko *Změnit*.
- Zadejte vnitřní adresu serveru. Případně změňte název připojení, aby se uživatelé snadno orientovali (např. "EduBase - připojení ze školy").

		EduBase - starting	
.=	Název připojení EduBase 3.50 - Připoje	ení ze školy	
istnosti připojen	Připojit k aplikačnímu serveru Přímé připojení na lokální data	IP adresa nebo URL 123.456.1.1	Port Zabezpečeno
Ma			Uložit změny Storno
		Build: 4	

- 3. Změny uložte.
- 4. Vytvořte nové připojení klikněte na tlačítko Přidat.
- 5. Zadejte název připojení (např. "EduBase připojení z domova") a veřejnou adresu serveru.

	EduBase - starting
	Název připojení EduBase 3.50 - Připojení z domova
istnosti připojel	Připojit k aplikačnímu serveru Přimé připojení na lokální data Vy IV Adresa nebo URL Port Zabezpečeno Vy Www.webskoly.cz 3000
Ma	Uložit změny Storno
	Build: 4

6. Změny uložte.

Po spuštění programu EduBase pak bude mít uživatel na výběr 2 možnosti připojení:

_	EduBase - starting	
běr připojení	EduBase 3.50 - Připojení z domova EduBase 3.50 - Připojení ze školy	
ý	Přidat Smazat Změnit	Připojit Zavřít
	Build: 4	

1.1.1.3.4.3 Řešení problémů

A Při pokusu o spuštění EB3AppServer.exe se nezobrazí konfigurační dialog.

1) Server je již spuštěn jako služba.

Před spuštěním EB3AppServer.exe je třeba ukončit běžící službu v systému Windows.

 Je nastaveno automatické spouštění všech serverů, ale dochází ke konfliktu u zadaných portů u Aplikačního nebo Web serveru.

Je nutné změnit konfiguraci serveru manuálně a vypnout automatické spouštění serverů v konfiguračním souboru serveru EduBase. Viz kapitola Konfigurační soubory aplikačního serveru.

A Při pokusu o spuštění serveru pomocí tlačítka Spustit se zobrazí chybová zpráva

"Could not bind socket. Address and port are already in use."

Nastavený port u aplikačního serveru a zejména u www serveru je již použit jiným programem. Je potřeba změnit konfiguraci používaných portů.

🗥 Při pokusu o spuštění serveru pomocí tlačítka Spustit se zobrazí chybová zpráva

"Access violation at adress 0..".

Došlo k chybě při opakovaném spouštění web serveru po předchozí chybě "Could not bind socket. Address and port are already in use." Je nutné provést restart serveru. To znamená jej zavřít a znovu spustit.

🗥 Při pokusu o spuštění serveru pomocí tlačítka Spustit se zobrazí chybová zpráva

"NexusDB: nxDatabase: The alias references a directory that does not exist.".

Server nenalezl v nastavené Hlavní pracovní složce korektní strukturu datových souborů. Je potřeba nastavit pracovní složku programu tak, aby odkazovala na datovou složku programu. Viz kapitola Struktura hlavní pracovní složky EduBase.

1.1.1.4 Změna hesla administrátora

Po instalaci programu důrazně doporučujeme změnit heslo administrátora - tím se vyhnete možnému zneužití nebo ztrátě dat z důvodu neoprávněného vstupu.

- 1. Spusťte program a přihlaste se jako administrátor.
- 2. V rozcestníku na záložce uživatel otevřete nastavení uživatelských práv a hesel

 Vyberte a rozbalte skupinu Administrators - v ní je uložen výchozí systémový uživatel "Admin".

Pokud po rozbalení skupiny uvidíte nápis "Žádná data k zobrazení", kliknutím na tento nápis dojde k přenačtení dat a zobrazení uživatelů.

4. Vyberte uživatele Admin a pomocí tlačítka Změnit heslo uživatele nastavte nové heslo.

Přístupová	práva skupin a uživate	lů Adresářové služby
Uložit Sto změny	orno Změnit práva uživatele Práv	Zménit příhlašovací jméno uživatele a uživatele
* Skupiny		Dostupné funkce
v Admi	nistrators	🗸 🛅 Nástroje
	a	dmin 🛛 🖳 🖌 Knihovna obrázků
> Tutor	s	v 🖰 Nastavení
> Autor	i -	Nastavení kontroly pravopisu
> Stude	nti	Nastavení www.rozhraní

1.1.2 Přechod ze starší verze (aktualizace)

Pro přechod ze starší verze programu EduBase (2.xx, 3.xx) na novou EduBase 3.60 se řiďte následujícím postupem:

- 1) Zazálohujte datové soubory z původní instalace.
- Odinstalujte původní verzi (standardně přes ovládací panely) a kompletně smažte veškeré adresáře programu.

POZOR: Při odinstalovaní starší verze programu EduBase budou smazána také veškerá veškerá data programu!!! Před odinstalováním programu EduBase musíte data zazálohovat - viz bod 1). Doporučujeme zálohu provést na 2 různá paměťová média.

- 3) Nainstalujte EduBase 3.60 a ověřte jeho funkcionalitu.
- 4) Obnovte data ze zálohy a převeďte je na novou verzi.
- 5) Znovu zadejte licenci do programu.

Při dodržení uvedeného postupu budou veškerá data ze starší verze převedena do nové verze.

U lokální instalace programu EduBase se o aktualizaci programu na novější verzi postará automaticky EBStarter.

1.1.2.1 Záloha dat EduBase 2.xx - 3.00

Data programu EduBase jsou umístěna ve složce Data. Tato datová složka obsahuje mnoho souborů s příponovou .NX1. Pro provedení zálohy je nutné zkopírovat všechny soubory s touto příponou. Soubor nxTrans.cfg, který se v této složce může také nacházet, není třeba kopírovat.

Umístění složky DATA

Datovou složku můžete nalézt na různých místech. Její umístění je dáno výběrem typu instalace.

V případě **síťové nebo lokální instalace EduBase na tento počítač**, se datová složka nachází na jednom ze dvou možných umístění:

- 1) C:\Dosli\EduBase3\Data
- 2) C:\Documents and Settings\All users\Data aplikací\Dosli\Data ... tato složka může být odlišná v případě instalace pod Windows 2000, XP, Vista, 7, 2008, atd. Každý OS může mít datovou složku umístěnu jinde. Pro vyhledání správného umístění datových souborů můžete využít nástroj pro hledání souborů na disku.

V případě instalace na USB disk je složka Data v podsložce EB3 Aplication

V případě síťové instalace na USB disk je složka Data v podsložce EB3AppServer.

1.1.2.2 Obnova dat ze zálohy

Předpokladem pro korektní obnovu dat je dokončená instalace EduBase a ověření správně funkcionality.

Pro obnovení dat pak použijte následující postup:

- Smažte všechny soubory ze složky Data nově nainstalované EduBase. Složku data naleznete ve složce WorkingDir. Tuto složku jste vybírali během instalace nové verze EduBase.
- Do prázdné složky Data zkopírujte všechny datové soubory (přípona .nx1) zazálohované z předchozí verze EduBase.
- Spusťte program *EB3DataCheck.exe*, který naleznete ve složce WorkingDir. Po spuštění klepněte na tlačítko *Zkontrolovat soubory* v podsložce Data.
- 4) Po dokončení činnosti program zavřete.
- 5) Spusťte klientskou aplikaci EduBase. Během spouštění se vám pravděpodobně zobrazí několik chybových zpráv ohledně chybějících modulů. Všechny zprávy ignorujte.
- 6) Po zobrazení přihlašovacího dialogu se přihlaste jako uživatel administrátor (uživatelské jméno a heslo administrátora je stejné, jako ve vaší původní instalaci EduBase).
- 7) Program rozpozná nahrání starší verze datových souborů do složky Data a nabídne vám volbu pro automatickou aktualizaci datových souborů. Potvrďte volbu a počkejte na dokončení aktualizace. Tato aktualizace může trvat i několik desítek minut.

1.1.2.2.1 Řešení problémů při obnově dat ze zálohy

A Během aktualizace datových souborů se vyskytne chyba Connection Lost.

Hlavní příčinou této chyby je zejména přílišná velikost datových souborů. Program během aktualizace odešle požadavek na server ohledně změny struktury datového souboru. Bohužel tato operace může trvat i několik minut. Během této doby pak není možné server opětovně kontaktovat. Protože program kontaktujte server každých cca 10 minut, může dojít k situaci, kdy program nedostane odpověď od serveru. V tomto případě je nutné klientskou aplikaci ukončit a počkat až server dokončí aktuální činnost. Poté spusťte klientskou aplikaci a znovu proveďte aktualizaci datových souborů. Popisovaná situace se může opakovat i několikrát.

A Chyba Connection Lost se zobrazuje i při opětovném pokusu o reinstalaci modulů a

aktualizaci datových souborů.

V tomto případě existují dvě varianty řešení.

- Zašlete kompletní složku data přes internet nebo na CD či DVD na naši adresu a my pro vás zajistíme převod dat do nové verze.
- 2) Odstraňte ze složky data všechny soubory, jejichž název začíná sznGV.....nx1. Při další aktualizaci datových souborů by již mělo být vše v pořádku. Bohužel odstraněním těchto souborů dojde také k odstranění všech uložených výsledků zkoušení a vygenerovaných variací testů.

1.2 Nastavení programu

Před prvním použitím programu EduBase je potřeba nastavit několik parametrů a informací, aby mohl být program plnohodnotně použit. Tato nastavení je potřeba provést pouze jednou.

- 1) Nastavit uživatelská přístupová práva
- 2) Nastavit webové rozhraní

Pro efektivní práci s programem EduBase je vhodné navést seznamy:

- a) tříd
- b) zaměstnanců (učitelů, autorů učebních materiálů)
- c) studentů (uživatelů připravených učebních materiálů)

Seznam tříd a nastavení ověření pro přihlašování uživatelů je možné naimportovat z domény. Více informací naleznete zde.

1.2.1 Nastavení webového rozhraní

Webové rozhraní je součástí každé (byť jednouživatelské) licence programu EduBase (od verze 3.00) a je určeno jako primární způsob zobrazení učebních materiálů a testů studujícím. Pomocí webového rozhraní jednoduše zobrazíte veškeré učební materiály nebo testy on-line na internetu a umožníte tak studujícím přípravu i z domova.

1. Po kliknutí na funkci *Nastavení www rozhraní* se zobrazí následující dialog. Zadejte webovou adresu, ze které bude webové rozhraní dostupné studujícím.

Dialog Nastavení www rozhraní

- 2. Volitelně doplňte *Uvítací text*, který se objeví na úvodní stránce webového portálu spolu s přihlašovacím oknem.
- 3. Pokud v elektronických materiálech používáte nějaké nestandardní písmo, které není možné na webu využít, můžete nastavit *nahrazování písem*. Kliknutím na tlačítko *Přidat* vyberete nové písmo a určíte jeho náhradníka.

Uvítací text	Text po přihlášení	Nahrazování písem	
Přidat O	debrat Změnit		
Původní pís	imo	/ Nové písmo	
Etelka Light	Pro	Verdana	
Etelka Text P	ro	Verdana	

Nahrazování písem na webu

4. Celé nastavení nakonec uložte.

Více informací o nastavení webového rozhraní na serveru je popsáno v kapitole Nastavení a konfigurace aplikačního serveru v části Nová instalace.

1.2.2 Nastavení uživatelských práv

Kliknutím na tlačítko Nastavení uživatelských přístupových práv a hesel na záložce *Uživatel* v *rozcestníku* programu otevřete okno,

ve kterém se nastavení uživatelských práv a hesel provádí.

Nastavení přístupových práv a přihlašovacích údajů uživatelů

Kliknutím na tlačítko změnit práva skupiny můžete u vybrané skupiny upravit uživatelská práva.

Pro přidání nové skupiny uživatel klikněte na tlačítko 🎎

Jednotliví členové skupiny mají automaticky nastavena výchozí práva skupiny. Individuálně můžete každému členovi upravit jeho práva nebo změnit jeho uživatelské jméno a heslo.

Iedině v tomto dialogu máte možnost změnit jméno a heslo uživateli Admin.

1.2.3 Navedení seznamu tříd

Seznam tříd je vhodné navést při libovolném nastavení způsobu přihlašování studentů. Ve všech případech bude seznam tříd přínosem.

 V rozcestníku programu EduBase/DoTest na kartě *Třídy a uživatelé* zvolte funkci Seznam tříd..

tavení Třídy a uživatelé	Nastavení	Nástroje	Vzhled	Uživatel
		Seznam tříd	Seznam zaměstnanců	Seznam studentů
		iců Seznam tříd telé	Seznam zaměstnanců Třídy a uživatelé	Seznam studentů

2. Zobrazí se následující dialog. Pro každou třídu vytvořte nový záznam klepnutím na

	Ec	luBase 3.00 (admin)		0	• **	
Seznam tříd					۵	
Uložit změny Storno	Nový Odstranit Upravit Záznamy					
Sem přetáhněte zá	hlaví sloupce pro seskupení záznar	Základní informace	Seznam studentů V	Ročr	ník třídy	
* Název třídy	Třídní učitel	Ročník 4	-			
1.A	Michalík	Název třídy ICT402			<	Označení třídy v
1.8	Dvorská	Třídní učitel			T	libovolnem tvaru
2.A 2.B		. Poznámka		1		
*	** 4 *		Výběr u dostup sezn	čitele z oného amu		Navedení vého učitele
			Zp	ět		
C		Sezna	m tříd			-

- Vyplňte požadované údaje. Název třídy může mít libovolný tvar (např. 1.A, II.C, prima, E105, apod.) Třídního učitele můžete doplnit ze seznamu učitelů máte-li seznam již navedený nebo nově navést.
- 4. Navedené údaje uložte tlačítkem Uložit změny.

Seznamy jsou v programu EduBase vzájemně propojeny. V seznamu tříd si můžete prohlédnout seznam studentů této třídy nebo veškeré výsledky zkoušení všech studentů ze třídy. Tyto údaje zde nenavádíte, pouze se zde zobrazí.

Seznamy studentů a výsledků v seznamu tříd

1.2.4 Navedení seznamu zaměstnanců

Každý uživatel, který bude s programem EduBase pracovat jako autor výukových objektů/databází otázek, by měl mít vytvořen své vlastní přihlašovací jméno a heslo.

V rozcestníku programu EduBase na kartě *Třídy a uživatelé* zvolte funkci Seznam zaměstnanců.

2. Zobrazí se následující dialog. Pro každého zaměstnance organizace, který bude pracovat

v programu jako autor, vytvořte nový záznam klepnutím na tlačítko

Serenam	ačstnansů.		EduBase 3.00 (admin)	-	۰	83
Uložit změny Sem přetáhně	Záznamy téte záhlaví sloupo	Odstranit ce pro ses	Zménit Osobní informace Práva uživatele			
* Příimení	▲ Iméno	Č.				
Dvorská	Jarmila	Au	Titul Jméno Příjmení Titul			
Michalík	Karel	Au				
*			C Rodné číslo Datum narození		-	
			Člen skupiny Autoři Uživatele zařačte do správné skupiny Ulice PSČ Mésto Stat Kontakt Telefon Mobil E-Mail			Ш
K4 4 ▶ HH O	**** 4	Þ		.24		•

Seznam zaměstnanců

Pro korektní vygenerování přihlašovacího jména a hesla a pro správné nastavení výchozích práv je nutné zadat pouze dva údaje: Příjmení a Člen skupiny. Zbývající kolonky je možné vyplnit kdykoliv později.

3. Po uložení vytvořeného záznamu klepnutím na tlačítko *Uložit změny* se zobrazí dialog s nově vygenerovaným přihlašovacím jménem a heslem pro zadaného zaměstnance.

Informa	ce 83
0	Přihlašovací jméno: Kulatá001 Heslo: TUVngSkN
	ОК

^(A) UPOZORNĚNÍ: heslo je nutné ihned předat uživateli, po klepnutí na tlačítko OK již není možné heslo znovu zobrazit. Administrátor může uživateli na stránce **Práva uživatele** později změnit uživatelské jméno nebo heslo.

1.2.4.1 Změna uživatelského jména, hesla a práv

Administrátor je oprávněn provést změny u jednotlivých uživatelů - v *seznamu zaměstnanců* i *seznamu studentů*. Nabídka funkcí je na zákožce *Práva uživatelů* v obou seznamech.

	Sem přetáhn	éte záhlaví sloup	ce pro ses	Osobní informace Práva uživatele	T
1	Příjmení	▲ Jméno	Č 🔺		•
IF	Dvorská	Jarmila	Au		- 🌪
IF	Kantor	Jarek	Au	Uložit změny Storno Změnit uživatelská práva Změnit přihlašovací jméno Změnit heslo	
	Kulatá	Martina	Au		1
IF	Michalík	Karel	Au	Dostupné funkce	
				 Nástroje Knihovna obrázků Nastavení Nastavení kontroly pravopisu 	

Změna přihlašovacích údajů

- nastavení nového přihlašovacího jména

- nastavení nového hesla uživatele

- individuální úprava nastavení uživatelských práv:

Při editaci můžete změnit individuální oprávnění uživatele kliknutím na u jednotlivých funkcí. Výchozí nastavení je převzato z nastavení práv skupiny, do které uživatel patří.

Nastavení práv uživatele

1.2.5 Navedení seznamu studentů

Navedení uživatelů do seznamu studentů je důležité ve chvíli, kdy nastavíte přihlašování uživatelů do programu vlastním jménem a heslem. Seznam studentů najdete v *rozcestníku* programu EduBase na kartě *Seznamy a adresáře*.

Uživatel	Vzhled	Nástroje	Nastavení	Třídy a uživatelé
Seznam studentů	Seznam zaměstnanců	Seznam tříd		
	Třídy a uživatel	<u>í</u>		

Po kliknutí na funkci Seznam studentů se zobrazí následující dialog. Nový záznam klepnutím na tlačítko .

	EduBase 3.00 (admin)	- •	83
Seznam studentů			~
Uložit změny Storno Záznamy	mport		
Sem přetáhněte záhlaví sloupce pro seskupení zázna	Osobní informace Práva uživatele Výsledky zkoušení	Třídu lze vybrat	
Příjmení 🔺 Jméno Název tří	Základní údaje	ze seznamu tříd	Â
Pilná Eva 1.8			
Smutná Jana 2.B	Jméno Příjmení		
Stará Mirka 2.A	Skupina Studenti 👻 Třída		
Veselý Petr 1.A	Rodné žíslo	narození	
*	- Notice Caro		
	Adrea Ulice PSC MEsto Stat Kontakt Telefon E-Mail Poznámka		
н ( ) н ( ) * '+ ⊻ ( ) →			Ŧ
		Zpět	

Seznam studentů

- Pro korektní vygenerování přihlašovacího jména a hesla a pro správné nastavení výchozích práv je nutné zadat pouze dva údaje: Příjmení a Skupina. Zbývající kolonky je možné vyplnit kdykoliv později.
  - 3. Po uložení vytvořeného záznamu klepnutím na tlačítko *Uložit změny* se zobrazí dialog s nově vygenerovaným přihlašovacím jménem a heslem pro zadaného studenta.

^(A) UPOZORNĚNÍ: heslo je nutné ihned předat studentovi, po klepnutí na tlačítko OK již není možné heslo zjistit. Později může administrátor uživateli změnit přihlašovací jméno i heslo.

Seznamy jsou v programu EduBase vzájemně propojeny. V seznamu studentů si můžete prohlédnout u každého studenta veškeré výsledky jeho zkoušení.

Seznam studentů nemusíte vytvářet ručně. Snadno provedete import studentů z libovolného programu (například Bakaláři, SAS apod.). Import seznamu studentů je podrobně popsán v kapitole Import studentů.

1.2.5.1 Ověřování uživatelů přes LDAP server

Síťová instalace EduBase umožňuje propojit systém ověřování uživatelů s libovolným LDAP (Lightweight Directory Access Protocol) serverem. V případě, že v rámci vaší sítě máte zprovozněn LDAP server a každý uživatel, který se přihlašuje k počítači, se současně přihlašuje také do domény, lze EduBase nakonfigurovat tak, aby přihlášený uživatel k počítači (do windows) již nemusel zadávat své přihlašovací jméno a heslo opětovně do programu. Tato funkcionalita je k dispozici pouze v klientské aplikaci EduBase. Současně lze také naimportovat do EduBase kompletní přehled skupin uživatelů (groups) z LDAP serveru ve vybrané doméně a pro tyto skupiny pak nastavit přístupová práva. Každý přihlášený uživatel do domény pak přebírá oprávnění dle skupin, jejichž je členem.

Pro korektní spolupráci je nutné nastavit parametry připojení k LDAP serveru. V případě, že klientskou aplikaci spustíte na počítači, který je přihlášen do domény a na serveru EduBase jsou nastaveny parametry připojení k LDAP serveru, zobrazí se v dialogu pro přihlášení uživatele tlačítko *Přihlásit pomocí doménového účtu*.

V tomto případě není nutné vyplňovat přihlašovací jméno a heslo při vstupu do EduBase.

V případě, že uživatel přihlášený do Windows je stále platným uživatelem v doméně, bude přihlášení povoleno. Oprávnění uživatele jsou dána nastavením oprávnění skupin, jejichž je uživatel členem.

1.2.5.2 Import seznamu studentů

Program EduBase umožňuje naimportovat seznam studentů tak, aby každý student měl přiděleno vlastní přihlašovací jméno a heslo. Import lze provést jak z programu Bakaláři, tak jiných databázových systémů.

EduBase poskytuje nástroje pro import dat v různých formátech tak, aby byl import dat možný téměř z libovolné aplikace. Přesto je potřeba si před samotným importem seznamu studentů importovaná data správně připravit.

Pro import seznamu studentů z programu Bakaláři není potřeba žádná příprava pro import dat. EduBase umožňuje import studentů přímo z datových souborů programu Bakaláři.

Základní požadavky na zdrojový soubor jsou následující:

1. Data v importovaném souboru musí mít tabulkovou podobu.

	✔ Ukázka	správně připravený	ich dat 🗹		
JMÉNO	PŘÍJMENÍ	TŘÍDA	RODNÉ ČÍSLO DALŠÍ		
			ÚDAJE		
			(adresa		
			atd.)		
Karel	Horák	1.A	012522/1234		
Jan	Koval	1.B	026656/1234		

×	Ukázka chybně připravených dat A 🔀
JMÉNO:	Karel
PŘÍJMENÍ:	Horák
TŘÍDA:	1.A
RODNÉ ČÍSLO:	012522/1234
DALŠÍ ÚDAJE (adresa	
atd.)	
JMÉNO:	Jan
PŘÍJMENÍ:	Koval
TŘÍDA:	1.B
RODNÉ ČÍSLO	026656/1234
DALŠÍ ÚDAJE (adresa	
atd.)	

>	Vkázka chybně připrave	ných dat B ×
TŘÍDA:	1.A	
JMÉNO	RODNÉ ČÍSLO	DALŠÍ ÚDAJE (adresa atd.
HORÁK Karel	012522/1234	
KOVAL Jan	026656/1234	

- Data v importovaném souboru musí být rozpoznatelně rozdělena na jednotlivé údaje, kdy jeden řádek tabulky odpovídá informacím o jedné osobě (viz Ukázka chybně připravených dat B).
- 3. Data musí být připravena v některém z následujících formátů:
  - textový soubor (.csv, .txt, .dat, .prn, .tab, .asc),
  - soubor Paradox (.db),
  - soubor DBase, FoxPro (.dbf),
  - html soubor (.html, .htm),
  - soubor excelu (.xls),
  - soubor wordu (.doc),
  - soubor Lotus 1-2-3 (.wk1),
  - soubor Quattro Pro (.wq1),

- xml soubor (.xml),
- soubor MS Access (.mdb),
- ADO (možnost importu dat libovolného programu a formátu, ke kterému je v systému Windows zaregistrován ODBC ovladač pro přístup k datům - například MS SQL Server, Interbase, Oracle apod.),
- tabulka Advantage (.adt) www.advantagedatabase.com,
- soubor SPSS (.sav),
- tabulka DBISAM (.dat) www.elevatesoftware.com,
- tabulka Clarion (.dat) www.softvelocity.com,
- schránka MS Windows,
- adresář MS Windows (.wab).

1.2.5.3 Průvodce importem studentů

Importem seznamu studentů vás provede jednoduchý průvodce.

1. V rozcestníku programu na kartě Třídy a uživatelé zvolte funkci Seznam studentů.

- 4. Otevře se průvodce importem. Klepněte na tlačítko Další.
- 5. Prvním krokem importu je analýza zdrojového souboru. Program se pokusí dle zadaných informací rozdělit zdrojový soubor na jednotlivé záznamy a položky. V rámci analýzy se také nastaví propojení mezi údaji v programu EduBase a zdrojovým souborem. Pro zahájení analýzy zdrojového souboru klepněte na tlačítko Načíst a analyzovat zdrojový soubor.

6. Vyberte formát zdrojového souboru a klepněte na tlačítko Další.

Otevřete zdrojový soubor klepnutím na tlačítko .
 Po výběru souboru klepněte na tlačítko *Další* >.

🥇 Průvodce importem	0	۰	83
Název souboru Vyberte soubor, který obsahuje data určená k importu.		q	
Importovat ze souł F:\EduBase 2\Seznam studentů2.xls		(	)
		0	
původ souboru: Ořezat hodnoty: ANSI (Windows) Žádná			
Specifikace	-	torno	

8. Dle vybraného typu vstupního souboru se vám zobrazí stránka pro nastavení parametrů zdrojového souboru. V tomto kroce se postup liší dle typu zdrojového souboru. Nastavte správné parametry. Po nastavení parametrů a klepnutí na tlačítko *Další* se zobrazí náhled dostupných údajů v následující podobě:

	M	A A 👻	B B 🔻	сс 🗸	D D 👻	
1	1	Petr	Novák	1.A	Opava	
2	2 2	Karel	Ondráček	1.A	Vlaštovičky	
3	3	Pavla	Seidlerová	1.A	Krnov	
4	4	Markéta	Ševcová	1.B	Kravaře	
5	5	Zbyněk	Tyrš	1.B	Opava	
6	6	Zuzana	Jeklová	2.A	Opava	
7	7	Anna	Novotná	2.B	Kobeřice	
8	8	Hynek	Závorka	2.A	Nové Dvory	
9	9	Hana	Neuvirtová	2.B	Kobeřice	
	0	Daniel	Deterka	2.4	Sádek	

9. V tomto kroce je třeba nastavit mapování (propojení) položek (sloupců) ve zdrojovém souboru na položky (sloupce) v programu EduBase. Po dokončení mapování položek klepněte na tlačítko *Další*. Toto mapování se dle názvu sloupců pokusí průvodce odhadnout automaticky, ale ve většině případů je potřeba mapování nastavit ručně. Pro nastavení mapování daného sloupce klepněte na záhlaví daného sloupce. Zobrazí se seznam položek programu EduBase.

²¹ Pruvodce imp	ortem					- 0 %
Náhled soubo Průvodce pro ručně.	r u vedi rozo	lělení dat do j	jednotlivých polí	. Jestliže přiř	řazení není správné, změňte ho	9
	M	AJmeno 🚽	BPrijmeni 🗸	- c c (		-
	1 1	Petr	Novák	1.A		
	2 2	Karel	Ondráček	1.A	ID 14 Imana	
	3 3	Pavla	Seidlerová	1.A	 ✓ Priimeni 	
	4 4	Markéta	Ševcová	1.B	Ulice	
	5 5	Zbyněk	Tyrš	1.B	Mesto	
	6 6	Zuzana	Jeklová	2.A	PSC	
	77	Anna	Novotná	2.B	RodneCislo	
	8 8	Hynek	Závorka	2.A	Mobil	
	9 9	Hana	Neuvirtová	2.B	FMail	
	1010	Daniel	Peterka	2.A	Login	-
	Lis	t1 / List2 / Lis	t3/		Password	
					Trida 📐	

- Vyberte z tohoto seznamu odpovídající položku (ne všechny položky ze zdrojového souboru musí být pro import použity).
- 10. Nyní máte možnost podrobně nastavit případné úpravy jednotlivých údajů před jejich importem. Pro zobrazení dialogu s detailním nastavením zpracování importovaných dat klepněte na tlačítko ... u jednotlivých položek. Poté klepněte na tlačítko *Další*.

Mapování Nastavte mapo	ování polí (přiřazer	ní zdrojového pol	e k cílové	mu)			Q^
	Cíl	CÍI	Zdroj	Zdroj	٩		
	I ID	ID					
	J Jmeno	Jmeno	A				
	f Prijmeni	Prijmeni	в				
	l Ulice	Ulice					
	I Mesto	Mesto	D				
	FPSC	PSC					
	FRodneCislo	RodneCislo					
	l Mobil	Mobil					
	1Telefon	Telefon					
	E EMail	EMail					
	l Login	Login					
						1	

 V tomto kroce máte možnost filtrovat jednotlivé záznamy ve zdrojovém souboru. Můžete tak ovlivnit, které záznamy se naimportují a které naopak ne. V případě, že si nejste jisti jak filtrování nastavit, můžete tento krok bez obav přeskočit.

		Jm aneno	Pr Ørijere ni	Mettesto	Trid Erida		
1	1	Petr	Novák	Opava	1.A		
2	2	Karel	Ondráček	Vlaštovičky	1.A	)	
3	3	Pavla	Seidlerová	Krnov	1.A		
4	4	Markéta	Ševcová	Kravaře	1.B		
5	5	Zbyněk	Tyrš	Opava	1.B		
6	6	Zuzana	Jeklová	Opava	2.A		
7	7	Anna	Novotná	Kobeřice	2.B		
8	8	Hynek	Závorka	Nové Dvory	2.A		
9	٩	Hana	Neuvirtová	Koheřice	2 R		
	Na	číst když					

12. Naimportujte jednotlivé záznamy klepnutím na tlačítko Provést.

Nastavené parametry importu (formát zdrojového souboru, mapování položek, filtry apod.) si můžete snadno uložit pro další použití. Pro uložení nastavení klepněte na tlačítko *Specifikace*... a poté klepněte na tlačítko *Uložit*. Zadejte název, pod kterým budete moci specifikaci importu později opětovně načíst.

12. Program zobrazí naimportované data ze zdrojového souboru. Pokud jsou naimportovaná data v pořádku, klepněte na tlačítko *Další*.

Úvod Načítání zdrojového s Nastavení importu Import	N SI Vý	ačítání zd běr a analýza z	rojovéh drojového :	i o souboi souboru, kter	r u ý obsahuje sezna	m studentů.			
Tisk přihlašovacích	jmε		1	Načíst a analy	zovat zdrojový s	oubor			
		Valezené zázna	imy						
		Příjmení /	Jméno /	Rodné číslo	Datum narození	Třída Ulice	PSČ Stát	Město	
		Dihlová	Sára			2.B		Opava	
		Jeklová	Zuzana			2.A		Opava	
		Klementová	Nikola			2.A		Velké I	=
		Lukeš	Lukáš			2.A		Opava	
		Neuvirtová	Hana			2.B		Kobeři	
		Novák	Petr			1.A		Opava	
		Novotná	Anna			2.B		Kobeři	
		Ondráček	Karel			1.A		Vlašto	
		Peterka	Daniel			2.A		Sádek	
		Posková H4 4 F FH	Žaneta ≈ * * §	7		2.B		Stěboř	•

13. Vyberte způsob jakým budou naimportované záznamy zpracovány. Máte na výběr ze dvou možností - *Přepsání seznamu studentů* a *Aktualizace seznamu studentů*.

۲	EduBase 2.70 📼 🖾
Úvod Načítání zdrojového so Nastavení importu Import	Nastavení importu Rozhodněte, jak budou studenti importováni do EduBase 2.
☐ Tisk přihlašovacích jme	 Přepsat seznam studentů Všechny stávající záznamy studentů budou smazány a studenti budou naimportováni s novým jménem a heslem. Aktualizovat seznam studentů Program pouze doplní stávající seznam studentů novými záznamy. Kontrola se provádí podle rodného čísla. Pokud v importovaném seznamu nejsou rodná čísla uvedena, naimportuje se seznam celý. Původní přihlašovací jména a hesla zůstanou studentům zachována. Noví studenti budou zařazení do skupiny Student
	<u>< Zpět</u> <u>Další ></u> Storno

Pro každý naimportovaný záznam (student) ze zdrojového souboru bude vytvořeno přihlašovací jméno a heslo. Proto je nutné také správně zadat skupinu, pod kterou bude tento uživatelský účet vytvořen. Po výběru skupiny klepněte na tlačítko *Další*. Program naimportuje všechny záznamy a vygeneruje přihlašovací jména a hesla.

9			EduBase 2.70		- 6	0
Úvod Načítání zdrojového Nastavení importu Import	so Sez hes	sk přihlašo mam naimporto da.	vacích jmen vaných studentů. Možnost v	ytisknout přidělená přih	lašovací jména	а
Tisk přihlašovacích	im [	Příimení /	Jméno / Rodné číslo	Přihlašovací iméno	Password	
		Dihlová	Sára	Dihlová001	bYbligVR	П
		Jeklová	Zuzana	Jeklová001	wWesIGIT	
		Klementová	Nikola	Klementová001	uGCBeWMJ	
		Lukeš	Lukáš	Lukeš001	XIIVchXN	=
		Neuvirtová	Hana	Neuvirtová001	SHOUJIcu	
		Novák	Petr	Novák002	afqqFYjb	
		Novotná	Anna	Novotná001	kitfliXp	
		Ondráček	Karel	Ondráček001	pnasgAJX	
		Peterka	Daniel	Peterka001	vJbMEjpq	
		Posková	Žaneta	Posková001	uykBqckB	
		Seidlerová	Pavla	Seidlerová001	xJTpffIP	•
				Tisk přihlašovac	ích jmen a hes	el

- 14. Klepněte na tlačítko *Tisk přihlašovacích jmen a hesel*. Vytiskněte sestavu *Seznam studentů (přihlašovací jména a hesla)*. Tato sestava je určena k rozstříhání a následnému předání přihlašovacích jmen a hesel jednotlivým studentům. Pro dokončení průvodce klepněte na tlačítko *Dokončit*.
- Hesla jsou šifrována a nelze je zpětně získat. Doporučujeme proto uložit dokument
   (např. jako PDF) nebo nastavit žákům jednotné přihlašovací heslo, které si poté sami
   změní.

1.3 Aktivace programu

Po instalaci běží program v demonstračním módu a pro plnohodnotnou práci je nutné jej aktivovat. Aktivace probíhá on-line přes internet, v některých případech (starší verze programu nebo pokud počítač není připojen k internetu) je potřeba provést aktivaci manuálně.

Při prvním spuštění programu se musíte přihlásit jako výchozí přednastavený uživatel:
 jméno: admin
 heslo: admin
 Poté doporučujeme změnit si heslo!

Aktivace programu se provádí v okně licence programu.

Cesta z rozcestníku EduBase k aktivaci programu

1.3.1 On-line aktivace

Pro on-line aktivaci si připravte váš licenční certifikát, který jste získali při koupi produktu (emailem nebo v papírové podobě).

	Cisio EB2-2200991524.16	Ditan systemet 25.9.2009	Cisio com 623-220092
	EduBase	EduBa	0
	Aktivačni klič	LICENČNÍ CE	RTIFIKÁT
Aktivačni kilč:	123456789AB-0000-WXYZ-98765432FEDC	ABMARY IN: POST (1700) (08.7 4000-001) (0.1	54.36.41020.0
Rozsah licence:	Poder autorských licend: 10 Poder studentských licend: 280	Rozseb invocer - San Bace 2. Applica mai 1 (C	aktivační k
Typ licence:	Komerční licence - tato licence smí být využíta pro libovolné účely.	Typ keeser Komentin komen - John komen smiligt	syndhia pro likosonini akisy
Licencováno na:	Dodi Paenina 2000/77 CR Vlastnik licence	Garmanative et Dauli Helshaka 2005/73 75501 C1	nbQdosl 17
Postup aktivace:	Include program shulter in Hear/News division for include program as all swrite codded philaste prince updro, betch damp a veral Lence program adapte astruktivit a Vale philastero dava a balanciado man, best Valm by zastity enalem pinalina davas a herbi). Podrobni je postup instalace a aktivore popia in as trakter program.	Postaje uktorova i ta skrajava pravjek je u objava s doba s je tak i drija postavljata postava postava postava postava za postava ostava postava i stanova postava postava postava postava stanova postava pos	Konne das baz. Poiss mier posterni se připreh log pro máři a tenatriko dřá. Pozate antře pop pož pře mira sa tenatriko dřá. Pozate antře pop
Prodejce:			

Licenční certifikát (a jeho starší verze) s aktivačním klíčem

 V okně aktivace programu zadejte aktivační klíč z vašeho licenčního certifikátu (na obrázku červeně zvýrazněn) a klepněte na tlačítko Zkontrolovat.

	EduBase 3.00 (admin)	- 0		
Aktuální licence				
Není zadána licence - aplikace demonstračním režimu	bude spuštěna v	Informace o nainstalované verzi		
uenionstracium rezinu.		Verze 3.00 Datum vydání 1.10.2012		
Registrováno na				
Licenční číslo		Licence zaplacena 🔲		
Aktualizace dostupné do 11.10.	2012 11:12:54	Školní licence 🗌		
Rozsah licence				
Počet autorů 0 F	Počet studentů 0			
On-line aktivace Manuální al	ktivace			
🙈 Aktivační klíč 7FA07849-	00-0010-0012-00047%C040000	Zkontrolovat		
		Zpět		

Okno Licence programu

Program pro aktivaci využívá zabezpečené spojení se servery Dosli na adrese https://customer.dosli.cz. V případě, že je pro vás server nedostupný, využijte manuální aktivaci.

- Program si prostřednictvím internetu zjistí, o jakou licenci se jedná a sám nabídne další postup:
- 3A. Licence na konkrétního zákazníka (na licenčním certifikátu je uveden název a další informace o vaší organizaci).
  - v okně aktivace programu zadejte vaše přihlašovací údaje (e-mail a heslo), které jste obdrželi při nákupu licence e-mailem. Stejné údaje jsou platné také pro přihlášení do zákaznického centra Dosli.
  - klepněte na tlačítko Aktualizovat licenci a uložit.

On-line aktivace

- 3B. Anonymní licence (na licenčním certifikátu je uveden pouze aktivační klíč).
  - program vás přesměruje do Zákaznického centra, kde se aktivace anonymních licencí provádí - více informací v příručce zákaznického centra.

Informa	ce	83
1	Zadali jste aktivační klíč anonymní licence. Tuto licenci musíte aktivovat online. Budete automaticky přesměrování na aktivační formulář v Zákaznickém centru Dosli OK	

E-mail, který ve formuláři uvedete, bude nastaven jako kontaktní e-mail pro komunikaci s vaší organizací. Měla by k němu mít přístup osoba, která bude programu EduBase ve vaší organizaci spravovat.

 Po registraci anonymní licence budou na uvedený e-mail obratem zaslány přihlašovací údaje (e-mail a heslo) - tyto údaje zadejte do okna aktivace programu (postup je stejný jako v bodě 3A).

Heslo si můžete nechat kdykoliv znovu zaslat ze zákaznického centra Dosli (tlačítko Zapomenuté heslo pod přihlašovacím dialogem). Pokud nemáte k dispozici ani přihlašovací jméno (např. kontaktní osoba se změnila), kontaktujte nás (info@dosli.cz).

1.3.2 Manuální aktivace

Někdy je on-line aktivace programu znemožněna (nedostupnost internetu, aktivace starší verze programu, apod.). V tom případě můžete využít manuální aktivaci. (U anonymního licenčního certifikátu je nutné licenci nejprve zaregistrovat prostřednictvím Zákaznického centra.)

- Přihlaste se do zákaznického centra Dosli (http://customer.dosli.cz) zadejte přihlašovací údaje (e-mail a heslo), které jste obdrželi e-mailem (při koupi licence nebo po registraci anonymní licence).
- 2. V nabídce v pravé části okna zvolte "Moje licence"

Klepnutím na tlačítko vygenerujete licenční řetězec pro manuální aktivaci programu.

- 3. Najděte licenci, kterou chcete aktivovat, a klepněte na tlačítko *Vygenerovat licenční řetězec*. (Pokud aktivujete program zakoupený v dubnu 2012 a dříve a jste v zákaznickém centru poprvé od 15.10.2012, budete pravděpodobně muset nejprve potvrdit nový rozsah licence).
- 4. Zobrazí se okno se třemi záložkami, na kterých najdete řetězce pro různé verze programu EduBase. Vyberte licenci pro verzi EduBase 3.00 (záložka vpravo).

Generování licenčního řetězce v Zákaznickém centru

4. Licenční řetězec zkopírujte do schránky (označte a stiskněte Ctrl + C) a vložte (Ctrl + V) do okna aktivace programu - záložka *Manuální aktivace*. Klepněte na tlačítko *Aktualizovat a uložit licenci*.

	EduBase 3.00 (adm	nin) 🗢	۰	23
Aktuální licence				
Není zadána lice demonstračním	nce - aplikace bude spuštěna v režimu.	Informace o nainstalova	né verzi	
		Verze 3.00 Datum vydání 1.10.201	2	
Registrováno na				
Licenční číslo		Licence zapla	cena 🔲	
Aktualizace dostu	pné do 11.10.2012 11:12:54	Školní lic	ence 🔲	
Počet autorů 0	Počet studentů 0 Manuální aktivace			
Licenční řetězec	Hittpatialitäpitta (En Aurika Kallana) (* 12) (millionalitta Taurika militää Kallana) (* 13) (* 14) (* 1	າສະພະໄດ້ເປັນກິດເວັນກົງເຮັຍ ກາຍເປັນພູບແຕ່ເປັນການການແລ້ງກາງດັ່ງການເປັນເຮັດ ເຮັດເຫັນທີ່ເຮັດເຮັດເຊັ່ງແຕ່ເປັນແຫ່ງເປັນ ເປັນແຕ່ເປັນເຮັດເຮັດເຮັດ ທາງປັນເຮັດເຮັດເຮັດເຮັດ ທາງປັນເຮັດເຮັດເຮັດເຮັດ ແຕ່ກ້າວເວັດກິດຜູ້ເຫັນການ		Registračn řetězec vložte
	Aktualizovat a uložit li	icenci		
		7	nět	

Vložení licenčního řetězce do pole Manuální aktivace

1.3.3 Aktualizace licence v průběhu roku

Občas je nutné aktualizovat licenci v programu - zejména poté, co si zaplatíte přístup k aktualizacím programu a e-mailem vám přijde potvrzení o přijetí a zpracování vaší platby.

Nabídka na prodloužení přístupu k aktualizacím (o 12 měsíců) je zasílána automaticky 1
 měsíc před koncem aktuálního období, kdy můžete aktualizace stahovat. Součástí
 nabídky je zálohová faktura.

Při aktualizaci vaší licence **není nutné** znovu instalovat program ani znovu zadávat aktivační klíč, e-mail a heslo (tak jako při nové aktivaci).

1. V *rozcestníku* - na záložce *Uživatel* - klikněte na tlačítko *Licence programu* (pouze administrátor).

Uživatel	Vzhled	Nástroje	Nastavení Třídy a u	živatelé		۵
Odhlášení Přihla	Změnit heslo išený uživa	Změnit jazyk ttel	Nastavení uživatelských přístupových práv a hesel Adm	Nainstalované moduly inistrace	Licence programu	

- 2. Na záložce On-line aktivace klepněte na tlačítko Aktualizovat licenci a uložit.
- 3. V horní části okna se aktualizují informace o vaší licenci.

	platna pro nainstalovany produl	kt. Informace Verze Datum vyd	o nainstalované verzi 2.55 ání 20.5.2010
Registrováno na Licenční číslo Aktualizace dostupr	Dosli, Pekařská 2806/73, Op EB2-2200992540 né do <mark>31.3.2013</mark>	pava ľ <mark>R</mark> Aktualizovaná licence	tence zaplacena 🔽 Školní licence 🕅
Rozsah licence On-line aktivace	EduBase 2 - Application: 1	PC	
Aktivační klíč	IDCCEPAD DIG ² ADMI AUGA (DIG	BAUED-CD	Změnit
Heslo	****		

Aktualizovaná licence

1.4 Běžný provoz a správa systému

Při běžném provozu programu EduBase se můžete setkat s následujícími situacemi:

- Kontrola a oprava datových souborů
- Zálohování dat
- Aktualizace programu

1.4.1 Kontrola a údržba dat

Při práci s programem je zapotřebí v některých situacích (přechod ze starší verze, aktualizace,

aj.) zkontrolovat datové soubory, jejich správné propojení a případně opravit chyby.

Do verze EduBase 3.50 je tuto údržbu nutné provést pomocí reinstalace modulů.

Od verze EduBase 3.60 je postup značně zjednodušen a vše proběhne stisknutím jediného tlačítka *Kontrola dat*.

1.4.1.1 Reinstalace modulů

Reinstalace modulů je způsob, jak nastavit všechny části programu do správné výchozí konfigurace, opravit databáze a zkontrolovat datové soubory. (Platí pro EduBase 3.50 a starší)

- 1. Spusťte program a přihlaste se jako administrátor.
- 2. V rozcestníku klikněte na tlačítko Nainstalované na záložce *Uživatel*.
- 3. V okně modulů klikněte na tlačítko Reinstalace všech známých modulů.

Reinstalace modulů

 Proces reinstalace může trvat několik minut. Po dokončení znovu spusťte program EduBase.

1.4.1.2 Kontrola dat

Funkce *Kontrola dat* umožní kontrolu a opravu databázových souborů. (Platí pro EduBase 3.60)

Funkce Kontrola dat

- 1. Spusťte program a přihlaste se jako administrátor.
- 2. V rozcestníku klikněte na tlačítko kontrola na záložce *Uživatel*.

Proces kontroly dat může trvat několik minut. Po dokončení procesu můžete s programem EduBase dál pracovat.

1.4.2 Zálohování

Zálohování programu EduBase by mělo být prováděno v pravidelných intervalech - četnost záleží na intenzitě práce s programem.

Zálohování se provádí vytvořením kopie složky Data na jiný disk nebo paměťové médium.

Složka Data obsahuje veškeré výukové objekty, sestavené výukové materiály a případně jejich vytištěné variace, seznam výsledků zkoušení včetně detailů všech zkoušení, seznamy tříd, studentů a učitelů. Kopie této složky vám postačí k úplné obnově dat v případě havárie systému.

U síťové instalace je možné nastavit automatické zálohování složky Data pomocí systému, který běžně na zálohování používáte.

1.4.3 Aktualizace klientské části programu

Aktualizace klientské části programu se instalují automaticky, aktualizace (resp. novou verzi) aplikačního serveru musí nainstalovat administrátor.

Při spuštění aplikace se zobrazí Starter, který zkontroluje dostupnost aktualizací programu EduBase. Je-li aktualizace dostupná, nabídne ji ke stažení.

A) Nutná aktualizace

Je-li na serveru nainstalována nová verze aplikačního serveru, musí se aktualizovat také klientská část. Aktualizace je nutné přijmout, pracovat se starší verzí není možné.

EduBase - spouštění			
Je požadována nová verze			
Aktualizace musí být stažena před připojením k vybranému serveru. Chcete ji stáhnout a nainstalovat nyní?			
Ano, stáhnout a spustit Zavřít			
Build: 4			

Nutná aktualizace programu

B) Volitelná aktualizace

Po vydání nové verze programu jsou vydávány aktualizace (build), které řeší drobné problémy a chyby. Instalace těchto aktualizací nejsou nutné, s programem můžete pracovat i bez aktualizace. Pokud aktualizace odmítnete, můžete se k ní vrátit při dalším spuštění programu.

Při aktualizaci se stáhne cca 90 MB soubor, aktualizace proběhne automaticky, program si zkontroluje data a dojde ke spuštění programu. Aktualizace klientské části neovlivňuje data programu a jeho nastavení, není nutné provádět znovu aktualizace programu.

Obsah

1.	Správa programu	. 2			
	1.1 Instalace	. 3			
	1.1.1 Nová instalace	. 3			
	1.1.1.1 Lokální instalace na tento počítač	. 4			
	1.1.1.2 Lokální instalace na USB disk	. 5			
	1.1.1.3 Síťová instalace programu	. 7			
	1.1.1.3.1 Jak to všechno funguje				
	1.1.1.3.2 Instalace bez webového rozhraní				
	1.1.1.3.3 Instalace Aplikačního serveru a Web serveru	. 9			
	1.1.1.3.4 Postup při síťové instalaci				
	1.1.1.3.4.1 Nastavení a konfigurace aplikačního serveru.				
	1.1.1.3.4.1.1 Konfigurační soubory aplikačního serveru				
	1.1.1.3.4.1.2 Struktura hlavní pracovní složky				
	1.1.1.3.4.1.3 Import skupin z LDAP serveru	. 20			
	1.1.1.3.4.1.3.1 Příprava před importem skupin prostřednictvím LDAP Serveru	. 21			
	1.1.1.3.4.1.3.1.1 Organizační jednotka se studenty a učiteli	. 22			
	1.1.1.3.4.1.3.1.2 Přidání atributu Description pro studenty	. 23			
	1.1.1.3.4.1.3.2. Nastavení importu skupin z LDAP serveru	24			
	1,1,1,3,4,1,3,3 Nastavení importu tříd a ověření uživatelů	26			
	1 1 1 3 4 1 3 4 Import skupin z LDAP serveru a nastavení oprávnění	27			
	1 1 1 3 4 2 Nastavení a konfigurace klientské anlikace	28			
	1 1 1 3 4 2 1 Přidání další konfigurace	20			
	1.1.1.3.4.2.1 Tribuli dalsi konfigurace	. 2)			
	1 1 1 4 Změna hesla administrátora	31			
	1.1.2. Přechod ze starší verze (aktualizace)	31			
	1.1.2.1. Záloho dot EduBoso 2 vy. 2.00	. 31			
	1.1.2.1 Zalolia dat za zálohy	. 32			
	1.1.2.2 Obliova dat ze zaloliy	. 33			
	1.2. Nastavaní programu	24			
	1.2 Nastaveni programu.	24			
	1.2.1 Nastavem weboveno roznrani.	. 34			
	1.2.2 Nastaveni uzivatelských prav	. 35			
	1.2.3 Navedeni seznamu trid.	. 36			
	1.2.4 Navedeni seznamu zamestnancu.	. 37			
	1.2.4.1 Zmena uzivatelskeho jmena, hesla a prav	. 39			
	1.2.5 Navedeni seznamu studentu.	. 40			
	1.2.5.1 Overovani uzivatelu pres LDAP server	. 41			
	1.2.5.2 Import seznamu studentu.	. 42			
	1.2.5.3 Pruvodce importem studentu	. 44			
	1.3 Aktivace programu	. 50			
	1.3.1 On-line aktivace	. 51			
	1.3.2 Manuální aktivace	. 53			
	1.3.3 Aktualizace licence v průběhu roku	. 54			
	1.4 Běžný provoz a správa systému	. 55			
	1.4.1 Kontrola a údržba dat	. 56			
	1.4.1.1 Reinstalace modulů	. 56			
	1.4.1.2 Kontrola dat	. 56			
	1.4.2 Zálohování	. 57			
	1.4.3 Aktualizace klientské části programu	. 58			

ANIMACE

MODERNIZACE VÝUKOVÝCH MATERIÁLŮ A DIDAKTICKÝCH METOD CZ.1.07/2.2.00/15.0463

MODERNIZACE VÝUKOVÝCH MATERIÁLŮ A DIDAKTICKÝCH METOD CZ.1.07/2.2.00/15.0463

MODERNIZACE VÝUKOVÝCH MATERIÁLŮ A DIDAKTICKÝCH METOD CZ.1.07/2.2.00/15.0463